

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 12 (1259) 1974 KOVO - MARCH 21

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA

Tel. 368-6813

Statyti jau dabar

Tikinčiam lietuviui patriotui visuomet rūpi, kad lietuvių tauta išliktų krikščioniška. Tai yra logiška, nes tik Dievo kelias veda į amžinąsias vertybes. Ir kas tai giliau supranta, nori ir dirba, kad ir kiti jo tautiečiai būtų tos laimės dalininkai. Graudu darosi apmąstant, kaip ilgai teko laukti ir su kokiais įvairiais sunkumais Geroji Naujiena pasiekė mūsų kraštą. Iš tikro, atėjusi Evangelija dar nebuvo sūspėjusi pilnai perimti mūsų tautos, kai vėl buvo užklupta agresyvių, valstybiškai organizuotų nukrikščioninimo jėgų. Nežiūrint sentimentalios religingumo ir prisimtų krikščioniškų papročių, didesnė dalis lietuvių buvo menkai tikėjime įsiamoninusi. Dėlto nenuostabu, kad išvykę studijoms į Rusijos universitetus prieškariniais laikais ar emigravę į kitus kraštus, kaikurie labai greitai pasimetė ar net ėmėsi veiklos kitiem savo tautiečiam nukrikščioninti.

Iškyla būdingas misijų krašto vaizdas, kai prisimeni tėvynės parapijas, kur klebonas dalį laiko turėdavo skirti savo pragyvenimui pavestoj ūkio reikalams. Daugelio parapijų žemės dar Vytauto Didžiojo buvo paskirtos misijonierių pragyvenimui. Rinkliavos būdavo retos, kad neišgąsdintų "neofitų". Didesniose miestuose parapijų ribos būdavo tik teoriškos: žmonės lankydavo tas šventoves, kurios labiau patikdavo ar kur patogiau būdavo be jokių formalių įsirašymų. Sakramentinė praktika būdavo reta, o ir pats šventovės lankymas dėl didesnių nuotolių, nepatogaus susisiekimo ar sezoninių žemės ūkio darbų būdavo nereguliarus ir t.t.

Krikščioniškai suformuoti žmonės nėra lengva. Reikia daug pasiaukojančių pavyzdžių ir uždegančių vadų. Skaitant apaštalių darbų ir jų laiškus matyti, kiek daug žmoniškų pastangų reikėjo ugdati anas pirmąsias krikščionių bendruomenes. Stebina ir paties Kristaus trejų metų darbas su apaštalais: tik dieviškas kantrumas ir atlaidumas galėjo tai pakelti...

Kalbėdami apie vėlyvą mūsų tautos krikščionybę, istorikai primena, kad ir to laiko apaštalai nebeturėjo ano degančio uolumo ir švitėjimo, kaip yra buvę senesniais amžiais. Be to, visos politinės ir kitos aplinkybės tam buvo ilgai nepalankios. Čia turbūt ir pats šv. Pranciškus būtų buvęs mažai sėkmingas, kaip nesėkmingas jis liko bandydamas atversti arabų sultoną. Sakoma, Kryžiaus karų metu jis lankė Šventąją Žemę, buvo priimtas pas galingą arabų sultoną. Tas ilgai klausėsi jo karštų įrodinėjimų, išleisdamas apdovanojo, tačiau krikščionys bei ir toliau liko nepalankūs.

Tragiški pasikeitimai tėvynėje paskutinio karo metu, tarp daugelio skaudžių nelaimių, atnešė ir broližišką tautos susiskaldymą, negirdėtą mūsų tautos istorijoje. Paprastai karų ir sumišimų metu žmonių moralė, dvasiniai principai ir tikėjimas labai nukenčia. Lietuvoje ir toliau vyksta smarkus nukrikščionėjimas, nemažai liūdnu reiškinių yra ir laisvojo pasaulio lietuvių tarpe.

Lietuvybės išlaikymui ir nepriklausomybės atstatymui yra plačiai organizuotų ir, palyginti, energingų pastangų. Deja, lietuvių tautos krikščionybės išlaikymui ir atstatymui vis dar neatsiranda plačiau ir giliau organizuotų pastangų. Suprantama, tam yra kaikurių, ne nuo mūsų priklausiančių kliūčių ir aplinkybės, kurias vistiek reikėtų ryžtingiau atakuoti ir įveikti. Daug ką galime ir mes ta linkme padaryti. Visų pirma turime aktyviau išskirti, kad mūsų tauta yra sparčiai nukrikščioninama ir šaukiasi pagalbos ten ir čia. Pasaukimų ugdymas turėtų būti didžiausias rūpestis visų lietuvių kunigų ir visų šeimų. Sv. Kazimiero kolegija ir lietuviški vienuolynai turėtų būti pilni lietuviško idealistinio jaunimo. Jų laukia dideli darbai čia ir tėvynėje. Ta linkme turėtų dirbti ir visa krikščioniškoji mūsų spauda bei organizacijos. Tam reikalingi turėtų būti ir visos koordinuojanti bei vadovaujanti organizacijos. Turėtų būti tuojau pradėtas piniginis fondas šio momento reikalams paremti ir ateities misijiniam darbiui. Jei tas fondas bus tinkamai suorganizuotas ir jo ištekliai tarnaus lietuvių tautos religinei pagalbai, atsirad daug geros valios rėmėjų, daug mirties palikimų, o jo buvimas ir moraliniai stiprūs ir primins mūsų tautos ryšius su Dievu. (Iš dalies tai atlieka L. K. Religinė Salpa. Yra ir Lietuvos Bažnyčiai Atstatyti Fondas, bet apie jį mažai kas žino. Red.).

A. Gulbinas

KANADOS ĮVYKIAI

MARKSISTINIAI ATEIVIAI

Kanados imigracijos įstaiga Čileje iki š.m. kovo 1 d. išdavė įvažiavimo vizas 1.126 save politiniais pabėgėliais vadinantiems asmenim. Iš šio skaičiaus net 625 ateiviai susilaikė specialiu lėngvatu — finansinės paramos įsikurti Kanadoje, kambarių viešbučiuose ir maisto šaukštui padengimui. Darbo jėgos įstaiga jiems stengiasi surasti darbovietes ir nusiskundžia, kad kartais tokie čiliečiai neprimena darbų, už kuriuos yra mokamas valandinis \$3.4 atlyginimas. Čiliečių išleidimu Kanada pirmąją visame Vakarų pasaulyje. Jungtinių Tautų duomenimis, Kanada sutiko priimti 1.126 čiliečius, V. Vokietiją — 576, Švediją — 546, Prancūziją — 455, JAV — 17, Britaniją — 12. Kanada taipgi yra gerokai pralenkusi komunistinius kraštus, nes R. Vokietijoje prigludę 133 marksizmo garbintojų iš Čilės, Kuba — 177, Sovietų Sąjunga — 3, Bulgarija — 3, Vengrija — 11, Jugoslavija — 14, Lenkija — 32. Jungtinės Tautos betgi pabrėžia, kad į šiuos duomenis nėra įtraukti keli šimtai čiliečių, kuriuos išleido R. Vokietija ir Kuba. Tačiau ir su šiuo papildu Kanados išduotos vizos čiliečiams visdėlto prašoma bendrą ir komunistinių kraštus išsileistųjų skaičių. Kanados imigracijos pareigūnai saugumo sumetimais atsisakė vizas išduoti 45 asmenim, kurie su šeimų nariais būtų sudarę

125 ateivių grupę. Nors komunistinė spauda daug rašo apie dabartinėje Čileje vykstantį žiaurų terorą, Kanados vizas gavusieji čiliečiai neskuba vykti į Kanadą. Iki kovo 1 d. vizomis pasinaudojo tik 350. Kiti laukia pavasario ir teisinasi, kad jiems, įpratusiems prie šilto klimato, būtų persunku įsikurti Kanadoje žiemios metu.

Inflacijos slautėjimą liudija paskutinieji Kanados statistikos duomenys. Vasario mėnesio maisto gaminių pabrango 2,6%, o bendros pragyvenimo išlaidos pakilo 1%. Per pastaruosius metus maistas spėjo pabrangti net 17,3%, pragyvenimas — 9,1%. Remiantis vasario duomenimis, šiemet pragyvenimo išlaidų padidėjimas gali pasiekti naują rekordą — 10-12%. Dėl infliacijos ypač kenčia šalutinių pajamų neturinčios pensininkai, kurių pensijos su specialiu papildu vis dar yra žemesnės už gerovės pašalpas gaunančių asmenų. Tiesa, dabar pensijos reguliariai padidinamos pagal pragyvenimo pabrangimo nuosimtį, tačiau toks jų padidinimas \$1-2 yra gana menkas.

Ontario sveikatos ministeris F. Miller padarė reikšmingą pakeitimą operacijų paaugliams procedūroje. Seniau 18 metų amžiaus neturinčių paauglių operacijos reikėdavo jų tėvų sutikimo. Dabargi operacijos be tėvų sutikimo galės būti atlieš (Nukelta į 9-tą psl.)

Vasario 16 proga Toronto miesto burmistras D. Crombie paskelbė visą savaitgalį "Lietuvių Dienomis". Ta proga miesto rotušėje buvo priimta lietuvių delegacija, kurioje dalyvavo ir gen. Lietuvos konsulas dr. J. Zmuidzinas (pasirašo svečių knygoje). Šalia jo — miesto burmistras D. Crombie, miesto tarybos narys Boytchuk. Priėmimą suorganizavo miesto tarybos narys E. Negriddge ir apyl. valdybos pirm. A. Puteris

PRANEŠIMAS IŠ ŠVEDIJOS

Lietuvių ir kitų baltiečių rūpesčiai

Švedijos katalikų žinių tarnyba KIT kovo 1 d. savo biuletenyje paskelbė, kad šiuo metu Lietuvoje sovietinis saugumas sistemingai krato namus, istaigas ir bažnyčias. Kratų tikslas — išaiškinti slapto katalikų leidinio "L.K.B. Kronikos" leidėjus. Saugumas juos įtaria, kad jie taip pat vadovauja protestų sąjūdžiui ir leidžia kitus leidinius. Užsienio korespondentai Maskvoje praneša gavę žinių, kad Lietuvoje reiškiasi vis glaudesnė religinė ir tautinė sąveika.

KIT pastebi, kad "L.K.B. Kronika" pasirodė prieš dvejus metus ir iki šiol išvengė saugumo policijos pynklių. Kronikoje skelbiami tikybos persekiojimo ir žmogaus teisių pažeidimo atvejai. Esama ženklų, kad veikiantys pogrindžio vienetai pradėjo savo veiklą derinti. Drauge su kronika spausdinamos bei platinamos maldų knygos ir masinių protestų raštai. Draudžiamoji Lietuvos katalikų spauda — skelbia KIT — spausdinama slaptose spaustuose. Vieną tokią spaustuose saugumas neseniai suradęs Vilniuje, krečiant privačius namus. SLI

Ministeris priėmė baltiečius Vasario 14 d. Stockholme Švedijos užs. r. min. Sven Andersson priėmė baltiečių bendradarbiavimo komisijos delegaciją, kurią sudarė estų bendruomenės atstovai L. Karupaa ir A. Pae, latvis I. Freimanis ir SLB valdybos pirm. V. Vilkėnas. Pokalbyje taip pat dalyvavo R. Europos skyriaus vedėjas Lars Berquist.

Ta proga ministeriui įteikta rašte Švedijos baltiečių bendruomenės prašo paveikti Sov. Sąjungos vyriausybę, kad Baltijos kraštų žmonės, gyvena užsieniuose, nebūtų laikomi sovietų piliečiais. Taip pat išreikštas pageidavimas, kad Švedija drauge su kitų valstybių atstovais išskeltų šitą klausimą Ženevoje vykstančioje Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje. Švedijos užs. r. ministeris pareiškė pilnai suprantantis baltiečių susirūpinimą dėl vad. "dvigubos pilietybės". Šiuo klausimu, sakė jis, jau pasiekta sutarimo su Jugoslavija, tačiau kiti R. Europos kraštai tebesilaiko seno nusistatymo. Dėl Ženevos konferencijos min. Andersson pareiškė negalįs duoti kokių nors pažadų, nes joje, pasak jo, iškilo didesni nuomonių skirtumai dėl laisvo žmonių judėjimo ir pasikeitimo idėjomis.

Vasario 16 Stockholme Negausius Švedijos lietuvių gyvena plačiai išsiblaškę po visą kraštą. Nėra telkinių, nėra Bendruomenės skyrių. Bendruomenės veikla šiuo metu da-

giau pasireiškia tik vidurinėje krašto dalyje, keliau tarant, pačiame jos rytiniame pakraštyje su centru Stockholme. Per eilę metų nusistovėjo tradicija Nepriklausomybės šventės proga šaukti SLB metinį susirinkimą. Toks susirinkimas šiemet įvyko vasario 16 d. Sollentunoje prie Stockholmo.

Minėjimui vadovavo SLB valdybos pirm. inž. V. Vilkėnas. Iš Uppsalos atvykęs dr. K. Čeginskas padarė parnešimą apie Lietuvos diplomatines tarnybas, VLIKo, ALTos ir PLB veiklą. Jis teigė, kad lietuviškoji veikla užsienyje gerai organizuota, o vadovaujančiųjų organizacijų pasiskirstymas darbas esąs tikslingas. Vertindamas pasireiškusias organizuotumo apraiškas, jis pageidavo daugiau vietinio pobūdžio kūrybinės iniciatyvos politinėje veikloje ir daugiau centralizuojančių bei derinančių pastangų kultūrinėje srityje. Architektas J. Pajaujis, atvykęs iš Gotlando salos, savo pranešime nagrinėjo okup. Lietuvos gyventojų sudėtį ir judėjimą, palyginę lietuvių ir kitų tautybių būklę, grafiškėmis lentelėmis pavaizdavo statistinius duomenis ir savo apskaičiuotus gyventojų kaitos, demografinio rusinimo, partijos atlietuvinimo rodiklius.

Stockholmiets lekt. J. Lingis priminė perynktę Lietuvos sostinės 650 m. sukaktį ir paskaitė Maironio, Brazdžionio ir Bradūno poezijos ištraukų apie Vilnių.

Valdybos pirm. V. Vilkėnas

metiniame veiklos pranešime apžvelgė Švedijos lietuvių talką VLIKui Helsinkio konferencijos proga, pastangas padėti Suomii ilankoje išgelbėjimui pabėgėliui, veiklą bendrinėse baltiečių organizacijose. V. Vokietijos lietuvių kat. vyskupo dr. A. Deksnio apsilankymo ir baltologinės konferencijos proga Stockholme buvo surengtas svečių priėmimas. SLB valdyba taip pat palaiko ryšį su atskiromis švedų "Amnesty International" grupėmis, kurios rūpinasi kalinamų lietuvių (Brazinskių, Simo Kudirkos, Algio Statkevičiaus) likimu.

Valdybos revizorius inž. Kl. Gumauskas patvirtino kasos knygas ir teigiamai įvertino valdybos pastangas. Jis paragino visus Švedijos lietuvius remti ir skaityti "Europos Lietuvį".

Lekt. J. Lingis pristatė savo parašytą senosios lietuvių raštijos kompendiumą, kurį nesenai išleido Stockholmo universitetas. Buvo perskaitytas dr. A. Geručio laiškas apie XXI-sios lietuviškųjų studijų savaitės pasirošimus Šveicarijoje ir siūlymas ta proga suorganizuoti Švedijos lietuvių keliuonę.

Einamųjų reikalų svarstyme dalyvavo gyd. G. Būga, inž. B. Lekavičius, plk. O. Urbonas (iš Stockholmo apylinkių), dail. E. Budrys iš Gotlando, inž. I. Kriačiūnas iš Vesteros, vet. gyd. A. Batvinis iš Uppsalos. Susirinkime dalyvavo 26 asmenys, jų tarpe 6 jaunuoliai. Visus gražiai priėmė savo erdviose namuose inž. F. Takas. J. V.

LAISKAS IŠ PARYŽIAUS

Žymieji prancūzai — lietuvių bičiuliai

Siemet Paryžiaus lietuvių ir jų draugai susirinko atstvesti Lietuvos nepriklausomybės sukakties vasario 17 d. šveicarij namuose. Po pamaldų Prancūzijos Lietuvių Bendruomenės valdybos pirm. kun. J. Petrošius pradėjo minėjimą ir pristatė dvi prancūzų asmenybes kaip šio minėjimo kalbėtojus — buvusį Prancūzijos ambasadorių Pabaltijo kraštams baroną de la Tournelle, kuris dabar eina "France-Baltique" draugijos pirmininko pareigas, ir Sorbonos profesorius Georges Matorė. Minėjime dalyvavo ir kiti gyvieji mūsų nepriklausomų laikų liudininkai — generolas Ganneval ir konsulas Dubly. Jie gerai pažinojo nepriklausomą Lietuvos laimėjimus valstybiniame bei ekonomininiame gyvenime ir tragiškųjų įvykių raidą. Barono de la Tournelle žodžiais, Lietuva, atgavusi savo nepriklausomybę, neverkšlino ir neprasė išmaldos, kaip tai dažniausiai da-

ro po paskutiniojo karo nepriklausomybę gavę kraštai. Lietuva pati įsiriškavo ir ekonomiškai pajėgij valstybių gretas.

Profesorius Georges Matorė, besiklausydamas mūsų himno, prisiminė didausmo ir tragedijos vaizdus, jo mintyse prabėgo liudėsio ir vilties valandos, nes šio minėjimo kalbėtojus — buvusį Prancūzijos ambasadorių Pabaltijo kraštams baroną de la Tournelle, kuris dabar eina "France-Baltique" draugijos pirmininko pareigas, ir Sorbonos profesorius Georges Matorė. Minėjime dalyvavo ir kiti gyvieji mūsų nepriklausomų laikų liudininkai — generolas Ganneval ir konsulas Dubly. Jie gerai pažinojo nepriklausomą Lietuvos laimėjimus valstybiniame bei ekonomininiame gyvenime ir tragiškųjų įvykių raidą. Barono de la Tournelle žodžiais, Lietuva, atgavusi savo nepriklausomybę, neverkšlino ir neprasė išmaldos, kaip tai dažniausiai da-

Sių visada ištikimų Lietuvos ir lietuvių draugų nuosirdūs žodžiai jaudino susirinkusių tautiečių širdis. Minėjimas buvo užbaigtas jaukiu šeimynišku pobūviu.

Deja, šiai šventei teikė gedulo atspalvį mūsų didelio draugo plk. Jean Chabanier mirtis. Šį didžios erudicijos, šviesaus proto, nuosirdžių mylėjusį Lietuvą prancūzų matydavome visose mūsų šventėse ir pobūviuose. Ir šiais metais mūsų ištikimasis rėmėjas, kaip tai dažniausiai da-

Pasaulio įvykiai

EGIPTO PREZ. A. SADATAS IR SAUDI ARABIJOS KARALIUS FAISALAS STENGIASI PRISNEKINTI naftą tiekiančius arabų kraštus atšaukti pernai rudenį įvestą JAV boikotą. Pirmiausia buvo sušaukta naftos ministerių konferencija Kaire, bet joje atsisakė dalyvauti Alžerija, Libija ir Sirija, kurių vyriausybės nėra linkusios daryti nuolaidų JAV. Konferenciją teko perkelti į Libiją, Tripolio miestą, kur susirinko visų devynių kraštų naftos ministeriai. Posėdžiams vadovavo Alžerijos ministeris B. Abdesselamas, o didžiausią opoziciją boikoto atšaukimui reiškė Libijos ir Sirijos ministrai. Oficialus sprendimas nebuvo paskelbtas, tačiau egiptiečių laikraštis "Al Achbar", cituodamas Saudi Arabijos naftos ministerį A. Jamanį, pranešė, kad nutarimas atšaukti boikotą jau esąs pabytas, atsiyginant prez. R. Niksonui ir valstybės sekr. H. Kissingeriui už reikšmingą politinį posūkį, vedantį į suartėjimą su arabų kraštais. Konferencijos metu Maskvos radijas apkaltino Egipto prez. A. Sadatą nusilenkimu amerikiečių spaudimui, primindamas, kad JAV taikomas boikotas buvo įvestas Izraelio okupuotai arabų teritorijai atgauti. Kadangi Izraelis iš užimtųjų sričių nėra pasitraukęs, boikoto atšaukimas esąs nepateisinamas. Arabų kraštų naftos ministeriai iš Tripolio nuskrido į Vieną dalyvauti naftą tiekiančių visų dvylikos valstybių konferencijoje. Čia pirmiausia buvo paskelbtas nutarimas užšaldyti dabartines naftos kainas trims mėnesiams nuo balandžio 1 d. Naftą perkantieji kraštai tikėjosi kainų sumažinimo, bet jiems buvo pareikšta, kad dabartinės naftos kainas verčia palikti cukraus, kviečių bei kitų maisto ir pramonės gaminių pabrangimas. Boikotas JAV buvo atšauktas tik po sekančios dienos posėdžio bei Sirijos ir Libijos naftos ministerių pritarimo. Vienbalsio nutarimo nepavyko pasiekti.

REKORDINIS BIUDŽETAS

Izraelio finansų ministeris P. Sapiaras paskelbė rekordinį \$8,4 milijono biudžetą, kuris Izraelio gyventojų privers dar labiau susiveržti diržus, nors jie jau ir taip yra apkrauti didžiausiais pajamų mokesčiais pasaulyje. Ministerio P. Sapiaro duomenimis, karas su Egiptu ir Sirija Izraeliui kainavo \$7,14 milijono. Naujojo biudžeto \$3,5 milijono skiriama ginklų pirkimui bei jų gamybai ir naujiesiems kariniams įsivertinimams. P. Sapiaras reiškė viltį, kad JAV nepareikalaus atsiynginti už pokaryje Izraeliui pristatytus \$2,2 milijono vertės ginklus. Premjerė G. Meir savo atstovu Vašingtone įvyksiančioms deryboms su Sirija pasakyė krašto apsaugos ministerį M. Dayaną. Maskvos pradžios arabų kurtymas neatsauktų naftos boikoto JAV ir reikalauja Izraelio pasitraukimo iš visų okupuotųjų sričių privertė valstybės sekr. H. Kissingerį įtraukti į savo planus kovo 24 d. pradėdamą beveik savaitės viešnagę Maskvoje. Jungtinės Tautos savo karo paliaubų dalinius Sinajus pusiasalyje padvigubino iki 4.000 vyrų. Sirijos-Izraelio fronte beveik kas dieną vyksta abipusis artilerijos susišaudymas.

ISKURS ŠVEICARIJOJE

Rašytojas A. Solženicinas nutarė įsikurti Šveicarijoje ir apsigyventi Čiuriche. Šveicarijos ambasada Maskvoje jau įsakytą išduoti vizas Natalijai Solženicinienei, jos motinai ir visiem keturiem vaikams. Amerikiečių ALF-CIO darbo federacijos vad. G. Meany pakvietė A. Solženiciną atvykti į JAV su paskaitomis ir pranešimais. A. Solženicinas kvietimo nepriėmė dėl literatūrinių išipareigijimų, bet padėkojo kvietėjui už jo nuolatinę moralinę paramą Sovietų Sąjungoje persekiojamiems asmenims, Gulago salyno koncentracinių stovyklų žemėlapių išleidimą 1947 m. Rašytojas Viktoras Nekrasovas Maskvoje paskelbė atsisaukimą, pranešantį pasauliui, kad jam daromas spaudimas įsijungti į A. Solženicino niekinimo akciją ir netgi grasinama sustabdyti jo kūrinį spausdinimą. V. Nekrasovas atsisakė tai padaryti ir priminė kompartiją, kad jos varžtų deka užsienin turėjo išvykti eilė talentingų žmonių — rašytojas ir literatūros kritikas A. Sinjavskis, rašytojas V. Maksimovas, filmų rež. M. Kalikas, matematikas ir poetas A. Jeseninas-Volpinas, kompoz. A. Bolkonskis. Maskvos augščiausiojo sovietų atstovijos atstovės pasiuntė lai-

šius kompartijos vadui L. Brežnevui, reikalaujamos išleisti užsienin baletu šokėjus Valerijų ir Galiną Panovus. Jiedu jau seniai stengiasi išvykti Izraelin. Zydų kilmės Valerijui dabar staiga buvo išduota viza ir įsakyta išvažiuoti be Galinos, kuri yra rusė.

ATSATUKE VIZITA

Prez. R. Niksonas pasiuntė laišką V. Vokietijos kancleriui W. Brandtui, kuris šiuo metu eina Europos Bendrosios Rinkos pirmininko pareigas, ir atšaukė sekantį mėnesį turėjusią įvykti kelionę Briuselin. Tai reikšia JAV derybų su Bendrosios Rinkos kraštais nutraukimą. Čikagoje pasakytojo kalboje prez. R. Niksonas pabrėžė, kad šių derybų politiniame bei ekonominiame fronte padaryta labai menka pažanga ir kad JAV kongresas nepritaris amerikiečių kariuomenės dalinių pasilikimui Europoje, jeigu Bendroji Rinka nepadarys atitinkamų nuolaidų Amerikai ekonominei srityje. Valstybės sekr. H. Kissingeris taip pat nusiskundė, kad jam yra žymiai sunkiau susitarti su JAV bičiuliais, negu priešais. Jis netgi prasiarė, kad Europos valstybės tik retais atvejais yra turėjusios pilnai legalias vyriausybės po 1 d. karo. Dėl šio pritarimo kilo tokia audra Europoje, kad jis buvo priverstas atsispausti įsiveidusias vyriausybės. Pasak H. Kissingerio, JAV kongreso atstovų žmonos padarytas prasiarimas turėjo būti neformalus, bet jį paskelbė keli spaudos atstovai. Prez. R. Niksono laiškas W. Brandtui ir H. Kissingerio nediplomatiškas elgesys liudija didėjančią įtamą tarp JAV ir laisvosios Europos.

A. DUBČEKAS LAISKAS

Italijos komunistų partijos žurnalas paskelbė Aleksandro Dubčeko laišką š.m. sausio 15 d. vėžiui mirusio bičiulio ir bendradarbio J. Smrkovskio našlei. Po beveik penkerių metų tylos A. Dubčekas kalbė dėl Sovietų Sąjungos suorganizuoto įsiveržimo Čekoslovakijon suverčia vietiniam ketiosios linijos šalininkam, klaidingai informavusiem Kremlį. Vadinamas Prahos pavasaris neturėjo nieko bendro su grįžimu į kapitalistinę sistemą, tik norėjo sustiprinti darbo masių pasitikejimą kompartija ir jas paversti revoliucine jėga. Dabartiniai Čekoslovakijos vadai remiasi asmenine jėga ir biurokratizmu, užmiršdami Leninio įsakytą suartėjimą su masėmis. Laiške A. Dubčekas pažeria aštrių priekaištų kompartijos vadui G. Husakui, savo įpėdiniui, kurio šmeižtų dėka velionis J. Smrkovskis, kompartijos kontroliuojamo parlamento pirmininkas, buvo atleistas iš šių pareigų ir netgi pašalintas iš kompartijos. Pats A. Dubčekas dabar gyvena Bratislavoje ir dirba miškų ūkio administracijoje.

NAUJAS PREZIDENTAS

Venecuelos sostinėje Caracase buvo prisakintas demokratinės akcijos partijos naujasis prez. C. A. Perezas, kraštą valdantis penkerius metus. Jis pažadėjo suvalstybinti \$4,5 milijono vertės Venecuelos naftos pramonę, bet taip pat užtikrino, kad jo vyriausybė sieks bendros kalbos su užsienio bendrovėmis ir jų kontroliuojamą kapitalu. Prezidento įvesdinimo iškilmes sudrumstė kariųjų partizanų susprogdintas dujotiekis, Caracase padegti \$20 milijonų vertės sandėliai, iš Valencijos banko partizanų išsinešta \$50.000 didoka suma. Prez. C. A. Perezas, būdamas vidaus reikalų ministeriu 1962-63 m., vedė atžia kovą su kairiojo sparno partizais, kurie dabar jam bando atsiynginti ramybės drumtimu.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$8.50, pusmetinė — \$5. Rėmėjo prenumerata \$15
Skelbimai ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisymsi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$8.50 per year, \$5 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada
M6J 1W4 Tel. 368-6813

RELIGINIAME GYVENIME

*** KRIKŠČIONYS SUSIPAZIŪSTA SU TIKRUOJU KRISTUMI** palaipsniui, ir tas susipažinimas trunka visą gyvenimą, — pareiškė Paulius VI tikstantinei miniai žmonių Vatikano audienčių salėje. Klekvienas Kristaus pažinimas mums tuojau parodo to pažinimo nepakankamumą ir todėl nuolat skatina žvelgti giliau. Tai esant natūralus reiškinys. Kristus žemėje gyvendamas irgi žmonėms palaipsniui apsirėiškė ir tik kančios metu visiškai prisipažino esąs karalius, Mesijas ir Dievo Sūnus.

*** POPIEŽIŲ PIJAUS XI IR PIJAUS XII** laikysena Musolinio ir Hitlerio valdymo laikais dažnai kairiųjų dabar yra kritikuojama bei smerkiama. Sakoma, jie savo tyliu rėmė fašistinę ir nacinę sistemą. Šis teiginys yra visai sukritikuojamas ir paneigiamas dokumentais. Faktai britų rašytojo Anthony Rhodes knygoje "The Vatican in the Age of Dictators (1922-1945)". Jis remiasi to meto Vokietijos užsienio reikalų ministerijos dokumentais (pateiktus 1945 m. į sąjungininkų rankas), britų užsienio ministerijos ir paties Vatikano dokumentais. Autorius nėra katalikas ir kitais atžvilgiais gana asakrali pasisako apie Vatikano, tačiau betkokį popiežių bendradarbiavimą su nacių ar fašistų valdžiomis visiškai atmeta kaip dabar sukurta fantazija, dokumentais įrodo, kad to meto popiežiai netylėję ir net priešais.

*** LIUTERONŲ IR KATALIKŲ TEOLOGŲ KOMISIJA**, susidedanti iš 13 katalikų ir 13 liuteronų atstovų, užbaigė savo mokslinius svarstymus apie popiežystę oficialiu bendru pareiškimu. Jame visi dalyviai pasisako, kad atnaujintoji popiežystė galėtų būti nebe užtvara, o priemonė krikščionių vienybei pasiekti. Liuteronų teologų mąnymu, Evangelijos šviesoje atnaujinta ir performuota popiežystė būtų tinkama matymo tikinčiųjų Bendrijos vienybės ir tarnybos išraiška. Katalikų teologų mąnymu, popiežiskasis primatas esant Dievo įsteigtas, nors konkrečios detalės, pagal kurias jis daabr egzistuoja, nėra būtinios nei pagal Naująjį Testamentą, nei pagal K. Bendrijos mokymą. Šis bendras pareiškimas yra grynai teologinio pobūdžio: nei katalikai, nei liuteronai vadovėjęs oficialaus pareiškimo tuo klausimu dar nepadarė.

*** LITURGINIS ATSAUJINIMAS** įstatymų bei taisyklių srityje jau beveik baigtas — pareiškė liturginės kongregacijos sekretorius arkivyskupas Annibale Bugnini mėnesiniame kongregacijos žurnale "Notitiae", kuriame išdėstė praėjusių dešimties metų laikotarpio liturgijos reformavimo darbą. Sekančius dešimt metų turėsiančios pasišvęsti vietinės Bendrijos tų liturginių pakeitimų įsisaminimui bei įgyvendinimui. Tada tik busiant liturgiskai atsinaujinusi visa K. Bendrija.

*** MOTERŲ VAIDMENŲ K. BENDRIJOJE IR VISUOMENĖJE** komisijos darbo terminas pratęstas popiežiaus potvarkiu iki 1976 m. Komisija buvo Pauliaus VI įsteigta 1973 m. ir per tą laiką yra svarstiusi žmogaus, paskirti dieviškoji kūryboje, moters vietą bei atsakomybę K. Bendrijos įgyvendinimo misijoje ir modernioje visuomenėje pagal II Vat. santarybos dokumentus. Komisijai ir toliau vadovauti paliktas vysk. Enrico Bartoletti.

*** Vatikano radijas**, komentodamas Lenkijos vyskupų ir komunistinės valdžios pokalbių, trūkusių dvi dienas, išreiškė viltį, kad santykiai su normalės. Tuo tarpu Va-

karų Berlyno radijas pranešė, jog Lenkijoje Mišių metu suimtas ir beprotnamin patalpintas kun. Piotr Zabielski, visai sveikas žmogus. Lenkijos vyskupai esą protestavę dėl šio įvykio, tačiau apie tai neskelbiant Lenkijos komunistinė spauda. Taipgi šiomis dienomis Lenkijoje komunistinės valdžios įsakymu uždaryta katalikiškoji leidykla "Verum".

*** PASAULIO KATALIKŲ VYSKUPŲ SINDO** IV suvažiavimas įvyks š. m. rugšėjo 27 d. Vatikane. Suvažiavimo tema — "Evangelijos skleidimas pasaulyje".

*** ANGLIKONŲ BENDRIJA** prisijungė prie anglų katalikų sąjūdžio, reikalaujančio sugriežinti liberalius aborto įstatymus Britanijoje.

*** APASTALAVIMO TYRIMŲ CENTRAS** Vašingtone atliko studiją apie pašaukimą ir kunigus sumažėjimo priežastis. Dvi pagrindinės priežastys — kunigų nepasitenkinimas savo pašaukimu bei nerekomendavimas jaunuoilams to pašaukimo ir vyskupų arba vyskupijų nesirūpinimas pašaukimų skatinimu bei ugdymu.

*** KARD. BOLESŁAW KOMINEK**, Wrocław arkivyskupas, prieš metus pakeistas kardinolu, mirė sulaukęs 70 m. amžiaus. Jo arkivyskupija apėmė žemes, kurias Lenkija gavo iš Vokietijos po II pasaulinio karo. Jis 1972 m. atliko pagrindinį vaidmenį įgaunant oficialų Vatikano pripažinimą pokarinių Lenkijos Vokietijos sienų. 1965 m. su katalikų Lenkijos vyskupais jis buvo prisidėjęs prie laiško V. Vokietijos vyskupams, kuriame bandė atitaisti pokario sunkius tarp lenkų ir vokiečių. Komunistinė valdžia Lenkijoje tą veiksmą tada buvo supratusi kaip lenkų hierarchijos kompromisą vokiečiams. Spėjama, kad dėl susidariusių nepalankių K. Bendrijos-valdžios santykių Paulius VI 1966 m. atsisakė kelionės į Lenkiją, šventusią 1000 m. krikščionybės sukaktį.

*** Ispanijos valdžios ir K. BENDRIJOS** konfliktas, kilęs šiomis dienomis, buvo išlygintas, kai Ispanijos hierarchija padarė pareiškimą, jog vysk. Antonio Anoveros nenorėjęs įstatyti Ispanijos tautinę vienybę pavojui, savo pamokslė reikalaujamas daugiau laisvės basakms. Baskai yra tautinė mažuma Ispanijoje, norinti savo nepriklausomybės.

*** MEKSIKOS VYSKUPŲ KONFERENCIJA** paskelbė laišką, kuriame pasisako apie krikščionių pareigas bei gaires socialinėje bei politinėje srityje. Privati pramonės nuosavybė, jų mąnymu, yra geras būdas įgyvendinti socialinį teisingumą, jeigu ta nuosavybė yra suprantama Evangelijos vertybių šviesoje. Tačiau tokios sistemos įgyvendinimui reikia padaryti didelių pakeitimų. Investavimas ir gamyba turi būti nukreipti į pagrindinius žmonių poreikius, o beribis nuosavybių perteklius kairiųjų rankose turi būti pakeistas veiksmingu nuosavybių paskirstymu visiems bendruomenės nariams. Vyskupai savo laiške sukritikavo marksistinį socializmą ir pareiškė, kad religinio požūriū marksizmas yra nesuderinamas su krikščionybe ir todėl nepriimtinas.

*** VENGRAI KATALIKAI**, pasak Šveicarijos radijo, laiške Pauliui VI pareiškė, kad popiežius parodęs labai menką vengrų išeivių supratimą, pašalinamas kard. Jozsef Mindszenty iš Vengrijos pirmo turėtų pareigų, ir pasiūlė popiežiui tą savo sprendimą dar kartą pergalvoti.

KUN. J. STS.

Literatūrinis cirkas Maskvoje

Sovietiniai saugumiečiai bandė suniekti A. Solženiciną, bet patys susikomprotavo

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Sakali gauja

Televizijos žurnalistas ir daugelio programų vadovas kanadietis Pierre Berton savo ataskarmą į Jurijaus Rytcheu laišką "The Globe and Mail" vasario 13 d. laidoje pradeda reikšmingais žodžiais: "Man liūdna matyti Jurijaus Rytcheu įsijungimą į sakalų gaują, reikalaujančią Aleksandro Solženicino literatūrinio kraujo..." A. Solženicino, kaip rašytojo, vertę nustatys istorija, ir jai jokios įtakos neturės Jurijaus bei jo draugų žodžiai. P. Bertonas teigė, kaip Jurijus gali tiek daug žinoti apie A. Solženicino raštus, kai jie yra uždrausti Sovietų Sąjungoje. Jam atrodo, kad šiandien A. Solženicinas puolių yra susilaukęs ne kaip rašytojas, bet kaip žurnalistas. Jurijų ir tuos, kurie jį prisiekino parašyti laišką Kanados dienraščiui, labiausiai įskaudino "Gulago salyno" dokumentinės pobūdžio. Jie netgi pasirūpino laiško išvertimu į anglų kalbą, kurios Jurijus nemoka.

A. Solženicino persekiotojus labiausiai sukrėtė drąsus Lenino puolimas, įrodantis, kad žiaurumai nepriklauso tik Stalino erai, nes jie buvo praktikuojami jau prieš Staliną, po Stalino ir tęsiasi šiandien. P. Bertonas sutinka, kad Jurijus galbūt geriau už A. Solženiciną pažįsta Sovietų Sąjungos šiaurinių tautelių gyvenimą, tačiau A. Solženicinas geriau už jį yra susipažinęs su koncentracinėmis stovyklomis, kurias sava ir kitų asmenų patirtimi nori įtraukti į istorijos archyvus.

Sovietų rašytojams paprastai nepriejami Kanados laikraščiai ir juo labiau skaitytojams skirti laiškų skyriai. Reagavimas šame skyriuje rodo, kad visdėlto "Gulago salynas" yra turėjęs nemažos įtakos kompartijai. Jurijaus laiškas nebuvo pirmas "The Globe and Mail" dienraščio puslapiuose, bandęs niekinti A. Solženiciną. Tų laiškų autorių ranka buvo nukreipta prieš juos pačius, įskaitant ir Jurijų, su kuriuo P. Bertonui savo namuose teko išlenkti ne vieną stiklinuką degtinės. P. Bertonas daro išvadą, remdamasis Jurijaus laiško naivumu, kad jo plunksna turėjo vėdinti tvirta diktatūrinę ranką.

Komunistinė linija

Kitai į Jurijaus Rytcheu laišką reagavo "The Globe and Mail" dienraštis ir CBC radijo programoje "As it Happens" kanadietis rašytojas Farley Mowat, Jurijaus bičiulis, parašęs knygą "Sibiras". Jam A. Solženicinas tėra vidutinių gabumų rašytojas, turtingo žemvaldžio sunus, norintis suniekti Sovietų Sąjungą ir ją paversti kapitalistine carų valdoma Rusija. P. Worthingtonas savo redaguojamame dienraštyje "The Toronto Sun" atkreipia skaitytojų dėmesį į šią keistą F. Mowato užimtą liniją, kuri beveik visiškai nesiskiria nuo sovietinės. F. Mowatui jis primena, kad tuo žemvaldžiu buvo ne A. Solženicino tėvas, bet jo senelis. A. Solženicino tėvas — karininkas, miręs tada, kai A. Solženicinas buvo dar tik jaunuolis. Z. A. Medvedevas tvirtina, kad A. Solženicino tėvas mirė prieš Aleksandro gimimą.

Pasak P. Worthingtono, remiantis F. Mowato logika, ir Le-

nino praeitis nėra be prieikaity, nes jo tėvas (ne senelis) priklauš kilmingųjų luomui ir buvo tituluojamas "ekscelencija". P. Worthingtonas taipgi plačiau reaguoja į F. Mowato laišką "The Toronto Star" dienraštyje, kuriame jis aštrų A. Solženicino antikomunistiškumą bandė gristi jo seniai parašyta pje-se "Laimėtojų puota". F. Mowato teigimu, "kas skaitė A. Solženicino raštus, ypač jo ankstyvą "Laimėtojų puotos" pjesę, gerai žino, kad jis siekia ne sovietinės sistemos reformavimo, bet jos sunaikinimo ir pakeitimo tokia, kokią mes turime". P. Worthingtonas nori žinoti, ar F. Mowat tikrai šią pjesę yra skaitęs, nes jos vienintelė kopija turi tik KGB Maskvoje. Tai liudija A. Solženicino 1967 m. padarytas pareiškimas maskvinės Rašytojų Sąjungos valdybai, kad pjesę jis parašė kaip kalinys nr. 232 stovyklų desperacinėje nuotakoje, nesitiekdamas sulaukti laisvės, ir kad sunaikino visas jos kopijas, išskyrus KGB konfiskuotą. P. Worthingtonui atrodo, kad "Laimėtojų puotos" F. Mowat nėra skaitęs. Greičiausiai jis tik remiasi oficialia A. Solženiciną niekinančia kompartijos versija, norėdamas sunieinti šį istorinį asmenį. Tokia F. Mowato taktika iš tikrųjų verčia stebėtis kanadietius, nes yra žinoma, kad jis jaudinasi dėl jaunikių ruonių žudymo kailių pramonei, banginių kankinimo, o dabar užsimerkia, kai panašūs kankinimo metodai yra nukreipti prieš žmogų.

M. Solochovas—plagiatorius?

A. Solženiciną puolęs Jurijus Rytcheu nusiskundė, kad Vakarų spauda ignoruoja 1965 m. Nobelio premiją laimėjusį Michailą Solochovą, romano "Tykiai teka Donas" autorių. Tuo metu Maskvoje korespondentu buvęs P. Worthingtonas "The Toronto Sun" š. m. sausio 29 d. laidoje paskelbė keletą idomųjų pastabų apie šį laureatą.

Kompartija labai šaltai sutiko Nobelio premijos paskyrimą Borisui Pasternakui, kuriam netgi nebuvo sudarytos sąlygos premijai atsiimti. Vakarams būvęs mestas kaltinimas, kad premijos jis susilaukė grynai politiniais motyvais. Kitaip reaguota į premijos paskyrimą M. Solochovui, kuris tuoju pat buvo pristatytas užsieniečiams korespondentams ir jiems nepašykštę jo reakcinio pareiškimo kompartijos naudai, nors prieš tai buvo visiškai užmirštas ir maudėsi vorkoje. M. Solochovas pilnai pritarė rašytojų A. Sinjavskio ir J. Danielio nuteisimui, o sovietų rašytojus, siekiančius literatūrinės laisvės, pavadino amerikiečių CIA žvalgybos lanksmintojais. M. Solochovo patikslinimą kompartijai viešai kritikavęs poetas Jurijus Galanskovas atsidūrė priverčiamojo darbo stovykloje, nesulaukė specialios dietos susirgęs skrandžio opa ir mirė operuojamas ne kvalifikuoto gydytojo, bet eilinio kalinio su primityviais instrumentais. Jo mirties šešelis kranta ant M. Solochovo pečių.

Vakaru pasauliui taipgi gerai žinomi Sovietų Sąjungoje plačiai pasklidę gandai, kad M. Solochovo romanas "Tykiai teka Donas", išleistas 1928 m., kai M. Solochovas buvo 23 metų amžiaus, yra baltagvardiečio pa-

likto rankraščio plagiatas. Romanas jam atnešė Nobelio premiją, nors vėliau Solochovas nieko vertingesnio neįstengė sukurti.

Tardytojo vaidmuo

P. Worthingtonas primena skaitytojams, jog gaudus apie plagiatorių M. Solochovą atgavino ir Vakarų pasitraukusi Svetlana Stalinaite, tačiau lig šiol trūk o įrodymų. Dabar gi idomą plagiatą versiją atskleidžia neseniai išleista John Baron knyga "KGB", kuriai jos autorius žinias yra gavęs iš filosofijos prof. Aleksejaus Jakušev, pabėgusio iš Sovietų Sąjungos.

Pasirodo, 1968 m. literatūros žurnalo "Novy Mir" redaktorius poetas Aleksandras Tvardovskis gavo vienos leningradietės laišką, atskleidusį dėmesio vertą istoriją. Jos brolis, baltagvardietis karininkas, porevoliuciniai metais buvo kalinamas vienoje kameroje su kunigu. Pastarajam jis pasisakė parašęs romaną, kuris esąs paslėptas. Nurodęs slėptuvę, jis prašė kunigą ją pranešti seseriai. Minėtasis karininkas buvo sušaudytas, o sesuo toje slėptuvėje jokio rankraščio nerado. Jos brolis ir kunigą tardė būsimasis Nobelio premijos laureatas M. Solochovas, kuris taip pat apie šią slėptuvę galėjo sužinoti tardymo metu. Vėliau sesuo aptiko tarp brolio raštų metmenis romano, labai panašaus į M. Solochovo knygą "Tykiai teka Donas".

Šis netikėtas laiškas sudomino "Novy Mir" redaktorių A. Tvardovskį, kuris buvo prisidėjęs prie A. Solženicino "Vienos Ivano Denisovičiaus gyvenimo dienos" paskelbimo. Jis patarė minėtai leningradietei su savo brolio romano metmenimis kreiptis į Leningrado prokuratūrą. Moteriškė paklausė jo patarimo. Kai A. Tvardovskis ją aplankė Leningrade, nugąsdinta moteris atsisakė leisti į kalbas, nes prokuroras jai buvo isakęs užmiršti visą šį reikalą. A. Tvardovskis tada pats kreipėsi į prokurorą ir iš jo gavo griežtą įsakymą neiešti nosies, kur nerelkia. Po poros metų poetas A. Tvardovskis mirė. Šis incidentas yra gerai žinomas jo bendradarbiams, ir jis meta rimtą įtarimą, kad Nobelio premijos laureatas M. Solochovas, kurį taip garbina kompartija, tėra eilinis plagiatorius.

Zalingi rezultatai

"Novosti" organizuoto Maskvos literatūrinio cirkio laiškų akcija A. Solženicinui suniekti kompartijai atnešė daugiau žalos, negu naudos. Naivus Jurijaus Rytcheu laiškas Toronto dienraštyje "The Globe and Mail" sukėlė aštrias diskusijas ne tik tame laikraštyje, bet ir kituose dienraščiuose. Jos tik dar labiau išryškino A. Solženicino "Gulago salyno" faktų autentiškumą, Lenino tikrąjį veidą, grįžimo į leninines normas beprasmiškumą. Kompartija rėmėsi ir remiasi diktatūra, kurią jai padeda įgyvendinti KGB. Tiesa, koncentracinių stovyklų skaičius dabar sumažintas iki tūkstančio, bet jose vis dar kenčia milijonai kalinių. Už Stalino laikų metodus galbūt net skaudesnis yra L. Brežnevo įvestas "patobulinimas" — pagrindinių opozicionierių kankinimas psichiatrinės ligoninėse. V. Kst.

P A D Ė K A

Mūsų mylimai žmonai, sesutei ir tetai

a.a. Onai Česnauskienei

mirus, nuoširdžiai dėkojame Prisikėlimo parapijos kunigams už visus religinius patarnavimus, visiems lankiusiems vėlionę laidotuvių namuose bei dalyvavusiems laidotu-vėse. Dėkojame už gėles, užprašytas šv. Mišias, pareikštas žodžiu bei raštu užuojautos. Taip pat dėkojame palydėjusiems į amžino poilsio vietą bei kuo nors prisidėjusiems prie žmonos ir mūsų sesutės laidotuvių. Jūsų parodytas nuoširdumas liks visada mūsų širdyse —

Vyras — Pranas Česnauskas

Seserys — Marija Bendikienė, Olga Svetulevičienė, Regina Leontjevs. Dukterėčia — Regina Hudson ir šeima

Buvusiam Vilkaviškio apskrities

pradžios mokyklų inspektoriumi

a+a Vincui Daniliauskui

mirus, jo žmoną, sūnus VYTAUTĄ, inž. JUOŽĄ ir jo šeimą nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime —

Antanas, Marija, Algis ir

Kleopatra Vasiai

A+A**Mylimai SESERIAI**

Lietuvoje mirus, MARIJAI BASALYKIENEI ir jos vyrui gilią užuojautą reiškia —

Niūneva

A+A**Tomui Užupiui**

mirus, jo žmoną VINCENTĄ, sūnus ARVYDĄ ir JONĄ, gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

Albinas ir Juzė Pliopliai

MELSKIMĖS IR AUKOKIMĖ TIKĖJIMUI PALAIKYTI LIETUVOJE

GAVENIA YRA VAJAUS METAS RELIGINEI ŠALPAI

Visi lietuviai ypatingai meldžiasi už Lietuvos laisvę

ir persekiojamą Bažnyčią Lietuvoje

DAROMOS RINKLIAVOS

Mūsų asmeninės maldos bei viešos pamaldos parapijų, organizacijų, istaigų, vienuolių, pagal maldos kalendorių, skiriamos pavergtiems tėvynainiams išlaisvinti. Šv. Mišios už Lietuvą ir geradarių aukojamos kasdien. Savo auką siųskite:

LITHUANIAN CATHOLIC RELIGIOUS AID,

64-09 56 Rd., Maspeth, N.Y. 11378, USA

Aukos atleidžiamos nuo mokesčių.

LKRS valdyba

Vysk. Vincentas Brizgys, pirm.

Siunčiu savo auką

Persekiojamai Bažnyčiai Lietuvoje paremti \$.....

Parašas

Adresas

NAUJA VILNIAUS RADIO IR OPEROS SOLISTŲ EDMUNDO KUODŽIO IR JONO GIRIOTO

14 naujausių dainų PLOKŠTELĖ

Išleido Vankuverio leidykla "ŠATRIJA".

Kaina — \$5. Gaunama: "Šatrija", 133 7th Ave., Vancouver, B.C.

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)

Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Melstriskas darbas, puikūs lietuviški projektai

MOHAWK

FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI

SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI

JVAIRUS KILIMAI • SALDYTUVAI

VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINĖLĖS

Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVES:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. O X 9 - 4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS

Pirmieji žingsniai, atvedę iki sėkmingos dabarties

STEPAS JAKUBICKAS

Š. m. vasario 2 d. Kanados Lietuvių Fondas Toronto Lietuvių Namuose suvažiavimu ir koncertu iškilmingai paminėjo pirmojo šimto tūkstančių dolerių kapitalo sutelkimą ir antrojo šimto tūkstančių dolerių Romo Kalantos vardu pradėjimą.

Kanados Lietuvių Fondas, sutelkęs pirmąjį \$100,000, tapo didele Kanados lietuvių kultūrinės veiklos finansine parama. Jau dabar Fondas iš gaunamų nuosimčių yra pajėgus kas metai skirti po \$8,000 lietuvių kultūrinei veiklai. Tačiau į Fondo lėšų telkimas vykdomas toliau ir gerų lietuvių remiamas kas dieną auga ir reikia manyti, kad neilgai trukus bus sutelktas ir antras šimtas tūkstančių dolerių. Tada Fondas jau bus pajėgus kas metai lietuviškai kultūrinei veiklai skirti po \$16,000 ir daugiau visai neliečiant pagrindinio kapitalo, kuris yra skirtas nepriklausomai ateities Lietuvai kaip Kanados lietuvių dovana savo krašto atstatymui.

Su viltimi žiūrime į ateitį, nes užkopus ant pirmojo \$100,000 kalno, tolimesnis darbas ir lėšų telkimas bus daug spartesnis — žmonės įgavo didesnį pasitikėjimą savo Fondu, daugėja lietuvių palikimai Kanados Lietuvių Fondui. Tai įgalins didesnių sumų sutelkimą ir didesnę paramą lietuviškai kultūrai.

Sio pirmojo Fondo tikslas — \$100,000 sutelkimo proga trumpai žvilgtelkime į pirmuosius Kanados Lietuvių Fondo steigimo žingsnius ir jo istoriją.

Jau 1957 m. KLB krašto valdyba, vadovaujama pirmininko Vytauto Meilaus, drauge su krašto taryba rūpinosi steigimu Kanados Lietuvių Geležinio Fondo, kurio kapitalas nebūtų remiamas lietuvių kultūrinei veiklai. Krašto valdybos sudaryta komisija iš dr. Semogo, Jono Kardelio ir Prano Rudinskio Gelež. Fondui steigti labai atsisargiai ėmėsi organizacinio darbo. 1961 m. spalio 7-8 d.d. Toronto Prisiikėlimo salėje įvykusi KLB IV-sios krašto tarybos III-jis sesija labai gvyai svarstė Geležinio Fondo reikalą. KLB krašto tarybos pirm. Stepas Kęsgaila suvažiavimui padarė pranešimą Geležinio Fondo reikalą ir pabrėžė, kad krašto valdybos nuomone Kanadoje turėtų būti tik vienas fondas. „Milijoninis“ Fondas esą turėtų apsiriboti JAV-mis. Vincas Ignaitis, „milijoninio“ Fondo įgaliotinis Kanadoje, pasiūlė Geležinio ir „milijoninio“ fondų sujungimą ir organizavimą vieno fondo Kanadoje. Iz. Matusevičiūtė siūlė nediskutuoti fondų sujungimo, nes dar neturima paruošti statutą. Pr. Rudinskis pastebėjo, kad krašto valdyba buvo nutarusi steigti Geležinį Fondą Kanadoje, o „milijoninis“, kaip ji vadina JAV lietuvių, laikytinas JAV lietuvių fondu. Antano Rinkūno nuomone, abiejų fondų principai panašūs, tačiau Kanada turėtų turėti savo fondą. Po ilgesnių diskusijų atsisakytą ir Geležinio, ir „milijoninio“ fondų vardo — priimtas naujas abu fondus sujungiantis vardas: „Kanados Lietuvių Fondas“. Įstatams paruošti vienbalsiai išrinkta komisija iš trijų narių:

Vinco Ignaičio, Stepo Jakubicko ir Petro Januškos.

Sekantis V krašto tarybos I sesijos suvažiavimas įvyko 1962 m. rugsėjo 15-16 d.d. Otavoje, arkivyskupijos salėje, ir svarstė Kanados Lietuvių Fondo įstatų projektą. S. Kęsgaila krašto valdybos vardu pranešė, kad Kanados Lietuvių Fondo įstatams paruošti komisija įstatus paruošė, krašto valdyba juos peržiūrėjo ir siūlo priimti. Įstatų reikalu pasisakius P. Leliui, A. Rinkūnui, V. Užupui, Stp. Jakubickui, J. Kardeliui, V. Ignaičiui ir P. Januškai, 16 balsų pasisakė už tai, kad KLF įstatai būtų priimti kaip jie yra paruošti, 6 susilaikė ir 4 balsavo už tai, kad įstatus reikia dar kartą peržiūrėti. Tokiu būdu balsų dauguma Kanados Lietuvių Fondo įstatai liko priimti be pataisymų. Įstatų priėmęs, čia pat buvo išrinkta pirmoji Kanados Lietuvių Fondo valdyba iš Vinco Ignaičio, Stepo Jakubicko ir Petro Januškos. Valdybai pavesta rūpintis Fondo legalizavimu, lėšų telkimu, suvažiavimo organizavimu ir valdomųjų organų rinkimu. KLB krašto tarybos išrinkta pirmoji Kanados Lietuvių Fondo valdyba pasiskirstė pareigomis: V. Ignaitis — pirmininkas, S. Jakubickas — išdinininkas ir P. Januška — sekretorius.

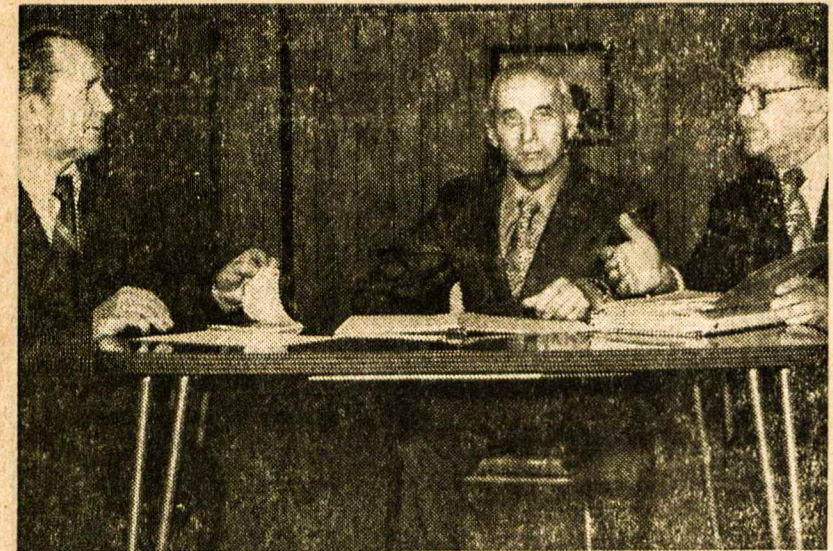
Stai pirmieji 10 narių, kurie savo įnašais padarė pradžią KL Fondui: KLB krašto valdyba, Augaitis Petras, Bersėnas Juozas, Vincas Ignaitis, Jakubickas Stepas, Kairys Stasys, Kaveckas Antanas, Laureckas S., Miceika Vladas, Mockus Zigmantas.

Gavęs pirmuosius įnašus, Kanados Lietuvių Fondo ižd. S. Jakubickas 1962. X. 23 raštu Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyvę „Parama“ atidarė pirmąją KLF sąskaitą, kurion buvo kaupiamos tolimesnės lėšos.

Pirmoji KLF valdyba, suorganizuoti 42 narius su \$6,198.25, 1964 m. balandžio 18 d. Toronte sušaukė pirmąjį suvažiavimą, kuris išrinko valdomuosius Fondo organus: Vincas Ignaitis — tarybos pirm., Petras Januška — sekr., dr. Antanas Pacevičius — valdybos pirm., J. R. Simanavičius — vicepirm., Petras Lelis — sekr., Vyt. Balsys ižd., Stepas Jakubickas — valdybos narys, Juozas Lukoševičius ir Alb. Paskevičius — tarybos nariai.

Dabartinė KLF taryba: dr. A. Pacevičius — pirm., P. Januška — sekr., nariai: K. Asperavičius, V. Balsys, P. Bastys, J. Bersėnas, E. Cuplinskas, S. Dargis, L. Gvildienė, S. Jakubickas, J. Kšivickis, S. Kuzmas, K. Lukošius, J. Mockus, J. R. Simanavičius, L. Tamošauskas.

Dabartinė KLF valdyba: V. Balsys — pirm., K. Aperavičius, Stp. Jakubickas, J. Kšivickis ir J. Mockus — vicepirm., P. Bastys — ižd., K. Lukošius — sekr. KLF narių šiuo metu yra per 500. Kas metai yra daromi KLF narių metiniai susirinkimai, kuriuose nariai aptaria Fondo reikalus. Fondas tvarkosi demokratiniais pagrindais, renka savo valdomuosius ir kontrolės organus, turi Kanados valdžios čarterį, nuo mokesčių atleidimą ir yra Kanados valdžios įstatymų apsaugota finansinė organizacija.

KLB krašto tarybos 1962 m. rugsėjo 15—16 dienomis Otavoje išrinkta pirmoji Kanados Lietuvių Fondo valdyba, kuriai buvo pavesta suorganizuoti KL Fondą, sušaukti pirmąjį narių suvažiavimą ir išrinkti valdomuosius Fondo organus. Nuotraukoje iš kairės į dešinę: Stepas Jakubickas, Vincas Ignaitis ir Petras Januška savo posėdyje svarstė pirmuosius KL Fondo organizacinius žingsnius

John E. Soosaar, C.A. DIPLOMUOTAS BUHALTERIS

Suite 402, 725 Don Mills Rd. • (chartered accountant)
Don Mills, Ontario • Telefonai: 781-3593, 429-4944

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
telefonas 536-5936

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persluvimai.

Ročesterio lietuvių delegacija pas miesto burmistą Vasario 16 proga. Kairėje — delegacijos vadovas J. Jurkus, dešinėje — miesto burmistras Thomas Rayon

Kol bus pavergėjų, bus ir kovotojų

Prelatas Jonas Balkūnas apie šiandieninę Lietuvą

A. SABALIS

ROCHESTER, N. Y. Prel. J. Balkūnas Lietuvos nepriklausomybės atstatymo minėjime vasario 24 d. Ročestery išsiskyrė iš visų kitų čia buvusių Vasario 16 proga pagrindinių kalbėtojų savo nauju, atviru ir drąsiu žodžiu. Jis nekartojo Lietuvos istorijos. Jis kalbėjo ne apie tai, kas buvo, bet kas šiandien dedasi Lietuvoje.

Pamokslė paminėjęs nepriklausomos Lietuvos laikais klestėjusią religinę laisvę, išvardinęs religines, kultūrinės ir socialines gausias institucijas, kalbėtojas priminė, kad 22,000 ateistų propagandistų siaučia visoje Lietuvoje. Pradžioje smurtu ir jėga bandė užgesinti tikinčiųjų ugnį, vėliau ėmėsi moderniausių priemonių: radijo, televizijos, spaudos, filmų. Bet ir tai jiems nepavyko. Lietuvių širdyse rudenanti tikėjimo ugnis yra neužgesinama. Lietuviai gerai žino, kad užgesinus žmonių širdyse tikėjimo ugnį, Lietuva bus surusinta, bus sunaikintas jos tautinis charakteris.

Pilna salė žmonių pasitiko prel. J. Balkūną stovėdama ir ilgai plodama. Ir čia kalbėtojas pasirodė toks pat guvus, atviras ir drąsus 45 minučių kalboje. Čia jis kalbėjo apie rusifikacijos pavojus lietuvių tautai ir okupanto kolonizacines priemones kraštui surusinti. Pavergėjai visai iškreipia Lietuvos istoriją. Ir vis dėlto lietuvių tauta su okupantu veda gana sunkią kovą. Jei iki 1956 m. Lietuvoje vyko partizaninė kova, kurią žuvo 22,000 jaunų vyrų ir moterų, 400,000 buvo išvežti į Sibiro taigas, tai po 1956 m. ši kova vyksta kultūros, švietimo ir ekonominio išvirtinimo plotmėje, kiek tai jiems įmanoma.

Ten žmonės netiki nei trumpa okupacija, nei kokiomis utopijomis. Lietuvių tauta slavų jūroje yra palikta savo likimui. Sovietai jau ištisus 30 metų veda lietuvių rusinimo kovą. Kai prieš gerą dešimtmetį V. Tyšliavienė, „Vienybės“ redaktorė, grįžusi iš Lietuvos jam kalbėjusi, kad su ginklu Lietuvos neįmanoma išlaisvinti, kad reikia ją gelbėti nuo galutinio surusimo, tai prel. J. Balkūnas pradžioje jos nesupratęs. Tik po ilgesnio mąstymo sutikęs, kad rusifikacijos pavojus šiandieninei Lietuvai yra pats didžiausias. Lietuvos žmonės padėję ginklus ir perėję į dvasinį — kultūrinį pogrindį. Ir šią kovą okupantas labai trukdo, įvairiais būdais persekioja. O vis dėlto lietuvių dvasinė rezistencija — labai didelė. Maskoliško įsitikinimo žmonių esą apie 2%, prisitaikiusių 10%, o visi kiti 85%—90% kaip buvo, taip ir liko patriotai. Jie puikiai supranta visus okupanto kėslus.

Šiandien Lietuvos pogrindyje leidžiama „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika“ yra didžiausia rakštis rusų gerklėje. Jos sunaikinimui yra sutelktos sovietų žvalgybos pajėgos. Dabartinis Lietuvos lietuvis gal yra ne toks, kokio mes norėtume, bet jis — lietuvis. Visi fabrikai, visos ūkis — ne Lietuvai, Lietuvos žmonių gerovei, bet Lietuvos rusinimui tarnauja. Juo daugiau fabriku, juo daugiau rusų ir kitų slavų tautų žmonių įvežama.

Sovietų Sąjunga — 122 tautų Babelis griūsiąs, nes visos tos tautos yra pogrindin suvarytos (6 tautos jau yra sunaikintos — išmėtytos po neaprepiamus Sibiro plotus). Išlaisvinimas įvyks tik iš vidaus. Laisvės kova su pavergejais ir išnaudotojais paibaigs, kai ji bus laimėta.

Mūsų gyvenančių laisvajame pasaulyje, šventa pareiga šaukti pasauliui apie Lietuvos kolonizaciją, apie ten vykdomą tautų-

dystę, užsieniuose jiems atstovauti, nes Lietuvos žmonių burnos užčiauptos.

Kiek ilgiau prel. J. Balkūnas sustojo prie VLIKo darbų. Jau 18 metų einas Tautos Fondo pirmininko pareigas. VLIKas palaikęs su Lietuva įvairiais bū-

Prel. J. Balkūnas kalba Vasario 16 minėjime Ročesteryje

dais ryšius. Pagrindinis ryšys — per Madrido, Romos ir Manilos (Filipinuose) radijo stotis, kurios perduoda įvairias žinias kas dieną.

Po minėjimo žemutinėje parapijos salėje surengtoje kavutėje prel. J. Balkūnas tarp kitko sakė: „Kas man ta politika! Esu kunigas, Amerikoje gimęs! Esu „amerikoniukas“. Bet mano tėvai lietuviai, todėl ir aš esu lietuvis, pasišventęs lietuviams, savo žmonėms tarnauti. Mano kiekvienas kraujo lašas savai

tautai“. Esą aplankęs visas JAV lietuvių kolonijas su pranešimais, prakalbomis ir pamokslais, skirtais savo tautos žmonėms. Savo netrumpą žodį, daugiausia lietuvių jo asmeninį gyvenimą, baigė ragindamas užsieniuose gyvenančius tautiečius atstovauti Lietuvai savo darbu ir ją finansiniais ištekliais remti.

Ungingas ir drąsus prel. J. Balkūno žodis jį girdėjusiems ilgai paliks atmintyje. Jis buvo uždegantis, atnaujinantis ryžtą kovoti už pavergto krašto laisvę. Kalbėtojas šiuo metu yra vienas iš veikliausių senosios kartos lietuvių kunigų. Deja, kaip jis priviškai prasiarė, Ročesteryje buvęs toks jo viešas „pasirodymas“ jau paskutinis. Esąs 71 metų, pensininkas, išsikėlia į Floridą.

Bet neatrodo, kad jis ten palmių paunksmėje ilgai tūnos. Tokie žmonės, kaip prel. J. Balkūnas, ilgaini vieną vietą net nenusėdi. Atrodo, kad ir sveikatos yra geros, kupinas energijos, didelių užsimojimų. Prelate, būkite tikras, kad Ročestery Jūsų naujieji bičiuliai, kaip ir visi JAV ir Kanados lietuviai, kurių tarnybai esate pašventęs savo gyvenimo dienas, Jums linki puikiai ir ramiai poilsio saulėtoje Floridoje!

SAUGOKITĖS NEREIKALINGŲ MOKESČIŲ!

Nuoširdžiai jums padėti gali
JUOZAS RAMAS Toronto.

• Telefonas 363-7881 •

LITUANISTINĖ JAUNIMO SAVAITĖ

Ji rengiama š. m. liepos 13-22 dienomis Beaumont
stovyklavietėje prie Klevelando

1973 m. JAV Lietuvių Bendruomenės surengtoje mokytojų studijų savaitėje buvo priimtas nutarimas, skatinantis Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos (PLJS) Ryšių Centrą 1974 m. vasarą surengti Siaurės Amerikos lietuvių jaunimo lituanistinę savaitę. Mintis kilo iš pačio jaunimo, dalyvavusio studijų savaitėje, paskata — iš vyresniųjų. Pavyzdžiu minimos latvių bei estų rengiamos jaunimo savaitės. (Latvių jaunimas kas vasarą susirenka šešiom savaitėm lavintis latvių kalboje, literatūroje bei kitose srityse. Estai panašaus pobūdžio stovyklas rengia šeimoms). IV PLB seime ir VII JAV LB tarybos pirmoje sesijoje paskata buvo pakartota. S. Amerikos lietuvių jaunimo pirmajame suvažiavime mintis tapo konkrečios jaunimo ateities veiklos uždaviniu.

PLJS Ryšių Centro vadovybė praneša, kad S. Amerikos lietuvių jaunimo pirmoji lituanistinė savaitė įvyks 1974 m. liepos 13 - 22 dienomis Beaumont stovyklavietėje (prie Klevelando), Ohio valstijoje. Tikslas — sudaryti lietuvišką aplinką lavintis lietuvių kalboje bei kitose lituanistinėse srityse.

NUMATOMA PROGRAMA: 1. lietuvių kalba — a. linksnių vartoseną ir žodyną, b. pagrindinę gramatiką ir sintaksę; 2. dabartinė lietuvių literatūra — a. drama, b. proza, c. poezija; 3. istorija — a. okupacinis Lietuvos laikotarpis, b. dabartinė padėtis; 4. geografija; 5. visuomeninis mokslas; 6. žurnalistika; 7. tautodailė; 8. liaudies muzika.

NUMATOMA DARBOTVARKE: 7 v.r. — keltis, 7.15 v.r. — mankšta, 7.30 v.r. — pusryčiai, 8.30 v.r. — I pamoka (literatūra), 9.40 v.r. — II pamoka (lietuvių kalba), 10.10 v.r. — III pamoka (istorija), 11.20 v.r. — IV pamoka (geografija) — 3 dienas, visuomenės mokslas — 4 dienas, 12.30 v. — pietūs, 2.30 v.p.p. — V pamoka (lietuvių kalba), 3.40 v.p.p. — VI pamoka (literatūra), 4.40 v.p.p. — laisvos studijos, 6.30 v. v. — vakarienė, 8 v.v. — VII pamoka (žurnalistika) — 3 dienas, tautodailė — 2 dienas, muzika — 2 dienas, 9 v.v. — laisvos studijos (vakarinė programa — liepos 13, 14, 17, 19, 20).

DALYVIAI: Lituanistinėje savaitėje gali dalyvauti lietuvių jaunimas, baigęs augštesniąją lituanistinę mo-

kyklą ir tinkamai parašęs vieną sekančių temų: 1. Lietuvių iškėlimo istorija mano gyvenamoje vietovėje; 2. Vertimas „The Story of the Bad Little Boy“ — Mark Twain (The Complete Short Stories of Mark Twain, edited by Charles Neider, Bantam Books/New York, 1964); 3. Palyginimas knygoje „Tauta ir tautinė ištikimybė“ (J. Girnauas) iškeltų minčių su lietuvių išeivijos dabartiniu visuomeniniu gyvenimu (paimti: knygoje iškeltas mintis ir pagal jas suskaidyti lietuvių visuomenės „utopiškas“ gyvenimo sąlygas); 4. Palyginimas lietuvių menininkų kūrinii su gyvenamo krašto meninėmis išraiškomis (tapyba, skulptūra, foto menas, filmai, architektūra ir pan); 5. Rašinys apie vieno pagrindinių lietuvių laikraščių istoriją: „Draugo“, „Darbininko“, „Tėviškės žiburio“, „Dirvos“; 6. Išvertimas iš lietuvių kalbos į anglų kalbą vienos lietuviškos pasakos, apysakos. Temos turi būti bent 3,000 žodžių ilgio, neilgesnės kaip 5,000 žodžių.

Savaitėje bus tik viena pagrindinė taisyklė: visur, visada ir su visais kalbama tik lietuviškai. Kiekvienas dalyvis turės pasirašyti sutartį, kad nustatytos taisyklės laikysis ir sąžiningai dalyvaus programoje.

Ryšių Centras deda visas pastangas, kad lituanistinė savaitė pasisektų. Tačiau jaunimas be vyresniųjų pagalbos ir paramos nedaug tegali pasiekti. Reikia ne tik moralinės pagalbos, bet ir finansinės paramos. Tokios savaitės surengimas, programos įvykdymas pareikalauja nemažos sumos pinigų. Lietuvių Bendruomenė Ryšių Centro įvairiems darbams visuomet padeda. Šiuo atveju užmojis didesnis ir reikšmingesnis, negu bet kur kitas Ryšių Centro iki šiol atliktas darbas, o Lietuvių Bendruomenės išdais mažėja. Todėl ir kreipiamės į visuomenę, prašydami aukų. Lietuvių kalba, lietuvių kultūros bei dvasios išlaikymas jaunimui šiandien yra ne tik svarbus, bet ir ypatingai opus užmojis. Būtu tikrai gaila, jei grynai dėl finansų stokos negalėtumėm bent vienai savitei gamtoje sukurti tikrai lietuviškos aplinkos. Auk pasraše siųsti: PLJS Ryšių Centras, 2423 West Marquette Rd., Chicago, Ill 60636, USA.

Jūratė Jasaitytė,
PLJS Ryšių Centro vedėja

Čikagos lietuvių horizonte

Vladas Ramojus

TUKSTANČIAI MUGĖJE
Septynioliktoji tradicinė lietuvių skautijos rengiama Kazuko mugė įvyko kovo 3 d. Jaunimo Centre, užėmusi visus tris aukštus. Atėjo laikas, kada mugių iš anksto neberekia reklamuoti, užtenka viena kita žinute pranešti datą. Žmonių vis praeina po kelis tūkstančius. Dabar jau to-

kia tradicija, kad įdomesnį dirbinį perkami iš vakaro, bet juos pasimti galima tik mugės uždarius. Į Kazuko mugę paruošė uždarius. Į Kazuko mugę paruošė uždarius. Į Kazuko mugę paruošė uždarius.

FILMAS APIE ČIURLIONI
Galimas dalykas, greitai bus paskelbta žinia, jog Lietuvių Fondas pasiekė milijoną dolerių kapitalo. Šiuo metu fonde yra \$905,000. Kadangi ir lėšesniais metais Fondo įnašai pasiekia \$100,000, tai neabejojama, kad milijonas bus pasiektas šiais metais, nes LF v-bos vicepirm. A. Roklačiūnas žodžiais, kiekvienam lietuviui garbė yra būti pirmojo milijono narių tarpe. LF vadovybė kovo 5 d. į naująją Jaunimo Centro kavinę buvo sukvietusi spaudos, radijo bei visuomenės atstovus pažūrėti amerikiečių pagaminto filmo apie mūsų dailės meistrą M. K. Čiurlionį. Filmas pagamintas Bowling Green universiteto Ohio valstijoje iniciatyva, kur profesorius Lietuvaltė dr. L. Alsen. Filmo paruošimas, universitetui duodant kameras bei laboratorijas, kainavo apie \$6,000. Kadangi universitetas visų išlaidų nesirūpino padengti, tai į talką atėjo Lietuvių Fondas su \$2,500. Taip ir gimė filmas. Į seansą buvo atvykęsi ir pati prof. dr. L. Alsen bei skripto autorius P. Paster. Valanda užtrunkantis spalvotas filmas apie didįjį dailės novatorių bei meistrą pradamas Lietuvos žemėlapiu parodymu, kad amerikietis žinotų, kur yra ta nedidelė salis, išugdžiusi pasauliui vis labiau garbęjančią Čiurlionį. Per visą filmo eigą dr. L. Alsen ir dr. W. Misfeldt aiškina Čiurlionio gyvenimą ir ypač plačiai bei žinoviškai nagrinėja jo kūrinius. Kaikuriuose įtarpuose piano virtuosas A. Kuprevičius skambina Čiurlionio kūrinius ir taip visas valandos seansas yra originalus ir visiškai Čiurlioniškas. Filmas paruoštas ne lietuviams, bet amerikiečiams. Todėl jo vertė lietuvių kultūrinei propagandai tikrai didelė. Ir svarbiausia, kad jis paruoštas ne privacių žmonių ar kurios lietuviškos organizacijos etikete, bet amerikiečių mokslo įstaigos — Bowling Green universiteto, kur, Kaune gimusios dr. L. Alsen žodžiais, dauguma profesūros bei studentų apie M. K. Čiurlionį daugiausia ir kalba.

VAJUS MILIJONUI UŽBAIGTI
Parodžius filmą, trumpų diskusijų (Nukelta į 6-tą psl.)

Nori tapti Kanados piliečiu?

Informacijų užeikite į

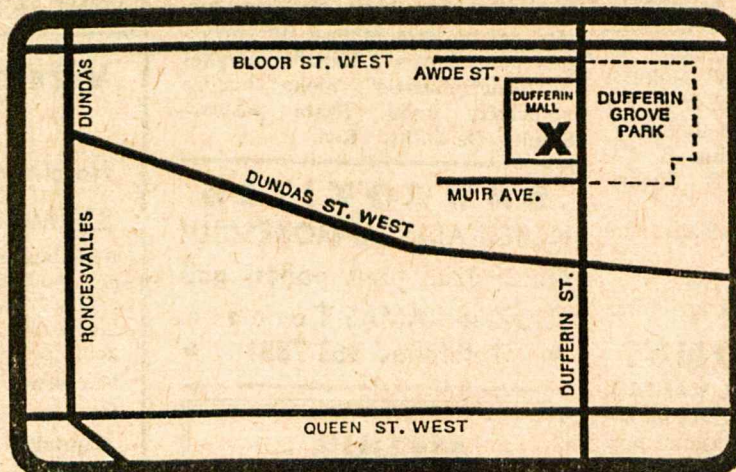
PILIETYBĖS ĮSTAIGĄ prekyvietėje

JI JAU ATIDARYTA

Paruošti tarnautojai, dirbą 12 valandų kasdien ištisas šešias savaitės dienas:

- atsakys į Jūsų klausimus, kaip galite tapti Kanados piliečiu
- pagelbės Jums parašyti pilietybei gauti prašymus

Įstaiga atidaryta vakarais — galėsite užėiti po darbo. Atidaryta ir savaitgaliais — kiekvieną šeštadienį ir sekmadienį. Darbo valandos: 10 v.r. iki 10 v.v. nuo antradienio iki sekmadienio (pirmadieniais uždaryta)

THE DUFFERIN MALL

966 - 6433

Pastaba: pilietybės įstaiga Kensington Market (252 Augusta Avenue) bus ateiityje atidaryta nuo 12 v. pietų iki 8.30 v.v. nuo antradienio iki šeštadienio.

Secretary of State
Secrétariat d'État

NAUJI NUOSTATAI

Lietuvos augstosios mokyklose jau įsigaliojo Sovietų Sąjungos augstųjų ir specialiojo vidurinio mokslo ministerijos patvirtinti nauji kursinių egzaminų ir įskaitų nuostatai. Škaitytojus "Tiesos" 54 nr. su jais supažindina augstųjų ir specialiojo vidurinio mokslo ministerio pavaduotojas K. Zukauskas: "Naujieji nuostatai drausmina studentus, o griežtesnė egzaminų laikymo tvarka skatina mokytiis kiekvieną dieną. Dabar egzaminus gali laikyti tik tie studentai, kurie turi visas įskaitas. Tai patį egzamina studentas gali laikyti tik du kartus. Antra kartą jo neišlaikęs braukiamas iš studentų sąrašų. Per sesiją neišlaikęs trijų egzaminų studentas taip pat turi atsivieškinti su augstąja mokykla. Įvesta kita tvarka laikyti įsiskolinimus. Tie, kurie neišlaikė egzaminų, privalo į įskaitų per kito semestro pirmąjį mėnesį. Visi minėti reikalavimai galioja tiek dieninių, tiek vakarinių, tiek neakivaizdinių skyrių studentams..." K. Zukauskas džiaugiasi, kad 94% Vilniaus universiteto studentų neturi įsiskolinimų, bet reikėtų susirūpinti Vilniaus pedagoginio instituto ir Kauno politechnikos instituto studentais, kurių beveik 20% mokosi nepatenkinamai. K. Zukauskas pabrėžia, kad dar vieną įvestą naują — stažuoto vadinamus praktikos darbus augstųjų mokyklų absolventams. Seniau jie buvo taikomi tik medicinos augstųjų mokyklų absolventams. K. Zukauskas aiškina: "Tai labai naudingas jaunims specialistams dalykas, padeda lengviau prigyti kolektyve. O štai nuo šio mokslo metų tokia stažuoto privaloma visiems, kurie baigia aukštąją mokyklą. Stažavimas trunka vienerius metus ir įskaitomas į privalomą jaunųjų specialistų trejų metų darbo stažą pagal paskyrimo vietą. Jo metu jaunasis specialistas gauna atlyginimą."

KOPERNIKO MEDALIAI

Lenkijos konsulas Minske A. Valiauskas vasario 21 d. Vilniui atvežė kultūros ir meno ministerijos jubilėjinis M. Koperniko medalius. Jie buvo įteikti Sovietų Sąjungos—Lenkijos draugystės draugijos Lietuvos skyriui, Vilniuje leidžiamam lenkiško laikraščio "Czerwony Standard" redakcijai ir Vilniaus pedagoginio instituto lenkų kalbos skyriui, atsiųgtinai už čia suorganizuotą M. Koperniko gimimo 500-tjų metų minėjimą. Vilniaus universiteto rektorius prof. dr. J. Kubilius konsulas A. Valiauskas atvežė M. Koperniko raštų rinkinį.

LENINO GIMTADIENIUI

Sovietų Sąjungos kompartija nutarė visoje savo teritorijoje balandžio 20 d. surengti visaišalines tautos šventes, skirtas Lenino gimtadieniui. Pirmiausia ši mintis buvo iškelta Maskvoje, o dabar susirinkimas jai pritarė jau organizuoja ir okupuotos Lietuvos imonės. Vilniaus kuro aparatūros gamykla vietoj įprastinių 1.800 kg tikslų liejinių išparėgojo tą šventadienį pagaminant net 2.500. Dienos normas Lenino garbei ir Sovietų Sąjungos naudai žada viršyti ir kitos imonės. Ta komunistinė talka ne tik prideda darbininkams vieną darbo dieną, bet ir juos verčia nertis iš kailio, viršyti įprastines darbo normas be jokio papildomo atlyginimo. Jeigu tokios talkos būtų įvestos Vakarų pasaulyje, kurį kompartija vadina kapitalistiniu, išnaudojančiu darbininkus, prieš jas ples-

SUDBURY, ONTARIO

TIKINČIOSIOS LIETUVOS DIENA šiemet praėjo su dideliu pasisekimu. Buvo atlaikytos pamaldos už Lietuvą persekiojamus tikinčiuosius su pritaikyta pamokla. Aukų ta programa iš viso buvo surinkta \$285, \$260 pasiūsta per KKK Centra ir \$25 tiesiai į religinės šalpos fondą. \$25 aukų kun. A. Sabas; po \$12: J. M. Kriaučiūnaitis, P. G. Petrėnaitis, P. M. Venskai; po \$10: A. Remeikis, J. Remeikis, L. Remeikienė; po \$5: P. Mažaitis, M. Glizickienė, Pov. Jutelis, D. Remeikytė, A. Rukšys, A. Kusinskis, A. Staskevičius, J. Petrėnas, St. Tolvaša; \$4: Pr. Griškonis.

Kiti aukų po mažiau arba nori būti neįdomi.

DAUGIAKULTŪRIS CENTRAS gavo iš valdžios \$3000 paramą. Iš lietuvių į Sudburio daugiakultūrę valdybą įeina Silvija Martinkutė ir Algis Krucas.

TUMO-VAIZGANTO šeštadieninė lietuvių mokykla ir tautinių šokių grupė "Ramunėlė" gavo po \$100 pašalpos iš Kanados Lietuvių Fondo.

— Prof. dr. J. R. Račinskis su šeima ir M. Kriaučiūnienė išvažiavo trim savaitėm atostogų į Floridą. — M. ir J. Glizickai išskrido mėnesiui atostogų į Australiją, kur aplankys savo gimines. — Silvija Martinkutė su 25 gimnazijos mokiniais išskrido savaitėm atostogų į Graikiją. — Aldona Kručiūtė išskrido savaitėm atostogų į Ispaniją.

REKOLEKCIJOS lietuviams šiemet bus kovo 29-30-31 d. Christ the King parapijos didžiojo salė. Pradžią — kovo 29, penktadienį, 7 v. v. Rekolekcijas ves Manitouwadge parapijos klebonas kun. Augustinas Sabas. Visi Sudburio ir apylinkės lietuvių kviečiami dalyvauti.

LB SUDBURIO APYLINKĖS VALDYBA įsigijo naują spintą knygoms.

tu stotį visos darbo unijos. Tuo tarpu sovietinės pradžios tyli kaip pelė po šluota.

DEGTINĖS MĖGEJAI

"Tiesos" 7 nr. keletą faktų apie blaivyklos darbą pateikia Vilniaus medicininio išblavinimo įstaigos milicijos vyr. lt. Aloyzas Pirštelis ir lt. Benediktas Voleiša. Savo rašinį jiedu pradeda nakvynei pristatytis svečiais — ant sniego užmigusiu R. Perminu, praėjus užkabinėjusiu A. Masiliu, iš statybos tresto bendrabūčio antrą kartą atvežtu jaunuoliu A. Pečiuliui ir Vilniaus radijo dalygamyklos inž. S. Karosu, kuris taksistui net neįstengė pasakyti savo buto adresu. A. Pirštelis ir B. Voleiša džiaugiasi, kad dabar tik retais atvejais milicijai tenka atsiviežti klientus iš kavinų ar restoranų, kai buvo sustiprinta kova prieš alkoholizmą, tačiau girtuoklių Vilniuje vis dar netrūksta. "...mes žinome ir tokių vietų, kur visuomet gali rasti pasigėrusių piliečių. Komjaunimo gatvės ties "Nemuno", "Sakalo" gatromais, maisto prekių parduotuvė ties "Tėvynės" kino teatru, priemiestinės autobusų stoties, geležinkelio stoties aikštės šia prasme yra didžiausios miesto "opos"...". Naują tokią "opą" atskleidžia ir Zonė Štulenė "Tiesos" 9 nr.: "Antai, mūsų puikniuosiose Lazdynuose jau suspėjo atsirasti ir sąvartynas. Kur? Nagi prie pat prekybinio centro "Lazdynai". Čia statybinkai dar praėjusių metų rudenį pastatė kaskadą panašių į telefono būdeles narvelių. Tačiau šiose raudonų ir tvirtų plytų būdelėse neapsigėręs moteris su valikiškais žaislais, nei telefonai, nei gėlės. Išbėro storių stiklo durys, ir neaiškios pastorių narveluose dabar šeimininkauja vyrai su pigaus vyno buteliais, kuriuos čia pat išgėrė, daug ir sienas. Išėina iš šio statinio svyrindami, palikę didėjančią popierių, skardinių dėželių, maisto atliekų ir šukių kupetą..." Tuos alkoholiškus, kurie pakampė geria pigų vyną, Kanadoje ir JAV vadina "bomais", nepataisomais, save žudančiais girtuokliais. Iš jų dažnai mėgsta pasišaipyti komunistinė spauda, kaltę susversdama kapitalistinei sistemai. Pasirodo, Vilniuje jau yra ir komunistinės sistemos išugdytų tokių "bomų".

ASFALTO DANGA

"Valstiečių laikraščio" 22 nr. pranešama, kad asfaltu jau yra padengta daugiau kaip 6.000 kilometrų Lietuvos kelių, beveik 65% viso turimo kelių tinklo. Statybinėmis medžiagomis rūpinasi centra Kaune turintis specialus gamybinis susivienijimas bei jo imonės kitose Lietuvos vietovėse. Vienas skyrius yra net Ukrainoje, Rovno srityje, iš kurios gabenamasi granitas Lietuvos keliams. Minėtasis susivienijimas atlieka ir sprogindinio darbus, tiesiant naujus kelius, kai jie susiduria su kalvomis. Jos dabar ne nukasamos, bet sprogindinamos.

SVEČIAI IŠ RYGOS

R. Pačėsa "Tiesos" kovo 2 d. laidoje praneša, kad Vilniuje lankėsi grupė Latvijos kultūros darbuotojų ir Sovietų Sąjungos naudai žada viršyti ir kitos imonės. Ta komunistinė talka ne tik prideda darbininkams vieną darbo dieną, bet ir juos verčia nertis iš kailio, viršyti įprastines darbo normas be jokio papildomo atlyginimo. Jeigu tokios talkos būtų įvestos Vakarų pasaulyje, kurį kompartija vadina kapitalistiniu, išnaudojančiu darbininkus, prieš jas ples-

V. Kst.

Dabar bibliotekoj jau yra daugiau kaip 300 knygų. Jas galima pakeisti prieš ir po lietuviškų pamaldų. Nuo kovo 10 d. lietuviškos pamaldos bus pusuvalandžio anksčiau, t. y. 10.30 v. r., nes susidarė keblumų su automobilų pastatymu. K. A. S.

RODNEY, Ontario

SIOS APYLINKĖS lietuvių, minėdami 56-jų Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktį, Tautos Fondo išaukojo \$246, kurie pasiūstų Tautos Fondo atstovųbei Kanadoje. Po \$20: V. Ignaitis, K. Gaputis, P. Jocius, S. Paketuras, J. Rastapkevičius, H. Zymantienė; po \$10: V. Andriulionis, J. Ciparis, A. Danėnienė, H. Jasinskis, Z. Mockus, J. Statkevičius, A. Stankus; po \$5: R. Čeponis, P. Gaidauskas, A. Kažemėkaitis, A. Kojelaitis, A. Kudirkaitis, V. Makusa, J. Nargėlas, J. Nudiraitis ir A. Sarpnickas; po \$2: O. Budreikienė, V. Jokūbaitis, V. Naruševičius, S. Pakalnis, V. Bukota; \$1: E. Enskaitienė.

Visiems aukotojams reikiu nuosirdžią padėką.

J. Statkevičius,
T. Fondo įgaliotinis

BARRIE, ONT.

A. A. ARMANDAS DEL MASTRO, gyvenęs Cooksville, Ont., 1974 m. kovo 9 d. atvyko į savo vasarnamį praleisti savaitgalio R. R. 1 Phelston, Ont. Čia staigiai mirė, būdamas vos 30 m. amžiaus. Palaidotas kovo 12 d. Velionis paliko liūdinčius: žmoną Nijolę Del Mastro-Janaukaitę, 3 mažamečius vaikučius, senus tėvus, brolius ir seseris. Buvo italų tautybės. Į amžino poilsio vietą palaidėjo gausus būrys giminių, draugų ir kaimynų. Po laidotuvių visi buvo užprašyti užkandžiams ir St. Patrick's salė. Koresp.

XX-ji Kanados Lietuvių Diena

WINNIPEG, MANITOBOJE

1974 m. birželio 29-30 – liepos 1 dienomis

VANCOUVER, B.C.

NUSILPUSI BENDRUOMENĖ. Po trejų metų sugrįžau Vankuverin. Dvejuis metais gyvenau Kalgaryje, bet negalėjau pakęsti prerijų klimato bei žiemos šalčių. Dėlto atvykau vėl Vankuverin, kur nėra šalčių ir oras yra pastovus. Atvykęs čia betgi radau kitišią "šaltį" — sušalusią Lietuvį Bendruomenę, kuri anksčiau gana gražiai gyvavo. Vadovaujant Z. Kaulienei ir kitiems, lietuviškoji veikla buvo gana gyva. Gražiai reikšėsi ir tautinių šokių grupė "Atžalynas". Besikeičiant valdyboms, "Atžalynas" išsisklaidė — vienai sukrė šėimas, kitai spejo "paseniti", o treči savaits kelias išvyko. Motinos Diena jau nebeminima, gegužinės pasidarė nebeįdomios, o Lietuvos kariuomenės šventė niekuomet nebuvo populiari, nors čia gyvena gana daug buvusių karių. F. Valio rūpesčių dukart į mėnesį buvo transliuojamas lietuviškas radijo pusuvalandis. Pradžioje jis buvo daugumos tautiečių remiamas, bet ilgainiui reikalai pagerėjo, ir pusuvalandžio vedėjas per paskutinę programą atsisveikino, apgalvėdamas tautiečių neryžtingumą ir pažadą netesėjimą.

Neseniai buvo surengta keletas asmeninio pobūdžio pabūvių — sidabrinės sukaktys, trijų lietuvių vestuvės. Pastarosios buvo svarbios visai kolonijai, nes tos lietuvaitės buvo atžalynietės, šokiosios visoms.

N. METU SUTIKIMAS įvyko keliose vietose — šeimose, o viengungiai turėjo patenkinti "tavernomis".

VASARIO 16 MINEJIMAS buvo gana kuklus. KLB Vankuverio apylinkės pirmininko įgaliotais stud. E. Girdauskas padarė pranešimą ir nusakė šventės reikšmę. Rūta Radzevičiūtė, atlikdama motinos vaidmenį, puikiai padeklamavo eilėraštį apie žuvusį sūnų už Lietuvos laisvę.

I APYLINKĖS VALDYBOS rinkimai atslankė apie 20 asmenų. Kadangi pirmininkas nedalyvavo, susirinkimą pradėjo valdybos narys stud. E. Girdauskas, pirmininkauti pakviesdamas E. Gumbelevičių, sekretoriauti — ponį Gordon. Po pranešimų bei diskusijų atėjo eilė valdybos rinkimams. Kadangi visi siūlyti kandidatai atsisakė, pirmininkaujantis E. Gumbelevičius, gelbėdamas padėtį, sutiko įeiti valdybą ir ją sudaryti iš savanorių. E. Girdauskas vienbalsiai išrinktas valdybą jaunimo atstovu.

ŽOKLAUTOJŲ KLUBAS veikia energingai su V. Skabeikiu priešakyje. Surengė keletą išvykų į gamtą bei jūrą ir jaukų pobūvį.

KUN. IZ. GRIGAITIS, ilgu metu gyvenęs Edmontone, sveikatos sumetimais apsigyveno Vankuveryje. Čia įsikūręs, atlaikė lietuviams pamaldas. Išsuntė 150 kvietimų; pamaldose dalyvavo 47 asmenys. Kun. Iz. Grigaitis kelia mintį sudaryti religinių reikalų komitetą, kuris rūpintųsi lietuviškų pamaldų organizavimu ir su jomis susijusiais dalykais. M.

SUDARYTA NAUJA APYLINKĖS valdyba: E. Gumbelevičius, B. Vileita, A. Smilgys, O. Macijauskienė, p. Venckevienė ir E. Girdauskas.

— P. Gumbelevičienės sesutė mirė Hamiltone, Ont. Reikšmė užuojautą visai p. p. Gumbelevičių šeimai. K. Lukas

ATSILEIPIMAS I KORESPONDENCIJA. S. m. "T2" 1 nr. išspausdintoje korespondencijoje apie Vankuverio lietuvių "Komunistų propagandą" užsiminta ir apie St. Dagilio veiklą. Pastarasis "T2" redakcijai atsiųstame rašte tvirtina, kad nėra nešiojės jokios nacių uniformos, nebuvęs jokiam Kanados kalėjime; iš Lietuvos išvykęs ne DP keliu, bet sovietų valdžios leistas kaip repatrijantas. Iš Lietuvos išvykimo data, minima korespondencijoje, esanti netiksli — 1939 m. jokių repatrijantų Vokietijoje nesą buvę. Nei karo metais, nei po karo jokiose DP stovylose nesą buvę. Į Kanadą atvykęs su "išviettintaisiais" nieko bendro neturintį keliu. Raštą pasirašė Stanley De Gillis. Red.

SAUGOKITĖS NEREIKALINGŲ MOKESČIŲ!

Nuosirdžiai jums padėti gali JUOZAS RAMAS Toronto.
• Telefonas 363-7881 •

MEDUS -

reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas Induse ar koriuose. Iš bityno: 30 Dewson St., Toronto 4, Ont.
Eagles Nest
Telefonas 534-0563

HAMILTON

MOKYTOJŲ SUVAŽIAVIMAS. Kovo 23, šeštadienį, Hamiltone įvyks Kanados liutanistinių mokyklų mokytojų suvažiavimas. Tą dieną Vysk. M. Valančiaus mokykloje pamokų nebus. Kviečiami visi mokytojai, dirbantys bei anksčiau dirbę, ir tėvai šiame suvažiavime gausiai dalyvaus. J. Mikšys, mokyklos vedėjas

SPORTO KLUBO KOVAS 25-rių metų gyvavimo sukaktis bus atžymėta balandžio 20-21 d.d. sportinėm žaidynėm ir banketu. Bilietai jau platunami. Juos galima įsigyti pas Z. Riekiene, A. Grajauską, J. Svila, Z. Stanaitį ir D. Stuką.

TAUTOS FONDAS metinę rinkliavą pradeda balandžio 1 d. Miestas padalinats į rajonus, tačiau dar trūksta rinkėjų. Malonu būtų, kad savanoriai susisiektų su pirm. A. Patamsiu.

VIETOS DIENRASTIS "The Spectator" kovo 13 d. atspausdino ilgą straipsnį apie Lietuvą. Malonu būtų, kad laikraštis susilauktų padėkos lietuviškas radijo pusuvalandis. Pradžioje jis buvo daugumos tautiečių remiamas, bet ilgainiui reikalai pagerėjo, ir pusuvalandžio vedėjas per paskutinę programą atsisveikino, apgalvėdamas tautiečių neryžtingumą ir pažadą netesėjimą.

"AIDO" PAVASARIO KONCERTAS ir šokiai įvyks balandžio 27 d. Jaunimo Centre. Stalus jau dabar galima rezervuoti pas choro administratorių.

KAUKIŲ BALIUS IR "TEODALINDA" praėjo su dideliu pasisekimu. Vasario 23 d. gražiais kostiumais ir kaukėmis pasipuošę svečiai rinkosi į Jaunimo Centro salę. Pradžioje, dar esant barui uždarytam, scenoje pasirodė Toronto dramos mėgėjų grupė su vienavieksme komedija "Teodalinda". Džiugu, kad po ilgos pertraukos Toronto net suorganizavo scenos mėgėjų grupę. Ji turi gerą vadovę — režisore A. Dargytę-Byszkiewicz. Tikime, kad ji nepasitenkins vienveiksmėmis vestinėmis komedijomis, bet suvaidins išties lietuvių rašytojų veikalus.

Nustebino svečius naujas jaunųjų estradinis "Atlantic" orkestras, kuris sugebėjo uždegti ne tik jaunimą, bet ir senimą. Užgrojus maršą, prasidėjo kostiumų ir kaukių paradas: arabės, japonės, šuniukai, elgetos, vilkai, vabalai, vėgės. Jų buvo daug ir įdomių. Komisija kaukėm premijuoti sudarė: p. p. Antanaitienė, Elvikienė, Ramanauskas, Byškevičienė, Bulionis, Kairys. Pirmoji premija, paaokta A. Silinsko, teko elgetai — Gertrūdei Repienėi. II, paaokta V. Kybarto, teko šuniukui — D. Beržaitiui; III, — P. Armono, teko jaunajai iš laikraščio — A. Narušytei; IV, mons. J. Tadarauko, teko kirminams — R. Woolseys; V, P. Deksnį, teko skudurinėms lėlėms — D. Brown. Laimės statuluks paaokta A. Pilypaitis, G. Skaitys ir P. Venclova. Viliojančiai atrodė loterijos su daugybe vertingų laimikių, kaip kristalinė vaza — E. Kronienės, juostų takas — L. Vytienės, austa juosta — A. Petrėnienės, idomūs paveikslai — L. Valevičienės, J. Senūnienės, L. Stungevičienės. Puošnial atrodė salė K. Mikšio ir P. Markov paruoštų dekoracijų dėka. Gerą pasisekimą turėjo skaniai paruošta vakarienė šeiminiškių — p. Agurkienės ir p. Venckevičienės. Saldumynų bufetas, kurį organizavo G. Juodelienė, vilioje viliojo savo įvairumu net ir tuos, kurie per visą savaitę saugojo savo figūrą—linijas.

Neįmanoma visų išvardinti bei atsidėkoti kiekvienam už darbą ir dovanas, auksa loterijai, bufetui. Visų bendros talkos dėka taip gražiai pavyko kaukių balius. Po šio balaus "Aukuras" pajuto didelę dvasinę ir medžiaginę paramą, už kurią visiems atvykusiems svečiams ir pagalbinkams yra labai dėkingas.

"AUKURAS", grįžęs iš Sudburio ir Otavos, kovo 3 d. buvo nuvykęs į

St. Catharines su vaikų pasaka "Sniego karalienė". Šiuo metu aukuriečiai sparčiai ruošiasi A. Kairio "Žmogus ir tiltas" premjerai, kurios metu balandžio 6 d. Jaunimo Centre numatoma atidaryti vietinių dailininkų mėgėjų meno parodą. Norintieji joje dalyvauti prašome skambinti Liudai Stungevičienėi tel. 522-0328.

Didžiausias "Aukuro" uždavinys — pasirošimas išvykai į Kanados vakarus: Edmontoną, Kalgari, Vankuverį balandžio 19-20-21 dienomis. Taip pat ruošiamas III-jam lietuvių dramos festivaliui Čikagoje lapkričio mėnesį. Aukuriečiai

Windsor, Ont.

LIEUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS atstatymo 56-sias metines paminėjom vasario 24 d. 10.30 v. r. susirinkus nemažam skaičii tautiečių prie miesto valdybos rūmų, pakelta Lietuvos vėliava. 11 v. įvyko pamaldos šv. Kazimiero šventovėje. Prieš pamaldas įneštos Lietuvos, Kanados ir skautų vėliavos. Mišias už Lietuvą ir žuvusius bei kenciančius dėl laisvės atnašavo kleb. kun. D. Lengvinas. 3 v. p. ukrainiečių "Prosvita" salėje įvyko viešas minėjimas. Apyl. pirm. dr. Č. Kuras, pradėdamas minėjimą, apibūdino Vasario 16 reikšmę ir po to pakvietė paskaitininką stud. R. Petrauską. Pastarasis išdavo pažymėjo, kad nepakanka vien tik lietuviškai kalbėti, bet reikia dirbti, galvoti ir jauti savo širdyje, kad esi lietuvis. Klausytojai pritarė gausiais plojimais. Minėnėje dalyje "Aušros" kvartetas labai gražiai padainavo šeštą įvairių kompozitorių dainų. Rita Naikauskaitė paskambino pianinu trejetą dalykelių. Minėjimas baigtas Tautos himnu. Tautos Fondui rinkliavą padarė B. Balėšis.

KLEBONO KUN. D. LENGVINO rūpesčiu nupirkta ir vasario 24 d. prieš pamaldas pašventintas šv. Kazimiero paveikslas, tapytas dail. Vytauto Ogilvio Detrouite. Finansavo suomet duosnus tautietis Juozas Cepaitis. Paveikslas gražiai suderint Vilniaus katedra, šventasis ir Gedi-mino pilis. Klebonas ir J. Čepaitis pastatė salygą, kad paveikslas priklausytų šventovės tol, kol bus lietuvių kunigas. Kitu atveju turės būti iškeltas tokion parapijon, kur bus dvasiški lietuviai. Windsorso parapijiečiai dėkingi klebonui ir J. Cepaičiui už tokį puikų šventovės papuošimą. Kor.

PETRONELI TAUTKEVICIENEI vasario 20 d. suejo 80 metų. Būdamas nepaprastai kukli nenorėjo jokių sveikinimų bei dovanų. Petronelė gimusi Suvalkijoje. Gyveno Skardupių k., Vilkaviškio apskr. Užaugino 5 sūnus. Jos vyras Antanas mirė prieš pat II D. karą, tad visa šeima našta atiteko Petronelėi. Po karo trys sūnūs liko Lietuvoje ir du gyvena su šeimomis Windsorse. Sukaltuvinėkė sulaukė 13 vaikiečių, kurių 4 gyvena su tėvais Windsorse. Petronelė savo amžiumi yra vyriausia apyl. lietuvių tarpe, tačiau visuomet judri, sveikai galvojanti ir nėra praleidusi nei susirinkimų, nei minėjimų ar kitų renginių. Būdamas darbštis, dar ir dabar kartą į savaitę tvarko šv. Kazimiero šventovę. Windsoriečiai linki Petronelėi ilgiausių metų. Kor.

Advokatas

EUGENIJUS KRONAS,

B. Sc., B. C. L.

32 James St. So.,

Royal Bank Building,

suite 614,

tel. 522-8781

Hamilton, Ontario

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas "TALKA"

830 Main Street East, telefonas 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniai - ketvirtadieniai nuo 10 iki 5 val., penktadieniai nuo 10 iki 7 val., šeštadieniai nuo 9 iki 12 v. Liepos-rugpjūčio mėn. ir prieš ilgas savaitgalis šeštadieniai uždaryti.

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.

Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.

Kapitalas — virš \$5.000.000

Mėsos ir putkūs dešros gaminiai

Skonestai

kiekvieno skoniui

R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E.,
HAMILTON — 528-8468
740 UPPER JAMES ST.,
HAMILTON — 389-4113

• GUELPH LINE prie PROSPECT,
• BURLINGTON — 639-0510
• LLOYD D. JACKSON SQUARE,
• HAMILTON — 525-9641

NAUJIENOS IŠ BRAZILIJOS

Kalbėjo ministeris, buvęs Lietuvoje

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimas šiais metais minėtas keturiose vietose. Sausio 25 d. Sao Paulo lietuvių ekskursija nuvyko į Terezopolis miestą ir paprašė vietinį kleboną leidimo giedoti per pamaldas, o savo ruožtu brazilietis kunigas pasakė jaudinančią pamokslą apie Lietuvą. Ekskursijai vadovavo Jonas Bagdžius. Vasario 10 d. Liet. Kat. Bendruomenės choras giedojo pamaldose ir meninėje programoje Sao Paule. Po trijų tautinių šokių grupių pasirodymo BLB valdybos pirm. Alfonsas D. Petrėnaitis teigiamai įvertino lietuvių veiklą ir kvietė visus prie jos prisidėti.

Rio de Janeiro lietuvių vasario 17 d. pasikvietė L. K. B-nės chorą pamaldoms šv. Sebastijono katedroje. Po choro pasirodymo minėjimo metu kalbėjo ministeris Franchini Neto, užsienio reikalų ministerijos pareigūnas, prieš 35 metus apkeilavęs Lietuvą ir parašęs knygą "Lietuva—šiaurės auksas." Mažoji Rio de Janeiro kolonija pavaišino 70 saopauliečių po šventės. Programai vadovavo Antanas Gaulia. Vasario 16 Sao Vicente miesto Rotary klubo susirinkime kalbėjo Jonas Antanaitis.

Brazilijos LB rinkimai — kovo 17 d. Metinėje apyskačioje paaiškėjo, kad 1973 m. BLB šalpos komisija pagalbos reikalingoms šeimoms paskyrė 3.200 kr. (apie 500 dol.), plėkštelį išplatino už 1.620 kr., knygų — už 4.600 kr., o 1974 metus BLB stipendijų fondas pradėjo su 10.000 kr. kapitalu. 1973 m. savaitraščio "Mūsų Lietuva" metinė apyvarta buvo 22.441 kr. (apie 3.500 dol.), kurių 55% gauta iš prenumeratorių, 30% iš garbės leidėjų ir aukų, 8% iš skelbi-mų.

Sao Paulo jaunimas dalyvavo trečiojoje III PLJK studijų dienoje Caucaia vietovėje vasario 3 d.; jaunesnieji, su kun. H. Šulcu stovykla "Lapės" stovykloje prie Sao Roque sausio 13-20 d. d., suruošė išvyką kovo 3-4 d.; kita grupė karnavalo praleido Rio ir Nitroi apylinkėse. Ketvirtoji ir penktoji III PLJK studijų dienos numatytos kovo 24 d. ir gegužės 1 d., o pasitarimas su Argentinos ir Urugvajaus atstovais PLJK reikalu — Porto Alegre, Brazilijos pietuose, balandžio 12-13.

Metiniai baltiečių komiteto pietūs įvyko Sao Paule vasario 20 d., dalyvaujant garbės pirm. Sao Paulo valstybės seimo atstovei Dulce Salles Cunha Braga ir latviams, kurie 1974 m. komitetui vadovauja. Ta proga išėjo ir baltiečių biuletenio portugalių kalba dešimtas numeris.

M. Vinksnaitienės vadovaujama teatro grupė Sao Paulo vasario 3 d. paskartojo trijų veiksmų dramą "Visuomenės veikėjai."

Vilma Šimonytė, baigianti biochemijos studijas Sao Paulo universitete, vasaros atostogų metu praleido

šešias savaites Bahia valstijos provincijoje, dalyvaudama "Projeto Rondon" talkos grupėje.

III PLJK būstinė Sao Paule jau įrengta ir pradėjo veikti. Adresas: Rua das Giestas, 927 — Vila Bela — 03147 Sao Paulo, SP — Brazil. Tel. 274-0934. Pašto adresas: A. Valavičius, Caixa Postal 4844 — 01000 Sao Paulo, SP.

"Nemuno" tautinių šokių grupė, pernai pasirodžiusi 29 kartus

PROGRAMA VISIEM KANADIEČIAM

DAUGIAKULTŪRIS GYVENIMAS YRA DALINIMASIS SAVO LOBIU SU KITAIS KANADIEČIAIS

Kanada yra daugelio kultūrų šalis. Mūsų piliečiai atvyko beveik iš visų pasaulio kraštų, atsi-
veždami bemaž visas didžiąsias pasaulio kultūras. Šis kultūrinis įvairumas teikia visiems kana-
diečiam labai turtingą žmogišką patirtį, įgalina pasidalinti kitomis idėjomis, suprasti įvairias pa-
žiūras, gėrėtis naujomis meno bei literatūros formomis.

Daugiakultūre Kanados vyriausybės politika siekia puoselėti tą kultūrinį bendravimą. Daly-
vaujant visoje eilėje daugiakultūrių programų, jūsų etnokultūrinės tradicijos gali būti pateik-
tos skirtingų kultūrų kanadiečiam. Tuo būdu visi gali jomis pasinaudoti ir praturtėti.

Kanadietiškos tapatybės programa
skatina rankdarbius bei menus

Ši nauja programa skatina menus, rankdarbius,
šokius, teatrą ir spausdinimą prozos bei
poezijos. Folklorinio meno ir teatrų
festivaliai yra esminė šios programos dalis.
Tuo būdu visi kanadiečiai gali susipažinti
su kultūrine veikla bei vertybėmis, kylančiomis
iš įvairių kanadiečių turimų šaltinių.

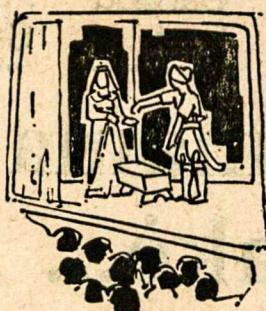

Daugiakultūriai rankdarbiai bus
rodomi visoje Kanadoje

Planuojama surengti kanadiečių rankdarbių
parodą ir ją rodyti visoje Kanadoje.
1974 m. bus duodama parama Kanados
etnokultūrinių grupių atstovams, kad galėtų
paruošti rodinis pasaulio rankdarbių
konferencijai Toronte.

Daugiakultūrio teatro festivalis
originaliems veikalams skatinti

Rengiami teatrų festivaliai visos Kanados
mastu. Daugiakultūriame festivalyje bus
vaidinami veikalai įvairiomis kalbomis.
Taip pat planuojamas dramaturgų konkursas.
Bus skiriamos premijos už geriausius veikalus
apie imigrantus arba kurį kitą Kanados
etnokultūrinio gyvenimo aspektą.

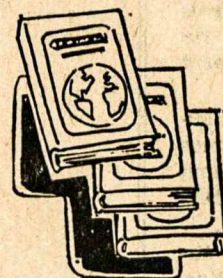
Kulinarijos menas ir apeigos
naujoje knygoje

Kanados vyriausybė Otavoje užsakė parašydinti
knygą apie etnokultūrinių grupių valgius,
gėrulus bei su jais susijusias apeigas.
Jos išleidimas numatoma
1975 metais.

Literatūra, vaizduojanti
gyvenimą Kanadoje

Sudaryta programa remti literatūrai apie
Kanadą neanglų ir neprancūzų kalbomis.
Tokie veikalai bus atrinkti bei išversti į
anglų ir prancūzų kalbas. Taip pat bus
remiamas jų išleidimas. Tuo būdu bus
užtikrintas galimas didžiausias jų
tiražas.

Bus paruoštos ir išspausdintos
etninių grupių istorijos

Akademikams yra pavesta parašyti keliolikos
Kanados etninių grupių istorijas. Ši medžiaga
bus išspausdinta ir išleista įvairiais būdais,
kad būtų prieinama visiem kanadiečiam
ir kuo plačiausiai skaitoma.

Jei norite daugiau informacijų, kreipkitės į artimiausią rajoninę įstaigą.

ST. JOHN'S, Newfoundland
Sir Humphrey Gilbert Bldg.,
6th Floor, P.O. Box E5368,
Duckworth Street,
St. John's, Newfoundland A1C 5W2
Telephone: (709) 722-6181

HALIFAX, Nova Scotia
Trade Mart Bldg.,
423 4th Floor, Scotia Square,
Halifax, Nova Scotia B3K 2Y5
Telephone: (902) 426-6220

MONCTON, New Brunswick
1222 Main Street, 4th Floor,
Terminal Plaza Bldg.,
Moncton, New Brunswick E1C 1H6
Telephone: (506) 858-2028

ST. FOY, Quebec
1141 Route de l'Eglise, 5th Floor,
St. Foy, Quebec G1V 3W5
Telephone: (418) 694-3831

SHERBROOKE, Quebec
Room 500, Royal Trust Bldg.,
12 Wellington Street North,
Sherbrooke, P.Q. J1H 5B1
Telephone: (819) 565-4772

TROIS RIVIERES, Quebec
Room 205A, 550 Bonaventure,
C.P. 335,
Trois Rivières, P.Q. G9A 5G4
Telephone: (819) 375-4846

MONTREAL, Quebec
Room 2101,
1080 Cote du Beaver Hall,
Montreal, Quebec H2Z 1S8
Telephone: (514) 283-4780

NORANDA, Quebec
243 Rue Murdoch,
C.P. 395, Room 3,
Noranda, P.Q. J9X 5A9
Telephone: (819) 762-4512

OTTAWA, Ontario
Room 306, 77 Metcalfe Street,
Ottawa, Ontario K1P 5L6
Telephone: (613) 996-5977

TORONTO, Ontario
55 St. Clair Avenue East,
Room 313,
Toronto, Ontario M4T 1M2
Telephone: (416) 966-6554

HAMILTON, Ontario
150 Main Street West, Suite 504,
Hamilton, Ontario L8P 1H8
Telephone: (416) 523-2355

SUDBURY, Ontario
Room 320, Federal Building,
91 Lisgar South,
Sudbury, Ontario P3E 3L4
Telephone: (705) 673-1121

LONDON, Ontario
395 Dundas Street,
Postian Bldg., 2nd Floor,
London, Ontario N6B 1V5
Telephone: (409) 679-4335

THUNDER BAY, Ontario
Room 213, Federal Building,
33 Court South, Station P,
Thunder Bay, Ontario P7D 2W6
Telephone: (807) 345-1451

WINNIPEG, Manitoba
The Canadian Grain Comm. Bldg.,
Room 201, 303 Main Street,
Winnipeg, Manitoba R3C 3G7
Telephone: (204) 985-2847

REGINA, Saskatchewan
10th Floor,
1867 Hamilton Street,
Regina, Saskatchewan S4P 2C2
Telephone: (306) 525-6155

EDMONTON, Alberta
Room 310,
Sir Alexander McKenzie Bldg.,
9828-104 Avenue,
Edmonton, Alberta T5J 0J9
Telephone: (403) 425-6730

VANCOUVER, British Columbia
1525 West 8th Avenue, 2nd Floor,
Vancouver, B.C. V6J 1T5
Telephone: (604) 732-4252

HON. STANLEY HADASZ
Minister of State
Multiculturalism
Canada

OTTAWA, ONTARIO

L I E T U V O S N E P R I K L A U S O M Y . BĖS atstatymo sukaktis Otavoje buvo paminėta vasario 24 d. White Fathers seminarijos patalpose. Iškilnės pradėtos šv. Mišiomis, kurias už Lietuvos laisvę žuvusių ir kenčiančių intencija laikė kun. dr. V. Skilandžiūnas. Seminarijos didžiojoje salėje įvyko minėjimas. Trumpoje atidarymo kalboje apylinkės valdybos pirm V. Prišcepionka priminė, kad Vasario 16-ji, prieš 56 metus lietuviams tapusi triumfo diena, šandien daugeliui esanti liūdesio diena. Mes tačiau turėtume neliūdėti, nes liūdesys veda į pesimizmą; gi lietuvių prigimtis — tikėti ir auštanti rytui. Todėl Vasario 16-ji mums turinti būti ne liūdesio, bet vilties diena. Po atidarymo sekė estų, latvių ir ukrainiečių atstovų sveikinimai.

Vietoje įprastinio pagrindinio kalbėtojo iš Rochesterio atvykęs rašytojas ir dramaturgas Jurgis Jankus paskaitė ištrauką iš savo naujai rašomos knygos. Apsakymėlyje, pavadiname „Žemė“, buvo jautama laki rašytojo vaizduotė ir sugebėjimas sukelti klausytojuose įtampą, laukiant temos išvystymo. Apsakymėlio kulminacinis taškas buvo lyg ir įspėjimas, kad žmogus, nors ir miręs, tol neturės ramybės, kol bent

mažas žiupnelis jo gimtosios žemės nebus užbertas ant jo kūno. Daugelių klausytojų tai buvo priminimas, kaip brangi lietuviui yra jo gimtoji žemė.

Minėjimas buvo užbaigtas literatūrinio koncertu, kurį atliko Hamiltono lietuvių dramos teatro „Aukuras“ aktorės. M. Kalvaitienė, A. Žilvitenė ir jų vadovė E. Dauguvietytė-Kudabienė atliko ištraukas iš J. Griniaus „Gulbės giesmės“, J. Jankaus „Audronės“ ir V. Alanto „Siapus už dangos“. Be to, visos trys kartu deklamavo šiai progai pritaikintus B. Brazdžionio, B. Pūkelevičiūtės ir J. Krūmino eilėraščius. Tai buvo tikrai pasigėrėjimo vertas aukurių pasirodymas. Otavos lietuviai nuosirdžiai dėkoja joms už atsilankymą ir tikisi greitai laiku pamatyti visą „Aukuro“ kolektyvą. Minėjimą ir koncertą pranešinėjo buvęs aukurietis Otavos apylinkės valdybos narys A. Elvikis.

Po koncerto susirinkusieji turėjo progos pasivaikinti vynu ir užkandžiais, o taip pat pasidalinti išpuzdžiais bei arčiau susipažinti su atvykusiais svečiais. Minėjimo proga Tautos Fondui surinkta \$164.

KLB Otavos
apylinkės valdyba

CALGARY, ALTA

ATVYKŠ „AUKURAS“. Jau galutinai susitarus su Hamiltono dramos teatro „Aukuro“ vadove E. Kudabienė dėl vaidinimo Kalgarije. Vaidinimą rengia KLB Kalgario apylinkės valdyba Sir Winston Churchill gimnazijos salėje, netoli universiteto. Užsakytas geras styginis orkestras, nes po vaidinimo bus šokiai. Šiuo parengimu yra susidomėję ne tik kalgariečiai, bet ir Brookso ir Lethbridge lietuviai. Tikimasi rekordinio skaičiaus dalyvių.

L A T V I J O S N E P R I K L A U S O M Y . BĖS sukakties paminėjimas įvyko lapkričio 18 d. YWCA rūmuose. Dalyvavo apie 80 asmenų. Meninė programa buvo trumpa, bet jaudinanti. Ją atliko studentai vien latvių kalba. Lietuvių Bendruomenei atstovavo pirm. A. P. Nevada su žmona.

„THE CARLING ARTS FOUNDATION“ sausio 4 d. surengė vaishes etninių grupių pirmininkams „Glencoe Club“ patalpose. Vadavo ponis M. McCormick, Fondo reikalų vedėja, iš Toronto. Iš lietuvių dalyvavo apylinkės valdybos pirm. A. P. Nevada su žmona. Ta proga jis galėjo atskirai pasikalbėti su viešnia lietuvių reikalais. Pastaroji pažadėjo remti lietuvių prašymus.

DAUGIAKULTŪRŲ REIKALŲ ministeris dr. St. Haidasz sausio 27 d. lankėsi Kalgarije ir suruošė vai-

šes etninių grupių pirmininkams bei jų žmonoms „Calgary Inn“ viešbutyje. Ta proga lietuvių atstovas A. P. Nevada pasikalbėjo su svečiu, kuris pabrėžė lietuvių ryžtingumą, patriotiškumą, jų milžiniškų sąlygių statybą kaip „Anapilis“ ir kitos. Tai esąs pavyzdys kitom etninėm grupėm.

ESTIJOS NEPRIKLAUSOMYBĖS paskelbimo sukaktis paminėta vasario 23 d. „Trade Winds Motor Hotel“. Buvo trumpa meninė dalis ir kalbos. Estai gražiai sugiedojo savo himną. Tai pavyzdys Kalgario lietuviams. Dalyvavo apie 50 asmenų, jų tarpe kvietiniai svečiai — latvių, lietuvių ir suomių pirmininkai. Gaila, estų bendruomenė kasmet mažėja, nežiūrint jų vadų pastangų. Pagrindinė priežastis — mišrios vedybos.

TAUTOS FONDO rinkliava Lietuvos laisvinimo reikalams pradėta š. m. vasario pradžioje ir bus tęsiama iki balandžio pabaigos. Tautiečiai, kurie dar nėra aukoję Lietuvos reikalams, prašomi tai padaryti, pasiunčiant savo duoklę sekretoriui Petriui Deveniliui, 19 Lyndale Rd. S. E. arba išdiniui Pranui Gluoksnui, 823-21 Ave S. E. Už gautas aukas bus išduodami pakvitavimai. Abu minėti asmenys yra įgalioti rinkti aukas Tautos Fondui Kalgario mieste ir apylinkėje. Koresp.

EDMONTON, ALTA.

BIRUTĖ VIKTORIJA DAVIDĖNIENĖ, išgyvenusi 66 metus, mirė 1973 m. gruodžio 29 d. Paliko nuliūdusį vyrą dr. Juozą Davidėną, sūnų Juozą Antaną, dukterį — Dainą Emiliją, 3 anūkus, seserį Juliją Viskel, gyv. Boyle, Alta, ir brolių Kestutį Lietuvoje. Vėlionė buvo baigusi ekonomijos mokslus V. D. unte Kaune ir kurį laiką dirbo lietuvių delegacijoje tarptautinėje konvencijoje Berne, Šveicarijoje. Palaidota iš Sv. Edmundo šventovės Holy Cross kapinėse. Nuosirdi užuojauta visai p. p. Davidėnų giminei.

PAULINA ZALESKIENĖ š. m. sausio 28 d. savo rezidencijoje, artimųjų ir draugų tarpe, atšventė 75-tąjį gimtadienį. Kadangi sulaukė gražaus amžiaus, suaktuviniškai nusprendė pasitraukti nuo kasdieninio 8 valandų darbo krautuvėje ir pradėti pensininkės gyvenimą. Ilgų ir sveikatingų metų!

VASARIO 16 MINEJIMAS, surengtas Lietuvių Bnės ir LN direktorių bendromis pastangomis, įvyko Lietuvių Namuose vasario 16 d. Minėjimą pradėjo ir oficialiajai daliai vadovavo apylinkės pirm. dr. J. Pilipavičius. Sugiedojus Tautos himną, pirmininkas pakvietė Juozą Popikaitį tarti žodį. Kadangi šiemet suėjo 20 metų nuo Lietuvių Namų oficialaus atidarymo, kalbėtojas ryškiai ir vaizdžiai šias abi reikšmingas datas — Lietuvos atstatymo 56-tąsias ir LN dvidešimtį — atitinkamai apibūdino. Latvių vardu sveikino G. Cinats, o latvių organizacijos „Iman-

ta“ sveikinimo telegramą perskaitė dr. J. Pilipavičius. Meninei daliai vadovavo jaunimo grupės vadovė Lydija Gudjurgytė. Ji taip pat padarė trumpą paskaitininko J. Popikaitio kalbos santrauką anglų kalba. Programos dalyvės buvo: Lydija, Rūta ir Daina Gudjurgytės, Rita Pilipavičiūtė, Irena Balutytė, Nijolė Karosaitė, Birutė Kasperavičiūtė, Vida Zolpytė ir Dana Popikaitytė. Aukos Tautos Fondui rinko ponios — Filomena Kantautienė ir Lina Urbonienė. Surinko \$278. Pinigai persiųsti centrai.

LIETUVIŲ NAMŲ šerinkų ir Liet. Bendruomenės visuotinis susirinkimas įvyko vasario 17 d. Gyvas diskusijas sukėlė LN likimo klausimas. Apie tai plačiau parašysiu sekančioje korespondencijoje. Naujai išrinkti L. Namų direktoriai: dr. Povilas Gudjurgis, Jonas Pašukonis, Benius Kadis, Adas Smitas ir Viktoras Popikaitis. Į Bendruomenės valdybą išrinkti — Algis Dudaravičius, Stasys Misiulis ir Justinas Augis.

Išreikšta padėka buvusioms valdyboms už pastangas ir darbą 1973 m. ir palinkėta geriausios sėkmės naujiems pareigūnams patikėtoje pareigoje. Dobilas

ČIKAGOS LIETUVIŲ HORIZONTE

(Atkelta iš 3-čio psl.)

metu lietuviams, ypač LF pradininkui bei dabartiniam v-bos pirm. dr. A. Razmai, už filmo apie Čiurlionį parėmimą šiltai padėkojo P. Paster. Po to įvyko spaudos konferencija. Spaudos atstovus ypač domino Lietuvių Fondo vadovybės paskelbti įvairūs apskaitų skaičiai. Per 11 veiklos metų Fondas pasiekė \$903,000 kapitalo, gi per tą laiką iš nušimčių lietuviškiems švietimo, mokslo bei kūrybos reikalams jau paskirstyta \$279,380. Taigi, daugiau trečdaliu nejudomojo kapitalo sumos. Tai tikrai nuostabiūs skaičiai, nors prašymų visada būna žymiai daugiau. Pvz. 1973 m. prašymu buvo \$148,814 sumai, tuo tarpu LF tegalėjo paskirstyti \$50,000. Praėjusiais metais Fondo uždarbis buvo 8,6%, gi administracinės išlaidos siekė tik netoli 2%. Spaudos konferencijos metu pranešimus padarė dr. A. Razma, dr. K. Ambrozaitis, dr. G. Balukas ir plk. A. Reklaitis. Pasidžiaugta, kad fondo augime dabar svarbia

reikšmę turi vadinamieji atmintiniai įnašai, kur šeimų pagerbiami mirę asmenys, juos su didesne ar mažesne auka įrašant į Fonda. Taip pat LF susilaukia vis daugiau testamentinių palikimų. Pvz. dr. Rudaitytė testamentu paliko net \$12,000 literatūrinei premijai, kuri specialios komisijos nutarimu paskirta neseniai mirusiam poetui Jonui Aisčiui, t.y. jo raštas išleisti. Gegužės 4 d. Čikagoje įvyks LF narių suvažiavimas ir kartu bus pradedamas milžiniškas vėjus milijonui pasiekti.

OPEROS PREMJERA

Čikagon jau susirinko visi Čikagos Lietuvių Operos nariai, dalyvaujantieji G. Verdi „Kaukių baliaus“ pastatyme. Operos premjera — kovo 23 d. Marijos Augst. Mokyklų salėje. Spauda vis skelbia dešimtis aukotojų pavardžių, davusių šimtą ar daugiau dolerių operos biudžetui subalansuoti. Rašant šią apžvalgą kovo 11 d., bilietų pardavimo klausimas dar nebuvo labai optimistiškas —

Rašytojas J. Jankus skaito savo kūrybą Otavoje Vasario 16 proga

WINNIPEG, MAN.

DIDŽIOJI DIENA. Vasario 16 šventę surengė apylinkės valdyba vasario 17 d. Pamaldas atlaikė kun. J. Bertasius. Prieš Mišias šventovėn Lietuvos vėliavą įnešė studentai Petras ir Algis Stankevičiai. Vėliavos palydovėmis buvo tautietės, pasipuošusios tautiniais drabužiais: Kristina Galminaitė, stud. Vida Balčiūnaitė, Teklė Timmerman ir Viktorija Dauraitė. Mišių metu ostijas ir vėną su vandeniu atnešė savanoriai-kūrėjai: P. Liaukevičius, A. Samulaitis ir M. Januška. Valdybos pirm. A. Eimantas atliko Mišių skaitymus. Giedojų choras, vadovaujamas Dangulės Januškaitės.

Sv. Kazimiero par. salėje minėjimą pradėjo pirm. A. Eimantas. P. Stankevičius įnešė Lietuvos vėliavą, lydimą V. Balčiūnaitės ir T. Timmerman. Garbės prezidiuman buvo pakviesti savanoriai-kūrėjai: P. Liaukevičius, vyr. leit. A. Samulaitis, Vl. Steponavičius, M. Januška, Jiems E. Fedarienė prisegė po baltą gėlę. Tylos minute pagerbus žuvusius už Lietuvos nepriklausomybę, pirm. A. Eimantas paskaitė ištrauką apie kovas su bermontininkais ties Radviliskiu ir Šiauliais. Gyvu žodžiu apie jas pasakojė buvęs jų dalyvis Vl. Steponavičius.

Meninę dalį paruošė E. Fedarienė, pranešinėjo pirm. A. Eimantas. Ją išpuilingai atliko choras, deklamatoriai — Danius Balčiūnas, Kestutis Eimantas ir Gedinimas Eimantas. Marius Timmermanas padainavo solo, akompanuojant D. Januškaitę. Pianinu porą kūrinių atliko A. Stankevičius. B. Eimantienė, E. Fedarienė ir K. Strikaitis skaitė ištraukas iš J. Krūmino knygos „Baltija plaukia vikingai“. J. Demereckas paskaitė savo kūrybos eilėraštį, o P. Liaukevičius savo kalboje ragino winniepiečius tapti Lietuvių Fondo nariais. Užbaigai vėl pasirodė choras, vad. D. Januškaitės, ir pakilia nuotaka sudainavo dvejatą patriotinių dainų. Sugiedojus Tautos himną, pirmininkas visiems padėjo, ypač programos atlikėjams, ir pakvietė vaišėms. Jas paruošė: T. Timmerman, talkinama J. Kuncaitienės, B. Eimantienės, A. Balčiūnienės, G. Fedarienės, O. Demereckienės ir V. Dauraitės. Vaišėms duona iš savo kepyklos atgabeno Alf. Balčiūnas.

Vasario 16 proga buvo priimtos rezolucijos bei pasiūstos Kanados min. pirm. P. E. Trudeau ir Manito bos premjerui E. Schreyer. Apylinkės pirm. A. Eimantas ir vicepirm. J. Grabys parašė vietiniams laikraščiams „Winnipeg Free Press“ ir „Tribune“ informacinius straipsnius, kurie buvo išspausdinti skaitytojų laišku skyriuose. Juose priminta Lietuvos okupacija, tautos naikinimas bei rusinimas ir apeliuojama į kanadiečius, kad krašto vyriausybė bei visuomenė prisidėtų prie Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ir rusiškos okupacijos pašalinimo ar bent sušvelninimo. K. Str.

PAKRIKŠTYTA vasario 10 d. Michael Raymond Heilmann — Irenos Galinaitytės ir Manfredo Heilmannų sūnus. Krikšto tėvas buvo Algis Die lininkaitis ir Olga Ogai.

MIRĖ 1973 m. gruodžio 30 d. širdies smūgio ištiktas Boleslovas Kacik, Stefanijos Žižytės vyras. Palaidotas iš Sv. Dvasios šventovės, nes priklausė lenkų legionui. — 1974 m. sausio 20 d. širdies liga mirė Sally Jasper Jasulionienė. Palaidota sausio 24 d. iš Sv. Kazimiero lietuvių šventovės Elmwood kapinėse. — Vasario 6 d. televizijos bežiūrėdamas amžiną miegą užmigo Juozas Čekauskas. Palaidotas iš Sv. Kazimiero šventovės Sv. Vitalio kapinėse.

SAUGOKITĖS NEREIKALINGŲ MOKESČIŲ!

Nuosirdžiai jums padėti gali JUOZAS RAMAS T o r o n t e .

• Telefonas 363-7881 •

žmonės bilietų masiškai dar nepirko. Tikimasi, kad jie bus išpirkti paskutinėmis dienomis, nes Čikagos Lietuvių Opera dar niekad nėra davusi spektaklių puštūstei salei. Didžioji šių metų atrakcija yra muz. V. Marijošius ir trečiąjį spektaklį diriguosias muz. A. Vasaitis. Dail. A. Valėsikos dekoracijos ir profesionalo rež. T. Cowan režisūra taip pat yra idomos atšaitos šių metų spektakliuose. Solistų bei choro sudėtyje naujų veidų nėra. Tik tiek, kad nemaža dalis jų jau yra su keliolikos metų patyrimu, nes Čikagos Lietuvių Opera 1976 m. minės 20 metų sukaktį.

Labai tikslūs nurodymai visiems, kaip netekti automobilio vairuotojo leidimo

Tai labai paprasta. Reikia tiktai surinkti penkiolika baudos taškų, ir neteksite leidimo trisdešimčiai dienų. Padarykite tai dar kartą, ir neteksite leidimo šešiem mėnesiam.

Šioje provincijoje tikrai apsimoka vairuotojui turėti didelį, riebų nulį. Ontario baudos taškų sistemos tikslas — pašalinti nuo vieškelio tuos asmenis, kurie blogai vairuoja.

Tačiau sistema anaipitol nėra neteisinga. Ji tik pasako vairuotojui, kur jis padarė klaidas ir duoda jam pakankamai laiko joms atitaisyti.

Pavyzdžiui. Kai būsite surinkę šešis taškus, gausite pranešimą ir paskatinimą pagerinti savo vairavimą.

Kai būsite surinkę devynis, greičiausiai būsite pakviestas ateiti į pasikalbėjimą ir pakartoti vairavimo egzaminą.

Surinkęs penkiolika baudos taškų neteksite leidimo trisdešimčiai dienų ir grįšite atgal iki septynių taškų. Surinkite dar kartą penkiolika, ir nevaurosit šešis mėnesius.

Visdėlto Jūsų byloje tai nebus pažymėta neišdildomai. Po dvejų metų visi baudos taškai yra panaikinami, ir Jūsų kortelė lieka švari.

Taip surenkami baudos taškai

7 taškai	Pabėgimas iš nelaimės vietos. (Vieškelio eismo įstatymas).	
6 taškai	Nerūpestingas vairavimas. Virš greičio ribos Lenktyniavimas. 30 m. į v. ar daugiau.	
5 taškai	Nesustojimas autobuso vairuotojo prie neapsaugotos geležinkelio pervažos.	
4 taškai	Viršijimas greičio ribos 20 iki 29 m. į v. Nesustojimas prie mokyklos autobuso. Vairavimas įkandin perarti.	
3 taškai	Viršijimas greičio ribos 11 iki 19 m. į v. Vairavimas per geležinkelio pervažos barjerą, aplink jį ar po juo. Nedavimas kelio teisės. Nesustojimas prie "stop" ženklo, šviesų signalo arba geležinkelio pervažos signalo.	Nepaisymai policijos pareigūno nurodymų. Nepažeidimas nelaimės policijos pareigūnui. Netinkamas lenkimas. Sankimša vairuotojo sėdynėje. Priešingas važiavimas vienos krypties gatvė arba vieškelio.
2 taškai	Nenuleidimas priekinių šviesų. Netinkamas autovežimio durų atidarymas. Uždrausti posūkiai. Vilkimas asmenų ant rogių, dviračių, slidžių ir pan.	Nepaisymas kitų ženklų, be jau minėtųjų. Nepaisymas pėsčiųjų tako. Nedavimas kelio. Netinkamas posūkis dešinėn. Netinkamas posūkis kairėn. Nedavimas ženklo. Nereikalingai lėtas važiavimas.

Svarbiausia — nelaimėti nė vieno taško, laikyti savo bylą švarią ir visuomet laimingai vairuoti.

Ministry of Transportation & Communications

Hon. John R. Rhodes
Minister

A.T.C. McNab
Deputy Minister

Canada
Post
André Ouellet, Minister

Postes
Canada
André Ouellet, ministre

Ar mama jau viską pasakė...

apie

Tavo Kanados pašto koda!

Pašto kodas yra labai veiksmingas ir kartu paprastas būdas, rodąs kur pašto siunta turi būti įteikta

Jis turi dvi dalis:

K1A
(area)

OBI
(local)

(Tai tik pavyzdys)

Pirmieji trys ženklai nurodo geografinę sritį, žinoma, Kanadoje.

Paskutiniai trys ženklai nurodo vietą srities, pažymėtos pirmaisiais trimis ženklais. Jie nurodo labai tiksliai, net iki miesto bloko, daugiausia pastato, komercinės įstaigos.

Dabar, kai kiekvienas turi pašto kodą, galime pilna sparta panaudoti elektroninius įrengimus, sumažinti išlaidas ir, kas svarbiausia, paspartinti pašto pristatymą. Tai betgi įmanoma tik tada, kai kiekviena pašto siunta yra pažymėta pašto kodu. O tai jau Jūsų atsakomybė. Praneškite visiem apie savo pašto kodą. Jei dar jo negavote, rašykite šiam laikraščiai arba kreipkitės į vietinį savo paštą.

Tegu tarnauja pašto kodas Jums ... praneškite apie tai saviesiems

Canada Post. We're working to make it work better. Le service postal du Canada, c'est du service.

Dokumentinis veiklas kritiškoje šviesoje

"Sovietų Sąjungos — Vokietijos agresija prieš Lietuvą"

M. BRAKAS

1973 m. iš spaudos išėjo veikalas, kuris naujausios Lietuvos istorijos kuklią bibliografiją anglų kalba ne tik papildė, bet, dėl savo dokumentinės formos, yra kartu ir naujoviškas įnašas į Lietuvos laisvės reikalo propagavimą angliškai skaitančioje visuomenėje. Tai:

The USSR - German Aggression against Lithuania. A Documentary History 1939-1945. Edited, with a Foreword and Introduction by Bronis J. Kaslas, Ph. D. Robert Speller & Sons, Publishers, Inc., New York, N.Y. 1973, 543 psl., \$15.00.

Šio naudingo veikalo tikslas yra II pasaulinio karo išvakarėse ir baigimoje lietuvių tautą ištikusią tragediją atskleisti dokumentais. Surinkta ir surikiuota jų net 250. Daugelį jų redaktorius, kur rado reikalingą, paaiškina ir išryškina savo komentarais. Dokumentų dauguma jau paskelbta kitur; tik mažesnįjį dalis paimta iš iki šiol neatidengtų archyvų ir paskelbta pirmą kartą. Redaktoriaus didelis nuopelnas, kad jis visus vienam veikale pateikia ištisai, "pasistengdamas juos sudėti pagal prasmingą tematiką, o ne vien grynai chronologiškai" (p. 3).

Veikalo įvade — "Lietuvių rusų santykių istorinis fonas" — redaktorius savais žodžiais įdomiai ir gražiai anglų kalba skaitytoją supažindina su Lietuvos istorija nuo 1300 metų iki "1972 m. gegužės masinių lietuvių sukilimų", tuo ji įgalindamas įvalgiau sekti įvykius, atpasakojamus dokumentais.

Dokumentacija surinkta į keturis skyrius: Pirmame — "Lietuvių - rusų santykiai 1918-1939" — 13 dokumentų apibrėžia teisinį tų santykių pagrindą, kurio kurtinis akmuo yra 1920 m. Lietuvos—RSFSR taikos sutartis.

Antrame skyriuje 90 dokumentų smulkiai vaizduoja "Lietuvos—Sovietų Sąjungos santykius II pasaulinio karo metu, 1939 — 1945". Dokumentacija prasideda Sovietų Sąjungos — Vokietijos 1939. VIII. 23 nepuolimo paktu ir prie jo prijungtos slaptais tos pačios dienos ir 1939. IX. 28 protokolais, kuriais galiausiai sutariama Lietuva perleisti Sovietų Sąjungai kaip šiosios "itakos sferą", ir pasibaigia Auščiausio sovieto 1940. VIII. 3 įstatymu, skelbiančiu Lietuvą priimtą į Sovietų Sąjungos respublikų eilę.

Sis skyrius redaktoriaus su-prantamas kaip viso veikalo pagrindas ir centras. Jis todėl kruopščiai sutvarkytas. Pagal jame dokumentuojamą bendrą sovietų - vokiečių agresingą sąmokslą prieš Lietuvą parinkta viso veikalo antraštė. Stalino ir Hitlerio kolaboracijai skiriama itin lemianti istorinė reikšmė: ji "paveikusi vėlesnių II pasaulinio karo įvykių eigą", nors ji "savo galios nustojo jau 1941. VI. 22, kai Hitlerio armijos užpuolė Sovietų Sąjungą" (p. 2, 23).

Trečias skyrius apima įvykius nuo 1940 m. aneksijos iki šių dienų. Visa ilga 30 su viršum metų faktorių pyne yra, kaip šio skyriaus antraštė sako, tik anos pirmos "inkorporacijos pasekmė". I tos "pasekmės" sąvoka telpa ne vien sąmokslininkų "grobio pasidalinimas", t. y. jų "biznis" dėl Suvalkų trikampio, bet ir "rezistencija ir represija" per visus tris okupacinius režimus: sovietų 1939-1941, vokiečių 1941-1944 ir vėl sovietų nuo 1944, po kuria Lietuva kenčia dar ir dabar. Nors šie trys režimai vienas nuo kito skiriasi atsiradimo aplinkybėmis, teisiniu pobūdžiu ir politiniu poveikiu dokumentacija į skirtingumus dėmesio nekreipia. Nei atskirais poskyriais, nei kitokiais išryškinimais jie vienas nuo kito neskiriami; jie visi, mat, tik pirmosios 1940 m. inkorporacijos viena ir ta pati vienoda "pasekmė".

Pati represija, būtent sovietų genocidiniai nusikaltimai, gyventojų pasipriešinimo malsini-

mai ir kiti priespaudos veiksmai, matyti tik iš dviejų dokumentų: liaudies komisaro Sero-vo 1939. X. 11 instrukcijos apie deportacijų vykdymo procedūrą ir liaudies komisaro Bartašiu-1946. II. 15 proklamacijos, skelbiančios amnestiją pasidavusiems partizanams.

Rezistencija dokumentacijos vaizduojama siaurai: tai tik rezistencijos raštiškais protestais ir atsisakymais prieš sovietų ir vokiečių represijas. Ginkluotas lietuvių sukilimas prieš pirmąją sovietų okupaciją 1941 m. birželįje ir 1944-1952 partizanų kovos prieš antrąją sovietų okupaciją visai nedokumentuojama (paskelbtos tik Lietuvių Aktyvistų Fronto 1941. III. 24 Berlyne išleistos sukilimo instrukcijos). Lietuvių pasipriešinimus ginklų redaktoriui tik savais žodžiais aprašo veikalo įvade.

Ketvirtame ir paskutiniame skyriuje — "Jėgos panaudojimo ir užkariavimo nepripažinimo principas" — telpa dokumentai, kuriais parodoma, kaip Jungtinių Valstybių, Australijos ir Kanados vyriausybės šį principą vykdė Lietuvos aneksijos nepripažinimu. Kitų valstybių tolygi praktika nedokumentuojama. Be to, paskelbti teisės šaltiniai — tarptautinės konvencijos, tarptautinių institucijų chartos ir pavienių vyriausybių deklaracijos, iš kurių seka aneksijų nepripažinimo prievolė.

Nežiūrint šio skyriaus pavadinimo, nukreipto tik į negatyvino pobūdžio nepripažinimo prievolę, paskelbta ir eilė tokių "tarptautinės teisės ir etikos principų", kurie valstybės įpareigoja veikti aktyviai: apsaugoti kitas valstybes nuo svetimos agresijos, respektuoti laisvą tautų apsisprendimo teisę ir kitų valstybių nepriklausomybę; paskelbta tarptautinio karinio tribunolo Nurnberge charta, kuria nustatoma individualinė kriminalinė atsakomybė tų valstybės pareigūnų, kurie nusiaksta taikai bei žmoniškumui ir laužo tarptautinius kar įstatymus bei papročius.

Veikalo naudojima, ypač tyrinėtoji, palengvina išsamus dokumentų šaltinis, gana smulki bibliografija, biografinių žinių rinkinys ir Lietuvos žemėlapis. Iš Lietuvos tragedijos pavienių įvykių gausybės tik vienas rastas vertas pavaizduoti iliustracijomis: kaip tik anas Stalino ir Hitlerio 1939 m. sąmokslas, kuris, anot redaktoriaus, buvo tokių epochinės reikšmės. Iliustracijos rodo, kaip "draugai" sąmokslininkai derasi ir derybų rezultatus — nepuolimo paktą bei jo slapčius protokolus pasirašo.

Redaktoriui, apsiėmusiam atlikti painių, didelės erudicijos reikalaujančių lemtingos Lietuvos istorijos tarpinio dokumentacijos darbą, turi būti pripažįstama tam tikra laisvė pagal savo subjektyvią nuožūrą atrinkti tinkamus skelbti dokumentus iš jų daugybės ir įvairovės, juos prasmingai surikiuoti ir tikslingai komentuoti. Yra betgi tokios redagavimo laisvės ribos. Jos peržengiamos ten, kur faktai analizuojami klaidingai ar nepilnai, kur dokumentų sudėstymas sulaužo "prasmingos tematikos" dėsnį, vientisą kurio įvykio raidą dokumentuoja pagal datas ir išardytai arba kur pačių dokumentų teisinės esmės skirtingumui ar autentiškumui neskiriamas reikalingas dėmesys. Tuo atveju ir jų atrinkimas, rikiavimas ar rūšiavimas darosi nenuoseklus.

Tokios rūšies trūkumų veikale, deja, yra. Jie labiausiai liečia dokumentacijos detales bei techniką ir bendro veikalo reikšmės, šio recenzento ištikimimui, nemažina. Jų nagrinėjimas — ne šios recenzijos tikslas.

Rimtos kritikos verta yra betgi pagrindinė viso veikalo dokumentacijos samprata ir iš jos daromos išvados.

Veikalo įvade redaktoriūs

Lietuvos pavergimo tarpnisiu aprašo trijuose, aiškiai skirtinguose skyriuose: 1. "Lietuva ketvirtąjo padalinimo metu 1939-1941", 2. "Vokiečių okupacija 1941-1944" ir 3. "Antroji sovietų okupacija 1944-1952". Pastarajam skyriui pridėjo "epilogą", kuriame tragedijos aprašymas tęsiasi iki 1972 m. įvykių. Toks anos tragedijos pavaizdavimas yra įprastas ir teisingas, tokia buvo ir yra tos istorijos raidos tikrovė.

Dokumentacijoje betgi redaktorius parodo, kad jis atskirų Lietuvos tragedijos tarpnisiu esmę supranta visai kitaip.

Dokumentacijos centran jis iškelia Stalino-Hitlerio sąmokslą, privedusį prie Lietuvos formalaus inkorporavimo į Sovietų Sąjungą 1940. VIII. 3. Tuo Lietuvos pavergimo vyksmas dokumentuojamas, lyg tragedija būtų tik vieno vienintelio, aną sąmokslą apėmusio veiksmo. Šiam veiksmui pasibaigus, sekė — pagal redaktoriaus sampratą — tik tos tragedijos epilogas arba "pasekmė", nors, kas sekė, tikrovėje buvo ilgas lemtingų ir skirtingų įvykių bei faktorių kompleksas: trijų viena kita sekusių svetimų okupacijų represijos ir lietuvių rezistencija prieš visas tris. Kadangi šis tarpinis redaktoriaus laikomas tik ano vieno veiksmo epilogu, tai jis terandamas vertu atitinkamo menkesnio, tik epilogui tinkančio dėmesio.

Jei jau operuojama tokia priežasties - pasekmės sąvoka, tai tik pirmosios sovietų okupacijos meto represija ir rezistencija galima būtų laikyti tikra ano sąmokslų pasekme, bet toli gražu ne laikotarpis nuo 1940. VIII. 3. Po pirmosios Lietuvos tragedijos veiksmo sekė ne epilogas, o du vienas nuo kito skirtingi, lygios ir net didesnės reikšmės veiksmai: vokiečių okupacija ir vėl sovietų okupacija. Jų atsiradimo priežastys ir pobūdžiai glūdi ne ano Stalino-Hitlerio nepuolimo pakto surašyme, bet II pasaulinio karo eigoje ir pokarinių įvykių raidoje.

Vokiečių okupacijon Lietuvą pateko, Hitleriui sąmoningai sulaužius "taikos siekiančią" kolaboraciją su Stalinu ir vokiečių armijoms užpuolus Sovietų Sąjungą per Lietuvos teritoriją. Kaip galima laikyti tą okupaciją jų buvusių draugu, bet mirtinai priešais tapusių, nepuolimo pakto "pasekmę"? O antroji sovietų okupacija Lietuvai buvo užkarta sovietų žūbtinio karo su vokiečiais aplinkybėmis, sovietams vokiečius vejant iš karo lauku virtusios Lietuvos. Kaip tad galima laikyti antrąją sovietų okupaciją Stalino-Hitlerio draugiško kolaboravimo "pasekmę"? Redaktoriūs niekur nesuteikia paaiškinti tokios nesuderinamų priežasčių - pasekmės ryšio "logikos".

Tokios savo sampratos paveiktas, redaktoriūs pervertina ano sąmokslų reikšmę ir neda vertina II pasaulio karo baigmę, je prasidėjusio ir vis dar tebevykstančio trečio Lietuvos tragedijos veiksmo. Šis kreivas įvykių vertinimas pasireiškia ypatingai antrosios sovietų okupacijos dokumentacijos ir analizės apgailėtina stoka.

(Bus daugiau)

Deklamuoja B. Brazdžionis "Šimtmečio žingsniai" Otavoje Vasario 16 šventėje 1974. II. 24 — M. Kalvaitienė, E. Kudabienė ir A. Žilvitenė, "Aukuro" teatro narės iš Hamiltono

Nuotr. B. Čeponkauskas

SIDABRINĖ ŠILAINIEČIŲ SUKAKTIS

AL. GIMANTAS

Visada yra miela kalbėti apie jaunimą, ypač lietuviškąjį. Pirmoje eilėje mums rūpi toji jaunimo kartos dalis, kuri savo aktyviu dalyvavimu įneša daug pozityvaus darbo bendrinę veiklon. Tie, kurie dalyvauja sam-būriuose, organizacijose, rodo savąjį dėmesį tautinės kilmės grupei, kartu turtina ir gyvenamojo krašto etnines vertybes. Mokėjimas derinti pareigas gimtajam kraštui ir savo tėvų gimtinei jaunąjį asmenybę ne tik turtina, bet ir bendruosius akiračius gerokai plečia.

Kalbant apie amerikiečių lietuvių jaunimo įnašą reprezentaciniam bare, būtina sustoti ties dvidešimtpenkmėti švenčiančiu Detroito tautinių šokių vienetu "Šilainė". Dabar, kai jau iš gražaus laiko perspektyvos žvelgi į to sambūrio veiklą nuo 1949 m. ir atseki ją iki pačių paskiausių dienų, matai ir suprantai, kiek daug prasmingo darbo atlikta tiek savųjų, tiek svetimųjų tarpe. Vargu ar De-troit lietuvių istorijoje rasime sėkmingesnį susapli kaip tos jaunimo grupės.

Mes patys gerėsimės tautiniu šokiui, bet išėjvijos sąlygomis dar svarbiau, kad lietuviškoji tautinė reprezentacija būtų tinkamoje augstumoje ir pavėiki supažindinti nelietuvišką aplinką su mūsų meniu, tautodaile ir tautotyra. Tautinis šokis kaip tik ir yra viena sėkmingiausių priemonių tam tikslui pasiekti. Nenuostabu, kad "Šilainė" svetimųjų tarpe laimėjo draugų ne vien tik sau, bet ir lietuviškajai kultūrai ar net ir visam lietuviškajam reikalui. Kiekvieną šilainiečių pasirodymą paprastai lydi ne rezervuoti aplo-dismentai, bet nemeluotas entuziazmas ir nepaprastas publikos susižavėjimas. Po to svetimasis žiūrovas pradeda domėtis lietuvišiais, jų kultūra, tautinėmis aspiracijomis. Neretai šilainiečiai apibieriami gausiais klausimais apie lietuvių tautinius šokus, jų kilmę, pobūdį, reikšmę, tautinius drabužius, papročius ir t. t. Nepaskutinėje vietoje keltamas ir politinis momentas. Žodžiu, "Šilainės" atliekamas darbas — reprezentacija yra didelis, platus, ryškus.

Galima drąsiai manyti, kad didmiesty yra asmenų gal ir ne-

daug girdėjusių apie lietuvių bei Lietuvą, bet tie, kurie bent kiek domisi etniniu gyvenimu, tikrai žino apie lietuviškąją "Šilainę", o per ją ir apie lietuvius. Sunku būtų išsiaiškinti kiek ir kada pasirodė per 25 metus svetimųjų pasaulyje. Jų būtų tiek daug!

Matėme šilainiečius šokant ir spalvotos televizijos ekrane. Jau užsakyti ir kiti panašūs pasirodymai. Kanadiečiai lietuvių nuo Toronto, Hamiltono, Londono, Windsoro taipgi gerai pažįsta detroitiešius šokėjus, stebėjo juos įvairių pasirodymų metu. Ateina pakvietimai išvykoms net nuo Pacifiko pakrantės, "Šilainės" kolektyvas pasiryžęs ten skristi, nors iškyla materialinė problema.

Per 25-rius metus keitėsi šokėjų veidai. Daug, gal gerokai virš šimtines, jaunimo auklėjosi, mokėsi, dalyvavo tautinių šokių kūryboje. Jaunimo susidomėjimas šia grupe buvo ir yra gyvas. Galia, bet nevisi talentai gali būti panaudojami. Atsirado reikalas steigti naują jaunesniųjų grupę. Tai lyg pakopa, laukiai atėjus, pagrindinė "Šilainės" grupė.

Tautinių šokių mokytojų tarpe gerai žinomas Galinos Gobenės vardas. Detroitas didžiuojasi turėdamas ją "Šilainės" vadovę. Dvidešimt penkerius metus be pertraukos ji vadovauja grupei, kuri savo lygiu tikrai yra pirmųjų gretose. Idealizmas, pasištventimas, meilė tautiniam šokiui ir jaunimo entuziazmas už tą ketvirčio šimtmečio darbą su jaunimu.

Atsiųsta paminėti

Liudas Dovydenas, KARALIAI IR BULVĖS. Pasakų rinkinys. Viršelis dail. Ados Korsakaitės-Sutkuvienės. 212 psl., minkštasis viršelias. Kaina — \$4.50. Lietuviškos Knogos Klubas 1973 m. leidinys, gaunamas "Draugė", 4545 West 63rd St., Chicago, III. 60629, USA.

Dr. Pranas Skardžius, LIETUVISKI TARPTAUTINIŲ ŽODŽIŲ ATIKMENYS. Čikaga 1973 m., 100 psl. Išleido Pedagoginis Lituanistikos Institutas (5620 So. Claremont Ave., Chicago, III. 60636, USA). Mecenatas — JAV Lietuvių Fondas. Kaina nepažymėta.

7 psl. • Tėviškės Ziburiai • 1974. III. 21 — Nr. 12 (1259)

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

AMERIKOS LIETUVIŲ INŽINIERIŲ IR ARCHITEKTŲ SĄJUNGOS valdyba, vadovaujama pirm. dr. P. Mažeikos, balandžio 28-30 d. d. Floridoje, Juno Beach, rengia konferencijos pobūdžio simpoziumą, kurio tikslas yra supažindinti dalyvius su elektroninėmis skaitavimo mašinomis bei jų būsimą įtaką visose gyvenimo srityse. Lygiagrečiai bus surengti ir trumpi, bet išsamūs programavimo kursai. Konferencijai buvo pasirinkta data, kai Floridoje pasibaigia žiemos sezonas, nupigūnantis kambarių kainas moteliuose apie 50%. Simpoziumo dalyvius priglauš vasarietį savininkai lietuvių, jiems duodantys dar 33% specialią nuolaidą. Už kambarį dviem asmenim reikės mokėti tik po \$10 į parą arba \$60 už savaitę. Už pridėtinį asmenį bus imama po \$2 į parą. Simpoziumo rengėjai prašo kambarius rezervuoti iki balandžio 12 d. šiuo adresu: Sapphire Sea Motor Lodge Motel, 700 Ocean Dr., Juno, North Palm Beach, Florida 33403. Prie rezervacijos pridėti šiam moteliui išrašytą \$10 vienos paros mokėstį už kambarį. Be paskaitų ir diskusijų, bus linksma vakarais, atliekamas aktorijų Jono Kelečiaus ir Leono Barausko. Dalyviai taipgi turės pakankamai laiko pasimaudyti, susipažinti su gražia Florida. Registracijos mokes-tis: ALIAS nariams — \$20, kitiems dalyviams — po \$30 nuo šeimos. Pateštes informacijas teikia K. A. Vasaitis, 11333 Melclair Dr., Beltsville, Md. 20705, USA.

SOL. LILJA SUKYTE, Bavarijos operos sopranas Miunchene, šį sezoną dainuoja ne tik savo nuolatiniam teatre, bet ir Frankfurte, V. Berlyno, Vienos operų teatruose. Pagrindinius lyrinio soprano vaidmenis ji atlieka G. Verdi "Traviatos", G. Puccini "Bohemos", "Turandot", G. Bizet "Carmen", R. Strauss "Capriccio", V. A. Mocarto "Visos jos tokioms", "Užburtosios fleitos" operose. Jos repertuaras šį sezoną buvo papildytas S. Prokofjevo "Lošejo" opera, o dabar ji ruošiasi G. Verdi "Falstaffo" premjerai, dalyvauja koncertuose ir filmuose.

DAIL. JADVYGOS PAUKSTIENĖS darbų XVI individualią parodą Los Angeles Sv. Kazimiero parapijos salėje surengė Lietuvių Bendruomenės Santa Monica miesto ir vakarinės Los Angeles dalies valdyba. Parodoje buvo išstatyti 37 kūrinių, kurių didžiąją dalį sudarė akvarelės. Rodinių sutvarkymu pasirūpino architektas E. Arbas ir studentas L. Kojelis. Įvadinį žodį apie dail. J. Paukštiešienės kūrybą parodos atidaryme tarė rašytoja Alė Rūta-Abriebienė.

AMERIKOS LIETUVIŲ AERO KLUBAS ruošia pilno ilgumo dokumentinį filmą apie Stepono Dariaus ir Stasio Girėno prieš 40 metų įvykdytą Atlanto nugaulėjimą ir jų tragišką žuvimą Sodaline miške. Filmo darbai jau yra įpusėti. Medžiagą teikia ir paruošiamuosius darbus atlieka Edmundas Jasiūnas ir Vytautas Peseckas, o filmą kuria Toliūs Slu-tas. Filmo mecenatas — Jonas Talandis. Amerikos Lietuvių Aero Klubas prašo tautiečių, turinčių archyvinės medžiagos apie Darius ir Girėną, ypač tų įvykių filmų, ateiti talkon. Klubas taip pat laukia medžiagos apie Dariaus ir Girėno testamentą vykdytoją F. Vaitkus pasirušimą skrydžiui ir patį skrydį, o taip pat ir kitų lietuvių lakūnų skraidymus JAV. Turintieji tokios medžiagos prašomi pranešti šiuo adresu: Lithuanian American Aero Club, Inc., 2846 West 63rd St., Chicago, III. 60629, USA.

BALTIETIŲ ORGANIZACIJA UBA-BATUN kovo 31, sekmadienį, 2.30 v. p. rengia II koncertą kun. Narbuto Trepos stipendijai fondui paremti. Koncertas įvyks Niujorke, Rutgers Presbyterian Church salėje, 236 West St. Lietuvių, latvių ir estų kompozitorių kūrinius atliks jaunoji sol. Jūratė Vėblaitytė-Lichtfield, sopranas, ir Phoenix pučiamųjų instrumentų kvintetas — Margaret Schecter, William Shadel, Andrejs Janson, Julie Feves Francisco Donarum. Lietuviškajai daliai muziką paruošė ir šiam koncertui pritaikė čekietis kompoz. Darius Lapinskas. BATUNas yra pasiuntęs kvietimus dalyvauti koncerte visų valstybių diplomatom ir užsienio korespondentam Jungtinės Tautos. Kviečiami ir visi Niujorko bei apylinkių lietuvių susipažinti su jaunąja sol. J. Vėblaityte ir Phoenix kvintetu, neseniai grįžusiu iš sėkmingų gastrolų Europoje.

ČIKAGOS "MARGUTIS" gegužės 10-19 d. d. rengia M. K. Čiurlionio galerijoje pernai amžiaus septyniolikos dešimtmetį atšventusio dail. Jono Rimšos tapybos darbų parodą. Šiuo metu dailininkas gyvena ir kuria Kalifornijoje, Santa Monica mieste.

BERNHARD SPAETH DOKUMENTINĖ KNYGA apie Simo Kudirkos išdavimą sovietams "Amerikaner verweigern politisches Asyl" V. Vokietijoje, Ulme, išleido "Sueddeutsche Verlagsgesellschaft" leidykla. Antrinė knygos antraštė — "Die Auslieferung des Matrosen Simas I. Kudirka an die Sowjets ("Jūrininko Simo I. Kudirkos išdavimas sovietams"). Knygos kaina nepažymėta. Ją galima įsigyti leidyklos: Sueddeutsche Verlagsgesellschaft mbH, Ulm/Donau, W. Germany.

JONO MIKELINSKO romana "O laikrodinis eina", išverstą J. Gajos, išleido Prahos leidykla "Svoboda".

"LIETUVIŲ ANSAMBLIS", vadovaujamas P. Budriaus, paruošė naują koncertinę programą "Per tėviškėlę". Liaudies dainas ir šokius joje papildė kompozitorių A. Bražinskio, E. Balsio, V. Juozapacio, V. Klovo, V. Laurušo sukurtos naujos melodijos, choreografiją sukūrė J. Lingys, naujus sceninius drabužius — dail. M. Žilevičienė. Programa "Per tėviškėlę" yra skirta Lietuvos kaimo žiūrovams, kuriuos ansamblis apilankys pavasarį ir vasarą. Po premjerinio naujosios programos spektaklio "Lietuva" išvyko gastrolų į Moldaviją, V. Kst.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

KAZIO SAJOS muzikinį vaidinimą "Devynebėdžiai" (Klemensas) Panevėžio dramos teatre pastatė rež. V. Blėdis, talkinamas dail. V. Mazuro, kompoz. G. Kuprevičiaus, choreografo Č. Zebrausko. "Devynebėdžiai" yra legendinio pobūdžio nuotaikingas pasakojimas apie vieną Dainavos kaimą.

VILNIAUS RESPUBLIKINĖS BIBLIOTEKOS moterų vokalinis ansamblis "Ramuva", vadovaujamas Zigmo Venckaus, veiklos dešimtmėti paminėjo sukaktuviniu koncertu Vilniaus konservatorijos salėje. Kelias balsais dainuojantis ansamblis savo repertuare turi apie 70 įvairaus žanro dainų. Sukaktuviniame koncerte, be harmonizuotų lietuvių liaudies dainų, skambėjo S. Simkaus, B. Dvariono, E. Griego, F. Dvoržako, A. Rubinsteinio, G. Sopeno, S. Rachmaninovo ir kitų klasikų kūrinių. Koncertą dviem lyrinėm M. Rege-rio ir J. Pakalnio pjesėm papildė smuikinkas P. Juodišius su akompaniatorium P. Jaraminu.

MUZIKOLOGE O. NARBUTIENĖ "Muzikos ir teatro" 1973 m. almanache paskelbė straipsnį apie Niujorke 1963 m. gruodžio 25 d. mirusį kompoz. Kazimierą Vytautą Banaitį, jo operą "Jūratė ir Kastytis". Autorė primena skaitytojams, kad šią operą K. V. Banaitis pradėjo kurti dar Lietuvoje, pasinaudodamas rašytojos B. Buivydiūtės libretu, o užbaigė 1955 m. Prieš keletą metų Vilniuje buvo gautas Čikagoje išleistas operos klavyras. K. V. Banaičio "Jūratė ir Kastytis", jo stambiausia kūrinių, O. Narbutienė laiko tradicine opera, savojų liryškimu artima Vytauto Klovo pirmosiomis operom, ypač jo "Vaivai". Ji daro išvadą, kad šis vertingas profesinio lygio kūriny susilauktų daug biūlių. Siūlo juos susidomėti Lietuvos teatrams, operos ištraukomis bei arjomis — koncertinių programų atlikėjams.

VILNIAUS FILHARMONIJOS didžiojo salės koncertą surengė sol. Nijolė Ambraziytė, Vilniaus operos mezo-sopranas. Programon ji buvo įtraukusi dvi A. Bražinskio dainas iš ciklo "Keturiuos raudos ir aukojimas", keletą V. Kariūkščio ir A. Račiūno kompozicijų, slovako kompoz. P. Ebena "Nemelių dainų" ciklą originalo kalba, šešis S. Rachmaninavo romansus, dvi Dailios arijos iš C. Saint-Saens operos "Samsonas ir Dalila", Santucos romansą iš P. Mascagni operos "Cavalleria rusticana". N. Ambraziytė, 1970 m. laimėjusi sidabro medalį tarptautiniame Dž. Eneskaus vardo jaunųjų dainininkų konkurse, Vilniaus operoje jau yra spėjusi paruošti eilę pagrindinių mezo-sopranu vaidmenų. Dainavimo pedagogas Z. Paulauskas ir kiti recenzantai žaviši jos rodo grožio balsu, bet pasigenda savitės interpretacijos. Vilniuje viešėjęs kompoz. P. Ebenas, išgirdęs N. Ambraziytės atliekamas savo "Nemelias dainas", sukūrė ir jai dedikavo naują "Meilės dainų" ciklą. Dainininkės populiarumą liudija šiame koncerte virš programos atliktos dvi J. Tallat-Kelpšos harmonizuotos lietuvių liaudies dainos, pora arijų iš G. Verdi "Trubadūro" ir G. Bizet operos "Carmen". Programos papildas paprastai reiškia šiltą dainininko pastangų įvertinimą. N. Ambraziytė akompanavo M. K. Čiurlionio pianistų konkurso laureatas Augustinas Ma-ceina.

PANEVŽIO DRAMOS TEATRAS paminėjo savo nuolatinio talkininko kompoz. Antano Belazaro amžiaus šešiasdešimtmėti jo operos "Kupriukas muzikantas" spektakliu, kurį pavyėžiečiams atvežė Kauno muzikinis teatras. Be minėtos operos, A. Belazaras yra sukūręs muzikinę komediją "Aukšinės marios", kantatą "Mylimai žemei".

ZEMAITIŠKŲ DAINŲ IR ŠOKIŲ VAKARONĖ "Žiema, žiema, bėk iš kiemo" Vilniaus M. K. Čiurlionio vidurinės meno mokykloje surengė Kurtuvėnų etnografinis ansamblis, vadovaujamas Kurtuvėnų vidurinės mokyklos mokytojos J. Cepulytės. Tris valandas trukusios vakaronė buvo įjungti ir žiūrovai, kurie taip pat turėjo progą paragauti žemaitiškų patiekalų.

LIETUVIŠKŲ FOTOGRAFU pastarųjų dvejų metų laimėjimus atskleidė Vilniaus dailės parodų rūmuose surengta apie 300 meninių nuotraukų paroda, pagrindinį dėmesį skyrusi darbo žmogaus grožiui. Didžioji nuotraukų dalis buvo rodyta pernai Leningrade įvykusiojo parodoje, kuri susilaukė apie 50.000 lankytojų.

JONO MIKELINSKO romana "O laikrodinis eina", išverstą J. Gajos, išleido Prahos leidykla "Svoboda".

"LIETUVIŲ ANSAMBLIS", vadovaujamas P. Budriaus, paruošė naują koncertinę programą "Per tėviškėlę". Liaudies dainas ir šokius joje papildė kompozitorių A. Bražinskio, E. Balsio, V. Juozapacio, V. Klovo, V. Laurušo sukurtos naujos melodijos, choreografiją sukūrė J. Lingys, naujus sceninius drabužius — dail. M. Žilevičienė. Programa "Per tėviškėlę" yra skirta Lietuvos kaimo žiūrovams, kuriuos ansamblis apilankys pavasarį ir vasarą. Po premjerinio naujosios programos spektaklio "Lietuva" išvyko gastrolų į Moldaviją, V. Kst.

CANADIAN ART MEMORIALS LTD.

176 LAKESHORE ROAD WEST (k a p a s Mississauga Road N.) Port Credit, Ont. Tel. 278-2757

LOUIS TEMPORALE — oficialus skulptorius — Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakyms atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume nekubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pareigavimus.

Darbovietės telefonas Namų telefonas 278-2757 278-4529

Ypatinga diena! Tau suėjo 21

Po 21-rių metų tavo tėvų OHIP drauda tau nebegalioja. Tu jau esi savarankiškas. Todėl gauki savo OHIP numerį. Nedelski, nes nelaimės atveju gali likti be draudos. Gauki iš OHIP raijoninės įstaigos registracijos blanką, jį užpildyk ir tuojau pat išsiųski.

Svarbu: kai kreipiesi į OHIP, visada pažymėk savo OHIP numerį. OHIP raijoninė įstaiga tavo gyvenamoje apylinkėje atsakys į betkokių klausimų ir padės užpildyti registracijos blanką.

Ministry of Health
Ontario
Hon. FRANK S. MILLER, Minister

Hamilton
25 Main St. W. 528-3481
London
227 Queens Ave. 433-4561
Sudbury
295 Bond St. 675-9111

2195 Yonge St. (Eglinton) 482-1117

Mississauga
55 City Centre Dr. 275-2730
Kingston
1055 Princess St. 546-3811
Ottawa
75 Albert St. 237-9100
Thunder Bay
200 South Syndicate Ave. 623-5131
Windsor
1427 Ouellette Ave. 258-7560

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę

visada Jums sąžiningai patarnaus

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS, IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

AKTYVAI — VIRŠ 6 MILIJONŲ DOLERIŲ

Kasos valandos:

Pirmad. 10-3
Antradi. 10-3
Trečiadi. uždaryta
Ketvirtadi. 10-7
Penktadi. 10-8
Šeštadi. 9-12
Sėkmadi. 9.30-1

MOKA:

už termininius indėlius — 8½%
dvejų metų 8%
vienerių metų 8%
už taupomąsias (savings) s-tas 7¼%
už depozitų-čekių sąskaitas 6%
DUODA PASKOLAS:
asmenines iki \$10.000 8%
asmenines — naujas 8½%
nekiln. turto iki \$50.000 8%

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santaupų dydį iki \$2.000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10.000. Parduodame American Express kelionių čekius ir International Money Order — pinigines perlaides. Prifname mokėjimus už nekiln. turta, telefoną, elektrą, vandenį, dujas. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

W. VASIS REAL ESTATE

Didelis pasirinkimas namų, žemės ir kitos rūšies nuosavybės.
Skambinti — J. GUDAS
863 BLOOR ST. W., Toronto 4, Ont. Tel. 534-7525

Saugesniai žiemos sezono važinėjimui patikrinkite savo automobilus pas

AUTORITE SALES and SERVICE

Telefonas 531-1305 1536 DUNDAS ST. W.

ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave. (tarp Dundas ir College)

Atliekame visus autovežiminių mechaninių pataisymus — priekinių ratų išlyginimą (wheel alignment), ratų išbalansavimą ir kt. Parduodame MICHELIN, B. F. GOODRICH, RADIAL ir kt. padangas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas. Savininkas FRANK PETTIT

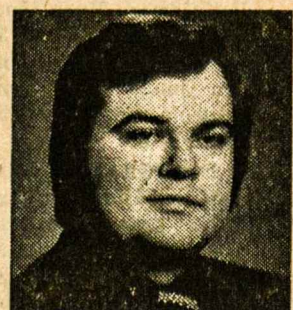
BEST ELECTRO ELEKTROS RANGOVAS

NUO LUENOS IKI DANGORAIZIOI VERSLO BEI PRAMONĖS PASTATŲ ELEKTROS ĮRENGIMAI, PRIEŽIŪRA IR KITI DARBAI

Tel. 489-5425 Petras Prakas

Namų: 920-2501 Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

AR TURITE SUNKUMŲ SUPRASTI KĄ REIŠKIA GYVYBĖS DRAUDA?

Klauskite mane apie:

- pajamų mokesčių atskaitas
- pensijų planus
- taupomuosius ląkstus
- invalidumo pajamas
- nuosavybės draudą
- šeimos apsaugą
- studentų draudus
- fondus mokslui eiti

Juozas Eimis Ramas

Canadian Premier Life
2 Carlton St., suite 714

Raštinė: 363-7881

Namai: 766-5857

Norintiem pirkti ar parduoti nekilnojamą nuosavybę su malonumu sąžiningai patarnaus Mrs. H. BAILEY (BALČIONIENE)

United Trust Co., 2320 Bloor St. W.
tel. 762-8255 Namų: 535-0513

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, tel. 279-4371)

persikėlė į naujas patalpas. Važiuoti ir vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylą, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaninius pataisymus. • Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

SPORTAS

SLIDININKŲ PIRMENYBĖS

S. Amerikos baltiečių slidinėjimo pirmenybės įvyko kovo 2 d. Devil's Elbow, Bethany, Ont. Jas surengė estų sporto klubas Kalev.

SLALOMAS

Jaunučiai: I v. A. Briedis, latv., II L. Stripinis, liet., III P. Leppik, est.; **jauniai:** I E. Kalacis, lat., II P. Valjas, lat., III M. Holmberg, est.; **vyrai (elitas):** I L. Ališauskas, liet., II A. Kunder, est., III I. Kruminis, lat.; **vyrai (senjorai):** I J. Verneris, lat.; **veteranai:** I A. Nakas, liet., II H. Lasumas, lat., III L. Stosiūnas, liet.; **moterys:** I I. Kalacis, lat.

DIDYSIS SLALOMAS

Jaunučiai: I A. Briedis, lat., II L. Stripinis, liet., III M. Sungaila, liet.; **jauniai:** I P. Valjas, lat., II E. Kalacis, lat., III M. Holmberg, est.; **vyrai (elitas):** I R. Strajis, lat., II L. Ališauskas, liet., III E. Souchous, lat.; **vyrai (senjorai):** I J. Verneris, lat., II R. Lainevoort, est.; **veteranai:** I V. Paulionis, liet., II A. Nakas, liet., III O. Strajas, lat.; **moterys:** I V. Stripinytė, liet., II I. Kalacis, lat.; III E. Bockfeldt, est.

Iškiliausiu slidininku, laimėjusiu bendrą geriausią laiką, tapo L. Ališauskas. Tautybėmis pasiskirstė: I latviai, II lietuviai, III estai.

Iš baltiečių pirmenybių buvo išvestos ir SA lietuvių slidinėjimo pirmenybės.

SLALOMAS

I L. Ališauskas — Vytis, II — A. Nakas — Det. Kovas, III L. Stripinis — Vytis, IV L. Stosiūnas — Vytis.

DIDYSIS SLALOMAS

I L. Ališauskas — Vytis, II R. Lapas, III V. Paulionis — Vytis, IV A. Nakas — Det. Kovas.

Iškiliausiu slidininku iš vyrų tapo L. Ališauskas ir jam atiteko Toronto žūklautojų klubo "Kirvis" perėinamoji taurė.

Iškiliausia slidinetoja tapo V. Stripinytė. Jai atiteko dr. J. ir A. Sungailų perėinamoji taurė.

Klūbai pasiskirstė vietomis: I Tor. Vytis, II Det. Kovas, III Tor. Aušra, IV Klev. Zaibas. V P.

GOLFO ŽAIDYNĖS ARTEJANT

S. Amerikos lietuvių SALFAS golfo pirmenybės ir tarp miestinės rungtinės įvyks rugpjūčio 31 d. ir rugsėjo 1 d. Boltono golfo aikštyne. Šioms žaidynėms rengti jau sudaryti komitetai. Neseniai įvykęs gausus golfininkų susirinkimas pirm. P. Stausko namuose aptarė techninius ir materialinius šių žaidynių reikalus. Pagrindinis golfininkų pobūvis bus Toronto Lietuvių Namuose. A.S.

VYČIO ŽINIOS

V. Nešukaitė komandinėse varžybose su Belgija laimėjo abejas rungtynes, tačiau komandos partneriai iš Montrealio pralaimėjus viską, teko pralaimėti ir komandinės rungtynes. Violeta jau grįžo iš Europos ir vėl įsijungė į Kanados stalo teniso. Grįžimo proga "The Globe and Mail" atspausdino ilgą straipsnį apie Violetą kaip "Table Tennis Sweetheart".

Sekcijų vadovais naujoji valdyba yra pakeitę: vyrų krepšiniui — Joną Didžbalį, jaunųjų B krepšiniui — Vincą Didžbalį, jaunųjų D krepšiniui — J. Sepulį, mergaičių A krepšiniui — A. Stankų, mergaičių tinkliniui — R. Underlytę, slidinėjimui — V. Paulionį, šaudymui — A. Klimą, šachmatams — H. Stepaitį, stalo tenisui — J. Nešukaitį ir golfui — J. Balsį.

Iš šaudymo sekcijos vadovo Ant. Klimo pranešimo paaiškėjo, kad bus sudaromos grupės 11-13 ir 13-17 metų šaudytojams. Norintieji prisijungti prie šios sekcijos turės gauti tėvų sutikimą ir užpildyti atitinkamą paraiškimą. Jaunieji šaudytojai, šalia

ATEITININKŲ ŽINIOS

Toronto ateitininkų šventė įvyks balandžio 27-28 d.d. Šventę rengia visi Toronto ateitininkai: sendraugiai, studentai, vyr. ir jaun. moksleiviai. Per iškilmingą posėdį kalbės architektas Arvydas Barzdukas.

Ateitininkų stovykla Wasagoje įvyks liepos 22 — rugpjūčio 3 d.d. Ji bus suskirstyta į 2 grupes: jaunučių (nuo 7 iki 12 m.) ir vyresniųjų (nuo 13 iki 18 m.). Abi grupės stovyklaus kartu, bet turės atskiras programas ir atskiras vadovybes. Tėvai prašomi pasižymėti šią datą, nes daug kas nori atitinkamai susitvarkyti savo atostogas.

Jaun. mergaičių ir berniukų susirinkimai įvyks sekmadienį, kovo 24 d., 2 v. Visų dalyvavimas pageidaujamas.

AUŠROS ŽINIOS

Motėrų krepšinio komanda ir toliau skina laimėjimą po laimėjimo. Hillers krepšininkės nugalėjo 64:12. Simutytė iškovojo 18, D. Klimaitė 13, S. Ranonytė 11, R. Breen-Birštonaitė 11, J. Simutytė 6 ir D. Radžiūnaitė 5.

Stalo teniso žaidėjai, pasiskirstę į dvi komandas, sėkmingai dalyvauja Toronto stalo teniso lygoje. Komanda, kurią sudaro O. Rautinsas, A. Plučaitė ir E. Sabaliauskaitė, žaidžia antros lygos divizioną. Nors ši komanda didelių laimėjimų ir nepasiekė, bet nėra ir paskutinė. Žymiai geriau sekasi pirmajai komandai, kurioje žaidžia B. Plučaitė ir P. Kleivinas. Be to, jiems talkina du svetimačiai. Pasibaigus lygos rungtynėms, pirmoji diviziono iškovojo 1 v.

Golfo sekcijos susirinkimas — kovo 22, penktadienį, 7 v. v., Prisikėlimo muzikos studijoje.

Kanados sporto apygardos prieauglio klasės pirmenybės — kovo 24 d. Prisikėlimo salėje. Rengia Aušra. Turnyro vadovas — koordiniatorius A. Kaknevičius. Aušrai atstovaus D ir B berniukų komandos. Pirmos rungtinės bus 12 v., ir eis viena po kitos.

Praėjusiais metais rengtas specialus vėjus Jono Zentinsko gydymo dalinė išlaidom padengti buvo sėkmingas — surinkta daugiau kaip \$230. Jonas už pastangas dėkoja ir prašo jam skirtus pinigus panaudoti Aušros ir Vyčio sporto klubų veiklai. Jonui nuodirdus acū!

Hamiltono Kovo rengiamose žaidynėse pakviesta dalyvauti vyrų, motėrų ir jaunųjų A krepšinio komandos.

HAMILTONO KOVAS

Jaunųjų D grupė užbaigė krepšinio sezoną CYO lygoje, išsikovodama III v. tarp visų Hamiltono ir aplinkinių katalikų pradžios mokyklų jaunųjų grupių grupėje. Komanda sudarė: R. Kalvaitis, A. Liškauskas, A. Juodelė, R. Trumpickas, A. Dūdonis, A. L. T. Stanaičiai, Virbickas, Jakubynas, Stosius. Rungtynėms vadovavo J. Enskaitis.

Jaunųjų 14-15 m. grupė, pusbaigmyje laimėjus pirmąsias rungtynes, antrąsias pralaimėjo 30:32. Žaidė: P. Grajauskas 14, A. Vaitonis 6, R. Dūdonis 4, R. Kalvaitis 3, R. Antanaitis 1, L. Zilvitis.

Jauniai A neįstengė pasiekti baigmes. Buvo sunku surinkti pakankamai gerų žaidėjų, nes gimnazijos žaidžiantys krepšininkai neturėjo teisės dalyvauti CYO lygoje. Komanda sudarė: V. Lukošius, E. Navickas, T. Čerškus, K. Aušrotas, A. Gudinskas.

Kovas 25 m. suakties proga bal. 20 d. rengia krepšinio turnyrą, o vakare — banketą ir šokių. Turnyre sutiko dalyvauti Ročesterio, Toronto Vyčio, Aušros ir Hamiltono vyrų komandos. A.G.

Pajieškojimas

Jieškomas Jonas Barkauskas, apie 50 m. amžiaus, anksčiau gyvenęs Edmontone, Alberto. Jieško Adelė Varkalienė, 4 Bardsley St., Sunshine, Vic. 3020. Australia.

SAUGOKITĖS NEREIKALINGŲ MOKESČIŲ!

Nuoširdžiai jums padėti gali JUOZAS RAMAS Toronto.
• Telefonas 363-7881 •

Buvusios
firmos

"Tip-Top Meats"

Europietiškos mėsos ir skanėstai
sekančiose krautuvėse visuomet
gaunami pigesnėmis kainomis
("BUDGET PRICE SPECIALS"):

1727 Bloor St. West (prieš Keele požeminio traukinio stotį) •
Yorkdale Shopping Centre • Fairview Mall •
Ziggys at Sherway Gardens • Scarborough Town Centre •
Bramaleo City Centre • Huron Square Shopping Centre, Cooksville
(2500 Hurontario St.) • Westcliffe Mall, Hamilton (Mohawk Rd. & Upper
Paradise) •
480 St. Clair Ave. West • 2877 Bayview (Bayview Village S. C.) •
Eastgate Square, Stoney Creek • White Oaks Plaza, London •
596 Montreal Rd., Ottawa • 2085 Carlingwood, Ottawa •
2241 Riverside Drive, (Billings Bridge) Ottawa •
1040 Princess St., Kingston •

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys

Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West

BROWNS LINE, 3-jų seimų pastatas (triplex), 13 kambarių, 16 metų senumo, sklypas 50'x150'. Prašoma kaina — \$75.000, įmokėti apie — \$25.000.

HIGH PARK — BLOOR, atskiras mūrinis namas, 6 kambariai, nauja šildymo sistema. Prašoma kaina — \$59.000, įmokėti — \$15.000, atvira mortgijūs.

ISLINGTON — BLOOR, vienaauštis (bungalow), 5 kambariai, vandeniui apšildomas, garažas. Prašoma kaina — \$59.000.

ARTI HIGH PARK, originalus keturbutis, 16 kambarių. Įmokėti \$50.000.

SKUBIAI REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

SKAMBINKITE:

AL. GARBENIS

Namų tel. HU 9-1543

Pr. KERBERIS

Namų tel. LE 5-1584

St. Dargis

namų tel. 248-9196

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA	IMA
6% už depozitus	8% už asm. paskolas
7¼% už taupymo s-tas	8% už mortgijūs
8% už 1 m. term. dep.	
8½% už 2 m. term. dep.	
Kapitalas — aštuoni milijonai dolerių	

Asmeninės paskolos duodame iki \$5.000 ir mortgijūs iki 75% įkainoto turto. **Visų narių gyvybė** apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.

Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. po pietų, išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį nuo 10 v. r. iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonas 532-8723 • Toronto, Ontario, M6P 1A6

• Pirkėjams sąžiningas patarnavimas •

R. Stasiulis

Tel. 881-2211

Namų — 889-3456

Turiu didelį pasirinkimą modernių namų ir žemių

ED. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)

1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario Tel. 533-5454 Lietuviams daroma NUOLAIDA

A. J. MORKIS Realtor

• Sąžiningas patarnavimas.
• Parūpiname mortgijūs.
perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę bet kuriame rajone.
• A. BLIODZIUS • W. MORKIS • Telefonai 534-8459; 1082 Bloor St. W., Toronto 4, Ontario 233-5996

YOUNG a. BIGGIN LTD. REALTOR

• 10 pardavimo įstaigų Toronto rajonuose •
Jei planuojate pirkti ar parduoti nekilnojamą nuosavybę, mielai jums patarnaus

VYT. V. GIRDAUSKAS

Patarnaujame nuosavybių pirkimo bei pardavimo reikaluose ir MISSISSAUGA apylinkėje
1576 Bloor St. West • Telefonai: Įstaigos: 537-3431
Toronto 165, Ontario • Namų: 279-5988

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterijos. • Pritrys specialistas su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbals

DANISH CUSTOM FURNITURE

BALDŲ PROJEKTUOTOJAI IR GAMINTOJAI
IS BURMOS MEDŽIO (TEAK FURNISHINGS)
Baldai tiesiog iš įmonės A. JENSEN & SON LIMITED

25 Le Page Court, Downsview, Ontario. — Keele ir Finch
Tel. 636-9811. Atidaryta nuo 9 val. ryto — 6 val. vakaro, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v. r. iki 9 v. v.

LITHO-ART SPAUSTUVĖ

971 College St., Toronto 4, Ont.
Telefonas: 533-4363
LIETUVIAI SAVININKAI

Išvairūs spaudos
darbai: leidiniai,
programos,
visi verslo bei
reklaminių
spaudinių

SKAITYTOJAI PASISAKO

BUDĖKIMĖ

Žurnalistas Peter Worthington, "K. G. B." knygos autorius John Barron viešai skelbia pavojaus, gresiantį iš Sov. Rusijos agentų. Dabar ne tiek svarbu kariniai dalykai, kiek išradimų, pagerinimų paslaptys, valstybių ir organizacijų, sambūrių grovimas iš vidaus, keliant nepasitenkinimą, nesuspilimus, demonstracijas, kurstymus, šmeižtus, žlugdant autoritetus, kovojant prieš religiją ir moralę. Tai daro apmokami agentai, kurie stengiasi išsiskverbti į valdžios įstaigas, universitetus, mokyklas, ekon. bendrovių vadovybes, darbininkų sąjungas, fabrikus ir pan. Agentai susizranda bendradarbiauti. Jiems prieinami vietos komunistai, jų simpatikai ir eliniai nesuspilčiai. Kartais įtraukia ir visai nekalčius, neatsargius žmones.

Mum tai žinoma, bet kai mus, kaip etninę grupę, pradeda glostyti nematoma ranka, reikia budėti, aiškinti ir veikti. Vis ryškiau pastebimas mūsų tarpe skaldymasis, nedarnumas, bendros linijos nesuradimas, pavienių asmenų neįvertinimas, autoritetų žlugdymas, šmeižtai. Kas veikia: agentai, jų tarpininkai ar šiaip nesuspilčiai? Planai, atrodė, vykdomi nuosekliai. Tekalba pastebėti faktai.

Vienoj organizacijoje keletas narių sumanė "pagyvinti" veiklą. Slaptai, be valdybos žinios, kviečia pasitarimus, nutaria organizacijai neįmanomus darbus (vienas jų — metinį nario mokesčių pakelti iš \$2 į \$25). Atėina į metinį susirinkimą su griežtais reikalavimais. Pasilūpams nepaėjus, susirinkimą paverčia chaosu: plūsta pirmininką ir nepitarusius. To negana — skambina pareigūnams, įželdžia reikalauja užleisti vietą kitiems, o vieną pareigūną net apšmeižia. Veiklos valdybos dėka atsikratyta "veikliųjų", bet kiek išleikta laiko ir nervų! Be to, organizacijai pakenkta.

Kam, kiek ir kaip patarnavo Vertelka "Naujienose" nuvertinimu visuomenininko, atsakingos institucijos pareigūno? Norėdamas nuvertinti asmenį, nuvertino ir visuomenę, pasitikėjusią tokiu asmeniu. Aišku, Vertelkai nepavyko, bet skaitytojai, nežina padėties, galėjo visai pagalvoti.

Geriau Vertelkai pavyko antras taikiny — Toronto Lietuvių Namai (tame pačiame straipsnyje). Jis sukėlė visuomenėje abejonių, abejojančiai susilaikė rėmė LN, suskilo aktyviai dirbantieji.

Doras lietuvis neapsidžiaugė ir pakartotiniais g. teismais, dėsniu perduoti organizacijos bylas. Tokie reiškiniai bendruomenę skaldo. Kas to nori, žinome.

Neužtenka stebėti, reikia užkirsti panašioms reiškiniams kelią. Kaip?

Neįsileisti į organizacijas, ypač vadovujamas vietas, drumstėjų, įtartinų asmenų. Dalyvauti susirinkimuose, išsiaiškinti neaiškumus, aktyviai dalyvauti rinkimuose, balsuoti už patikimus kandidatus. Nerinkti įtartinų asmenų, balsų medžiotojų, diktatorių, netolerantų (politinių ar religinių požiūrių).

Taip išrinkta valdyba ras bendrą darbo liniją, sutarimą ir išvengs klaidų, kurios kenktų organizacijai ar bendruomenei. Stebėtojas

ŠYPSENOS

Politikų problemos

Trudeau, Niksonas ir Brežnevas, slegiami įvairiausių problemų, kreipėsi į Dievą. Trudeau sako:

— Viešpatie, kada aš galėsiu savo kraštą pagaliau sutvarkyti?

— Už 50 metų.

Trudeau nuliūdęs sako:

— Bet aš jau čia nebūsiu...

Niksonas klausia:

— Viešpatie, kada mano kančios dėl dabartinės politikos pasibaigs?

Už 100 metų, — atsako Dievas.

— Tai mano akys jau nebe matys laimingos Amerikos, — sako Niksonas.

— Na, o kada problemos su Sovietų Sąjunga pasibaigs? — klausia Brežnevas.

— Dievas, ilgai pagalvojęs, sako:

— Greičiausiai nei aš pats neišvysiu tų problemų pabaigos.

Parinko Pr. Alš.

ŽYMIEJI...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

mėjas bei dvasios stiprintojas ruošėsi nepriklausomybės šventei, bet jos nebesulaukė. Mirė 83 m. amžiaus.

Velionis gerai pažinojo Lietuvą, nes į ją atvyko 1923 m. kaip karinio attaché padėjėjas. Nuo 1927 m. tapo kar. attaché. Vėliau jis buvo perkeltas į Rygą toms pačioms pareigoms, bet jau visom trim Baltijos valstybėm. Buvo gerai išstudijavęs Lietuvos istoriją ir apie ją yra rašęs straipsnius prancūzų spaudoje. Rūpinosi Lietuvos reikalais, o taip pat padėdavo ir mūsų tautiečiams išsivijoje patarimais arba intervencijomis. Daug lietuvių, pažinojusių šį Prancūzijos pulkininką, jaučia didžią pagarbą ir liūdi jį praradę. Mė.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

kamos visiem paaugliams, sulaukusiem 16 metų amžiaus. F. Miller susilaukė nemažų protesto balsų, nes į operacijų sąrašą yra įtraukti ir abortai. Remdamosios naujųjų potvarkių, pauglės nuo 16 metų amžiaus juos galės turėti be tėvų sutikimo ir netgi galės nusilepti nuo tėvų neštumo faktą. Tėvai, kurie nuosirdžiai rūpinasi savo vaikų auklėjimu ir jaučiasi esą atsakingi už jų moralę, naujajame potvarkyje mato žiaurų smūgį visai šeimai, skatinantį paauglių ištvirkavimą. Sveikatos ministeris F. Miller nesutinka potvarkio atšaukti, nes jis esą būtinas operacijoms tokių paauglių, kurie neturi ryšio su tėvais.

Kvebeko premjero R. Bourasos liberalų vyriausybė gubernatoriaus H. Lapointe perskaiytą sosto kalbą pažadėjo eilę reformų, kurių bene svarbiausia yra prancūzų kalbos paskelbimas oficialia šios provincijos kalba.

Lig šiol Kanados konstitucija laikomas Britų S. Amerikos Aktas oficialiomis kalbomis Kvebeko provincijoje buvo pripažintos prancūzų ir anglų kalbas, palikdamas jų santykių reguliavimą provincinei vyriausybei. Premjeras R. Bourassa reformos detalių neatskleidė parlamento naujosios sesijos atidaryme dalyvavusiems spaudos atstovams, teisingai, kad jos dar nėra paruoštos. Jis betgi prasitarė, kad prancūziškai kalbantys kvebekiečiai galės vartoti tik šią kalbą visose gyvenimo srityse, pradedant valdinėmis įstaigomis ir baigiant darbovietėmis, net darbo unijomis. Spėjama, jog gali būti pakeistas ir švietimą tvarkantis įstatymas, kuris tėvams dabar leidžia pasirinkti prancūzišką ar anglišką mokyklą. Kultūrinių reikalų departamentas bus perorganizuotas, praplečiant jo teises prancūziškai kultūrai saugoti.

Ontario sveikatos drauda OH

IP per vienerius metus nuo 1972. IV. 1 iki 1973. III. 31 gydytojams už jų paslaugas išmokėjo \$516.626.274. Vidutinis gydytojo uždarbis buvo \$43.982 bendroje lentelėje. Uždarbio vidurkis pagal specialybes: eilinio gydytojo — \$35.006, patologo \$137.495, ginekologo — \$59.138, chirurgo — \$50.242, stomatologo (burnos ertmės, žandikaulių ligų specialisto) — \$49.279. Iš 5.796 eilinių gydytojų 627 metinis uždarbis prašoko \$100.000. Ontario premjeras W. Davis OHIP draudos išmokas gydytojams nutarė padidinti sekančių dvejų metų laikotarpyje apie 10%. Tam tikslui bus papildomai išleista \$50-60 milijonų. Draudos įmokos nebus pakeltos. Šis jo pranešimas susilaukė NDP socialistų vado S. Lewis protesto — gydytojų paslaugų pabranginimas esąs nepateisinamas, turint galvoje labai menką ligoninių pagalbinių personalo atlyginimą.

PER SPAUDĄ Į LIETUVOS LAISVĘ, O LAISVEJE TIKRŲJ SPAUDA!

IR JUMS TEKS ATITINKAMA ONTARIO MOKESČIU KREDITO DALIS

2 iš 3 asmenų, kurie užpildo pajamų mokesčių blankus, pasinaudos \$300 milijonų kreditu

Šį pavasarį Ontario vyriausybė išdalins \$300 milijonų mokesčių kredito pavidalu šios provincijos gyventojams. Šeimos, pensininkai, nuomininkai, luosieji ir kiti — 2 iš 3 Ontario gyventojų, kurie šiais metais užpildys federacinių pajamų mokesčių blankus, pasinaudos tomis nuolaidomis.

Naujoji Ontario mokesčių kredito sistema yra įvedusi tris skirtingus kreditus. Štai kas gali jais pasinaudoti:

1. Savininkai arba nuomininkai (įskaitant kambarių nuomininkus bei pensinierius) gali pasinaudoti nuosavybės mokesčių kreditu.
2. Užpildantieji federacinių pajamų mokesčių blankus gali pasinaudoti pardavimo mokesčių kreditu.
3. Asmenys, turį daugiau kaip 65 metus amžiaus, gali pasinaudoti pensininkų mokesčių kreditu.

Užpildykite federacinių pajamų mokesčių blankus. Nauja violetinė Ontario mokesčių kredito forma bus prie jų prijungta.

Mes norime, kad Jūs gautumėt atitinkamą Ontario mokesčių kredito dalį

Ontario's fair share

TAX CREDIT SYSTEM

William G. Davis, Premier
Arthur K. Meen, Minister of Revenue

Jei turite klausimų, galite nemokamai kreiptis telefonu, išsukdami 0 ir prašydami telefonistę sujungti su Zenith 8-2000. Gyvenantieji metropoliniame Toronte tesikreipia į numerį 965-8470

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.

2227 DUNDAS STREET W., Toronto, Ontario
M6R 1X6
Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti
tel. 533-3531

9 psl. • Tėviškės Žiburiai • 1974. III. 21 — Nr. 12 (1259)

ST. CATHARINES, ONTARIO

DAUGIAKULTŪRIAME CENTRE kas savaitę demonstruojami įvairių tautybių maisto patiekalai. Vasario 19 d. teko lietuviams eilė pasireikšti. Cepelinų ir koldūnų receptus paruošė, demonstravo virė ir vaišino Petrė Kalainienė. Jai vertėjavo Virginija Zemaitienė. Auseles iškepė J. Bušauskienė. Lietuviai susilaukė didelio pasisekimo ir susidomėjimo.

"NEMUNAS" kovo 2 d. dalyvavo latvių šventėje "Jandal vakars". Programoje, be lietuvių tautinių šokių grupės, dalyvavo latviai, estai ir ukrainiečiai. Latviai ypač džiaugėsi nemuniečiais, kurie jau treči metai iš eilės turtina programą jų metinėje šventėje.

METINIS "NEMUNO" koncertas-balius įvyks balandžio 20 d. slovakių salėje. Programą atliks "Nemunas" kartu su "Baltija", kuri iš Londono atvyks su naujais vestuviniiais tautiniais šokiais ir dainomis. Bus ypatingai linksmas ir gražus jaunimo vakaras. Tėvų komitetas iš anksto praneša ir kviečia visus apylinkės lietuvius ruošti šiai ypatingai pavasario šventei.

RINKIMAI į KLB krašto tarybą įvyks balandžio 28 d. St. Catharines apylinkėje bus renkami du atstovai. Kandidatuoją keturi asmenys. Į rinkiminę komisiją pakviesti A. Zubrickas, A. Ališauskienė ir V. Zemaitienė. A. Z.

A. A. JUOZAS SĄTUKS mirė š. m. kovo 1 d., palaidotas kovo 4 d., St. Catharines Victoria Lawn kapinėse, 66 m. amžiaus. Velionis po automobilio nelaimės, turėtos prieš porą mėnesių, neatsigavo. Lietuvoje paliko žmoną, dvi dukras, brolių ir seserį, Kanadoje — tris brolius. Juozas buvo patriotas lietuvis, priklausė liet. organizacijoms, Bendruomenės valdyboje ėjo parengimų vadovo pareigas. Jo paskutinis prašymas, — kad po jo laidotuvų būtų sugiedotas Tautos himnas. Po šv. Mišių, giedant himną, daugelio akyse žibėjo ašaros, o išnešus karštą, ašarojo ir dangus. Išsėkis ramybėje, mielas Juozai, te-

būnie lengva svertiga Kanados žemė su žiupsneliu lietuviškosios, kurią Tu taip mylėjai. Nuosirdžią užuojautą reiškiaše giminiams.

Apylinkės valdyba

P A D E K A

Vasario 16-jai praėjus, visiems prisidėjusiems prie šventės ruošos nuosirdžią padėką reiškiaše: kun. Juvenaliui Liaubai, OFM, už invokaciją, atlaikytas iškilmingas pamaldas ir momentui pritaikytą pamokslą; inž. L. Griniui už turinąją paslaugą; P. Noruišenei už specialiai Vasario 16-jai sukurta ir padėklamą eilėraščių; P. O. Meškauskams, lietuvių jaunimo rašinių mecenatams; "Nemuno" ansambliui ir jo vadovams; S. Zubrickienei, V. Setikaitei ir V. Masilionui už darnius tautinius šokus. Ypatinga padėkla Hamiltono AV parapijos chorui, vad. muzik. A. Paulionio, kuris ne tik žavėjo šventės dalyvių skambiomis dainomis, bet ir kuklų savo honorarą paaukojo Bendruomenei. Jiems įteiktos gėlės, kaip padėkos simbolis, jų pagėdavimu puošė sekmadienio iškilmingųjų pamaldų altorių. Ačiū: P. O. Meškauskams, J. Sarapnickui, J. Girevičiui ir A. Vickosui už paaukotus loterijai staliukus; V. Zemaitienei ir K. Bogušiiui, talkinusiems loterijai; P. Kalainienei, daug darbo įdėjusiai ruošiant vaišes, O. Sukienai, J. Zubrickienei ir V. Zemaitienei, talkinusioms prie vaišių stalo; J. Lelevičiui ir J. Ališauskui, pataravusiems prie baro; A. Panumui, pardavinėjusiam įėjimo bilietus; inž. S. Setkui už straipsnius anglų spaudoje ir programėlę per radiją, V. Setikaitei, padėjusiai programėlę praveisti; organizacijoms, dalyvavusioms su vėliavomis; S. Ulbinui, vėliavų vadovui ir visai vėliavų tarnybai. Kurios pamiršome, prašome atleisti. Dėkojame ir visiems šventės dalyviams, kurie savo atsilankymu prisidėjo prie šventės pasisekimo, o už pasitaikiusias klaidas ir trūkumus prašome atleisti.

Frank Barauskas Ltd.
REALTOR
3828 Bloor Street West,
Islington, Ontario
231-6226 — 231-2661

Mūsų specialybė — užmiešio žemės ir ūkiai, nuo Lake Ontario iki Lake Simcoe ir Georgian Bay.
Jieškome namų ir pajamas duodančių nuosavybių vakarų Toronte.

INSURANCE W. G. Drescher Insurance ir Frank Barauskas Insurance Agency Ltd.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS

• Įstaigos tel. 233-3334 ir 231-2661 • Namų tel. 233-4446 •
• 3828 Bloor St. W. — (Prie Kipling ir Six Point Plaza) •

VITALITY • NATURALAUS MAISTO • KRAUTUVĖ

3288 LAKESHORE Blvd. West • Long Branch Plaza
(5 blokas į vakarus nuo Kipling Ave.) • Tel. 259-8364

Importuoti šveicariški natūralūs vitaminai ir kosmetika, lietuviški sūriai, medus, riešutai, organinė duona ir t.t. R. STATULEVICIUS

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Tel. 535-1258
TORONTO, ONTARIO

- Įvairios mūsų gamybos rūkytos dešros ir salami
- Pirmos rūšies A. 1 šviežia mėsa
- Lietuviški sūriai
- Silkės ir rūkyta žuvis
- Švieži ir kepti paršukai
- Šviežia, šaldyta bei mūsų rūkyta įvairi paukštiena
- Importuoti maisto gaminiai

Taip pat priimame užsakymus ("Catering") vestuvėms ir mažesniems pobūviams. Susitarus pristatome į namus bei salę šiltą arba šaltą maistą su aptarnavimu ar be jo.

• — UŽSAKYMAI PRIIMAMI TELEFONU — •
• — NEMOKAMAS PRISTATYMAS — •

OKULISTAS

L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST. TORONTO
Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r.—6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

OKULISTĖS

Br. BUKOWSKA-BEJNAR, R.O.
WIKTORIA BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

INSURANCE

Namų — Gyvybės — Automobilių — Komerčiniai
249-2067 WALTER DAUGINIS 249-2883
35 Landron Cres., Weston, Ontario

Simon's TELEVISION

2385 Dundas St. W., Toronto 9, Ont. Telefonas 532-8772

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.

- Prieš perkdami kitur, pasiteiraukite apie mūsų kainas.
- Garantuotas sutauptumas.
- Pz. 20" nešiojamas televizijos priimtuvas — tik \$144.95
- AM-FM radijas-patefonas, 8 bėgiai, ausiniai ir staliukas — tik \$164.95

Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

DRAUDA

Balio Maskeliūno įstaiga

Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814

2483 Lakeshore Blvd. West, Toronto 14, Ontario

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

ĮVAIRŲ SIUNTINIAI IR DOVANOS

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu.

Dovanos be maito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjai gali pirkti prekių specialiose krautuvėse. Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilį skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 1934 svarų gryno svorio. Turime pardavimų įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ ISTAIGA Baltic Exporting Co. 480 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO
Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALOZA

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

DUNDAS AUTO BODY
MAX KANE AUTO BODY
Durbas sąžiningai ir garantuotas
Lietuvių aptarnauja Jonas Jurėnas
430 BATHURST ST.
Tel WA 1-3225 arba WA 4-1001

BALTIC MOVERS
VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS
BALDAI IR KT.
Vežamas turtas pilnai apdraustas
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON St., Toronto, Ont.

Šv. Joną Kr. parapijos ir Anapilio žinios

— Tradicinė Gavenios rinkliava — kovo 31, sekmadienį, pamaldų metu parapijos šventovėje ir Anapilyje. Ši rinkliava vykdoma visose Kanados kat. parapijose. Surinktos aukos vyskupo konferencijos paskirstomos atsilikusiems kraštamis pagalbėti.

— Anapilio sodyboje vykdomi klebonijos statybos darbai. Statybai aukuoja: dr. A. Barkauskas \$200 (1.100), po \$100: J. Govedas, P. J. Pakalkos, X. Y.; \$50: A. Balsys. Geradariams nuosirdi padėka.

— Anapilio moterų būrelio susirinkime aptarti ateities veiklos planai. Nutarta balandžio 20 d. glo-boti dail. A. Tamošaičio parodą, įgyti užuolaidas Anapilio didžiojoje ir parodų salėse, rūpintis sekmadieninėmis kavutėmis, kapinių lankymo programa suruošti pietus iškilmių dalyviams. Būrelio kasoje šiuo metu yra apie \$2000.

— Parapijos rekolekcijos bus balandžio 47 d. d. abiejose vietovėse: Šv. Jono Kr. šventovėje ir Anapilyje.

— Pirmosios Komunijos vaikų iškilmės — Velykų pirmąją dieną 11 v. pamaldų metu. Pamokos vyksta sekmadieniais, o prieš Velykas jos bus sudažintos.

— Verbų sekmadienį, 3 v.p.p., pamaldos įvyks Stanyeryje Wasagos rajone gyvenantiems lietuviams.

— Į parapijos choro elies įsijungia naujų choristų. Choras gieda Anapilyje 11 v. pamaldų metu. Velykų Priskikimo 7 v. rytinėse pamaldose choras giedos Sv. Jono Kr. šventovėje.

— Pamaldos: šį ketvirtadienį, 8 v. r., už Cesekų giminių mirusiųs; sekmadienį, 10 v. už a.a. Vladą Giedriką, 11 v. už a.a. Stasę Bardziliauskienę ir Mykolą Šibilskį, Anapilyje — už Gražulių šeimos mirusius.

A.a. Ona Pabedinskaitė, 87 m., mirė kovo 17 d. Our Lady of Mercy ligoninėje. Gimė Naujamiestyje, Panevėžio apskr. Buvo baigusi "Saulės" vidur. mokyklą, mokytojų seminariją Veiveriuose ir "Saulės" pedagoginį kursą Kaune. Kurį laiką mokytojaavo Panevėžio gimnazijoje, vėliau persikėlė į Griezės ūkį prie Mažeikių. Nuo 1910 m. buvo ateitininkė, pastaraisiais metais — ir tretininkė. Karo metu pasitraukė Vokietijon, iš čia nuvyko į Maroką, kur išbuvo 5 metus. Kanadon su savo artimaisiais atvyko 1954 m. ir visą laiką gyveno Toronte. Palaidota kovo 20 d. liet. kapinėse.

"The Carling Community Arts Foundation" savo pranešime spaudai informuoja, kad lėšų skirstymo komisija iki š.m. vasario 27 d. gavo apie 300 prašymų, kurie baigiami svarstyti. Prašymai gauti iš 41 tautybės grupių bei asmenų net iš JAV (pastariesiems Fondas negali skirti lėšų). Lėšų skirstymo komisija yra nusistatčiusi pirmiausia atsižvelgti į mažesnes grupes bei asmenis, kurie labiausiai reikalingi paramos.

Į Floridą atostogų išskrido dr. S. Kazlauskas su Ponia, A. Stungurienė su dukrele ir kt. Ten atostogavo arba atostogauja visa eilė torontiečių.

VIENTINTELĖ KANADOS VALDZIOS REGISTRUOTA NATORALUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydymieji judesiai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.P.T. R.N.A. Natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

MORTIGIAI

Turime pirmųjų ir antrųjų mortigčių gerom nuosavybėm. Norintieji saugiai investuoti pinigų, skambinkite VALTERIUI DREŠERIUI 233-3334 Toronte. Frank Barauskas Limited, Realtor & Mortgage Broker.

PARDUODAMA žema kaina virtuvinės stalas su kėdėmis, virtuvinė spintelė ir trijų ketvirčių lova. Labai mažai vartoti. Skambinti tel. 534-6803.

PARDUODAMA: salonas — 8 džiovyklos, 4 kėdės su klintūra. Tel. 622-4676 po 6 v. v. Long-Branch.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, prausyklų keramikos, sienų ir grindų darbus. Skambinti po 5 v.p.p. telefonu 535-4329.

FOTOGRAFIAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v.v. B. Tarvydūt. Tel. 767-4737.

BARONESSA Beauty Salon

Savininkė Alė Kerberienė
2265 BLOOR ST. W.,
kampas Bloor-Durle gatvių

Telefonas 762-4252

Ivairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t.t. Priėmimo kainos.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Nuosirdi užuojauta M. Basalykieni, mirus Lietuvoje jos seseriai.

— Prašytos paskelbti Mišios: šetad., 8.30 — už Mykolą Valadką, užpr. E. Čičikienės, 9.30 v. — už Juozą Petrauską, užpr. J. Petrauską; sekmad., 8 v. — už Juozą Martinaitį, užpr. S. Martinaitienės; 9 v. — už Antaną Balnį, užpr. E. G. Kuchalskių; 10 v. — už Stasį Vaitiekūną, užpr. B. Vaitiekūnienės; 11.15 v. — už Stepą Kairį, užpr. I. Kairienės; 7 v. v. — už Juozą Siminavičių, užpr. B. Saplio (4 metinės).

— Praėjusį sekmadienį gražiai praėjo mūsų parapijos metinė vakarienė, kurios pelnas yra skirtas par. skoloms mažinti. Nuosirdi padėka visiems, padėjusiems ją ruošti ir meninės dalies atlikėjams — sol. J. Strubiskienei, M. Vaičiulėnaitėi, E. Krikščiūniui, virėjoms, patarnautojoms ir visiems dalyviams.

— Motinos ir dukros dalės paroda įvyks kovo 23, 24 d.d. ir 30 ir 31 d.d. parapijos Parodų salėje.

— Pirmosios Komunijos, Sutvirtinimo sakramento ir katechetinės pamokos būna tuoj po 10 v. Mišių įprasta tvarka.

— Priešvilykinis susikaupimas jaunimui ir specialios Mišios bus kovo 30 d., 6 v.v., Lietuvių Vaikų Namuose, 67 Sylvan Ave. Vadovaus kun. Ged. Kijauskas, įėjusių provincijolas. Visus moksleivius ir studentus kviečiame dalyvauti.

— Metinės parapijos rekolekcijos prasidės kovo 31 d. ir truks iki balandžio 7 d. Rekolekcijų vedėjas — kun. Ged. Kijauskas, SJ.

— Kovo 16 d. mūsų šventovėje susituokė Janet Mary Bignell ir John Raymond O'Kane.

— Kovo 31 d. bus daroma specialia antra rinkliava "Share Lent '74", kuri yra daroma kasmet arkivyskupijos seminarijai išlaikyti ir padėti atsilikusiems kraštam.

— Kovo 20 iš mūsų šventovės palaidota a.a. Ona Pabedinskaitė. Vėlonės broli, brolienė Bronė Pabedinskienė ir visus artimuosius giliai užjauciame.

Lietuvių Namų žinios

— Į LN kreipiamasi pirkti paskolos laktus lietuviai atsiliepi gana palankiai. Paskutinių ketverių savaitų laikotarpyje jų nupirkta už \$15.000. Vasario 16 d. vakarinės LN dalies rangovui buvo išmokėta \$20.000. Apie \$14.000 dar sulaukita, nes yra darbų, kurie nepakankamai gerai atlikti. Kai darbai bus visiškai gerai užbaigti, reikės ir sulaukyti sumų tuojau išmokėti. Dėlto LN valdyba kviečia visus lietuvius ir toliau nemažėjančia sparta pirkti paskolos laktus. Iš \$300.000 išleistų laktų dar liko neišparduotų apie \$60.000.

— LN narių metinis visuotinis susirinkimas įvyks š.m. kovo 31, sekmadienį, 3 v.p.p., LN didžiojoje salėje. Tai labai svarbus susirinkimas, nes jis liečia milijoninio lietuvių visuomenės turto tvarkymą. Visi nariai kviečiami dalyvauti.

— Naujų talentų popietėje dalyvavo apie 450 svečių. LN Moterų Būrelio žada surengti antrą popietę balandžio 7 d., 4 v.p.p. Programa atliks Hamiltono "Aukuras" — suvaids Vyt. Alanto 3 v. komediją "Siapūs uždangos".

— Praėjusią savaitę LN paskolos laktų nupirko: Kalinskis Juozas už \$1000, Sakalauskas Henrikas už \$1000, Kuzmarskis Aleksas už \$1000, Jankus Martynas už \$500, Jukna Petras už \$200 ir Rimkus Kazys už \$200.

— Nario įnašus įmokėjo: Galinienė Bronė \$100, Prialgauskienė Elena \$100, Dauginis Irena \$100, Barančiukas Stanley \$100, Steponas Jonas \$100, Laučys Lily \$100, Rutkauskas Antanas \$100, Jasiūnas Elena \$100, Valiūnas Genė \$100, Valiūnas Algis \$100, Batūra K. \$75, Šileikis Edvardas \$75, Rutkauskas Vincas \$25.

— "T2" 11 nr. buvo paskelbta įmokėjus nario įnašą \$100 Trakinienė Teodora. Turėjo būti Trakinienė Teodozija. Už klaidą atsiprašome. Valdyba

L. Namų Moterų Būrelio suorganizuota popietė kovo 17 d. susilaukė gausių dalyvių. Susėdė prie apvalių stalų, vaišių nuotaičioje jie išklaušė jaunųjų ir vyresniųjų programą, kurią pradėjo Būrelio pirm. p. Jankaitienė. Pranešėja Snieguolė Valiūnaitė kvietė scenon vieną talentą pokito. Pradžioje pasirodė mažieji deklamatoriai — Lėta Vaitoitytė, Algis Balsys, Natalukė Slivinskaitė. Pianinu skambino Dana Jokūbaitytė, Ilona Paškauskaitė, akordeonu grojo Alodona Biskytė, solo šokį atliko Anita Urbonaitė. J. Rukšienė su giliu įsijautimu paskaitė p. Vingevičienės (atvyko iš okup. Lietuvos prieš 4 metus) patriotinių eilėraščių. Visus humoristaiškai nuteikė E. Kudabienės skaitomas J. B. Arūno feljetonas "Mėlyno horizonto klubas". Užbaigė E. Kudabienė, "Aukuro" rezisorė, ir M. Kalvaitienė, aktorė, iš Hamiltono suvaidsino trumpą ištrauką iš V. Alanto komedijos "Siapūs uždangos". Buvo ir gausi laimikiais (apie 20) loterija. Po programos visi vaišinosi tortais ir kava. Pelnas paskirtas LN menei ar seklyčiai įrengti.

Maloniai kviečiame atsilankyti į S. Kvietienės tapybos, koliažų ir D. Kvietytės batikos darbų

PARODA

Prisikėlimo parapijos Parodų salėje. Atidarymas-kavutė bus kovo 23, šeštadienį, 4 val. po pietų.

Lankymo valandos
kovo 24: 10 v.r. — 5 v.p.p., kovo 30: 12 v. — 5 v.p.p.,
kovo 31: 10 v.r. — 5 v.p.p. Rengėjos

TORONTO LIETUVIŲ karalaitės "VILNIUS" rinkimai 1974 METAMS

BALIUS

įvyks balandžio 20, šeštadienį, ANAPILIO patalpose

- Šokiams gros orkestras "MUZIKA"
- Veiks įvairūs bufetas ir baras
- Pradžią — 7 valandą vakaro
- Kaina asmeniui — \$3.00, studentams — \$2.50

Stalai numeruoti po 10 asmenų kiekvienas. Bilietus galima iš anksto įsigyti pas A. Valiulį tel. 533-6492 arba V. Lėnauką tel. 279-9688

Rengia lietuviai studentai

LIETUVIŲ FRONTO BIČIULIAMS

Posibaigus LFB vyriausios tarybos kadencijai 1973 metais, skelbiami naujos LFB vyriausios tarybos rinkimai.

Naujai LFB vyriausios tarybai (9 asmenų) išrinkti kiekvienas bičiulis gali siūlyti kandidatą, gavęs iš jo raštišką sutikimą.

Visi bičiuliai prašomi registruotis ir pasiūlyti kandidatus iki **1974 m. balandžio 1 d.** per LFB kraštų valdybas, per LFB sambūrius arba tiesiogiai šiuo adresu:

c/o K. Kriaučiūnas, 1814 S. 50 Ct.
Cicero, Ill. 60650, USA.

LFB Vyriausios Tarybos Rinkiminė Komisija

DRAUDOS ĮSTAIGAI

reikalinga tvarkinga, sąžininga, patyrusi **SEKRETORĖ**, gerai mokanti mašinraštį, maloniai atsakinėjanti telefonui. Gera vieta, geras atlyginimas — pagal patyrimą. Dėl pasimatymo skambinti **Mr. Ubbens 741-1470**

Kun. prof. A. Paškaus paskaita apie Teilhard de Chardin, kuri buvo numatyta kovo 24 d., atidėta vėlesnei datai.

Ontario socialinių reikalų ministerijos pareigūnas Robert Kream rūpinasi etninę grupių pensininkų reikalais. Jo iniciatyva suorganizuotas tarpgrupinis komitetas — Ontario Inter-Group on Aging, kurio tikslas yra padėti seneliams, ypač nemokantiems anglų kalbos, pasinaudoti valdžios teikiama pagalba. Iš lietuvių tame komiteete dalyvauja Eugenija Čičikienė.

Baltiečių vakaras ir šiemet buvo surengtas Kanados parlamento rūmuose Otavoj kovo 13 d. Jį globojo senatorių komitetas, pirmininkaujamas sen. P. Yuziko. Meninę programą atliko k. G. Capkas-Capkauskienė, D. Sidlerienė, latvių kanklininkės, estų baritonas Avo Kittask. Kalbas pasakė sen. A. Thompson, Baltiečių Federacijos pirm. T. Kronbergs, estų tarybos pirmininkas U. Petersoo ir kt. Vakarienių dalyvavo visa eilė parlamentarių ir gana gausūs baltiečių atstovai. Lietuvių grupę sudarė Otavos tautiečiai. Iš Toronto dalyvavo KLB krašto valdybos vicepir. J. R. Simanavičius ir I. Meikiejoh-Sernaitė. Platesnis pranešimas — vėliau.

Lietuviška programa pradėta transliuoti per kabelinę televiziją (Maclean-Hunter Cable TV, Channel 10), matomą Toronte vakaruose ir Parkdale srityje gyvenantiems. Pirmoji programa buvo perduota kovo 12 d., 9.30-10.00 v.v., antroji — kovo 14 d., 7.30-8 v.v. Programą numatoma turėti kas savaitę. Ji pavadinta "Memories of Lithuania", jos vedėjas — J. R. Simanavičius, turis to paties vardo radijo pusvalandį CHIN stotyje. Kabelinė televizijos sistema Toronte tebėra plėtimosi stadijoje. Yra 7 pagrindinės bendrovės, pasiskirsčiusios visą miestą rajonais. Geresnės programos keliauja iš vienos bendrovės kiton.

Mergaitės, kurios dar nori kandidatuoti karalaitės "Vilnius" rinkimams, prašomos skambinti Vidai Vaitiekūnaitėi tel. 763-1919 arba Vidai Bumbulytėi tel. 769-6038. Toronte Universiteto Lietuvių Studentų Klubas skiria karalaitę d o v a n a \$100.

"Gedimino piliis", jaunimo kavinė, veikis ir šį penktadienį, kovo 22 d., nuo 8 v.v. Pasirodys "Mel ir Fargo Blues Band". Rengėjai dėkoja LN Moterų Būreliui ir "Paramos" bankui, paaukojusiem po \$25.

Dalia Kvietytė yra baigusi Toronto un-tą, o magistrės laipsnį yra gavusi Otavos un-te. Be to, ji yra gabi dailininkė-illustratorė. Dvejuis metais ji iliustravo amerikiečių žurnalą "Seventeen". Pirmą kartą Toronte pasirodys su savo batikos darbais parodoje kovo 23-24 ir 30-31 d. d. Prisikėlimo Parodų salėje. Toje parodoje su savo paveikslais dalyvaus ir jos mama S. Kvietienė, kuri lietuvių visuomenei jau iš seniau yra žinoma.

Aušros sporto klubas prašo atkreipti visuomenės dėmesį į kovo 31 d. rengiamą koncertą. Sportininkus, tėvelius ir visą Toronte lietuviškąją visuomenę, kuriai tikrai rūpi lietuviškos jaunimo organizacijos egzistencija, kviečiame koncerte dalyvauti. Jūsų atsilankymas padės papildyti ištuštėjusį klubo iždą. Visų laukiname! Valdyba

KLK Moterų Dr-jos Sv. Jono Kr. par. skyriaus susirinkimas įvyko kovo 3 d. Jaukių vaišių atmosferoje gausiai atsilankiusios narės išklaušė pirm. R. Sirutienės pranešimų ir aptarė artėjantį platus masto renginį Anapilio salėje, būtent, Čikagos "Grandies" ansamblio "Lietuviškas vestuvės". Jas torontiečiai matys balandžio 27, šeštadienį. Susirinkime atsilankė kun. P. Ažubalis ir kun. Pr. Gaida.

"Tėviškės Žiburių" 25-rių metų sukaktis bus paminėta specialiu renginiu š.m. spalio 27, sekmadienį, Anapilio salėje. Numatoma meninė programa, vakariinė, premijų įteikimas jauniems bendradarbiams, naujų patalpų apžiūrėjimas.

Dail. Editos Stankuvienės paveikslių paroda Eaton galerijoje buvo labai sėkminga tiek lankytojų, tiek pirkėjų. Jau per atidarymą iš 60 paveikslių buvo parduota 30. Vėliau buvo nupirkti beveik visi išstatytieji darbai.

"Paramos" banko vadovybė kovo 14 d. posėdyje pasiskirstė pareigomis: pirm. Vytautas Aušrotas, vicepir. Stasys Kuzmas, ižd. Herbertas Stepaits, sekr. Saulius Masionis, narys Osvaldas Delkus.

P A D Ė K A

Nuosirdus aciu: Sv. Jono Kr. ir Prisikėlimo parapijos kunigams už manęs lankymą ligoninėje; Sv. Juozapo ligoninės gydytojams: dr. C. Grundi, dr. Soltor, dr. R. Tam, dr. Walters, dr. Jameson, kuris suteikė pirmąją pagalbą; mano mielai dukrai Kornelijai už prižiūrėjimą jaunesnių seserų bei brolio ir už šeiminių kavių namuose. Taip pat aciu visiems už lankymą ligoninėje, gėles, korteles, laiškus ir paskambinimą į namus: S. O. Stunguriams, broliui Antanui Dūdai, J. Matuliskui, Daliai Jonynienui, Danutei Jonynaitėi, K. Rickienei, krikšto dukrai Jesica Dickenson ir jos vyrai, V. A. Karauskas, Pauliui Karauskui, J. Svirplui, J. T. Kartavičiams iš Grafono, R. Žiogariui, L. Baumgardienei, D. Serelienei, A. Buozienėi, L. Jeffrys, p.p. Gražuliams, B. Zolpiui, A. Baliukoniui, p.p. Haworth, T. D. Spence, J. S. Priest, Mrs. T. Lasy, dr. M. Lasy, Doris Baker, Mr. Mrs. S. Jonston, Mrs. M. Lusie, Jina Snider, Tina Hofmann ir Styven.

Dar kartą aciu už Jūsų nuosirdumą —

Adelė Dūdaitė - Butelkienė
P A D Ė K A

Dėkojame visiems už mums suroštas įkurtuves. Ypatinai dėkinį rengėjams už jų visą darbą ir rūpestį: M. Jurkštiečiai, T. B. Kavoliūnas, V. J. Vingilienės; kun. A. Prakupi, OFM, už namo pašventinimą; visiems atsilankiusiems ir negalėjusiems atsilankyti už tokią gražią dovaną: H. Dabar, E. J. Dumašams, O. Indrelienei, L. Grinskytei, J. Grinsky, S. Gutauskienei, J. B. Gričiūnams, L. M. Hurst, J. E. Jurėnams, J. A. Jurėnams, B. M. Jurėnams, P. L. Jurėnams, K. Jurkštui, B. Kodzikienei, G. M. Kuprėnams, J. Lapinskiui, M. Laskevičiūnei, A. Masala, A. Masai, T. Mass, H. Podadecki, J. Z. Radvilams, T. J. Sodoniams, W. Staekew, M. Vingelytei, B. O. Villiams, A. I. Zalagėnams. Taip pat nuosirdus aciu už asmeninę dovaną dukrom, žentam ir anūkam: Danutei ir Grant, Aldonai ir Stanley, Lynn, Michael ir Stevan. Dar kartą nuosirdžiai visiems dėkojame. Visa tai pasiliks mūsų atmintyje.

Jonas ir Janina Vitkūnai

P A D Ė K A

Nelaimėje pajunti artimo meilę ir ją įvertinti. Man susižeidus, teko daug nuosirdumo ir paslaugų patirti iš saviškių, giminių, Kat. Moterų Dr-jos narių, draugų ir pažįstamų. Noriu padėkoti lankiusiems, skambiniams, atsiuntusiems korteles ir apdovanojusiems visokiomis gėrybėmis.

Jūsų visų parodytas nuosirdumas tikrai praskaidrino dienų nuotaiką. Nuosirdus aciu visiems!

Su pagarba ir dėkingumu —

L. Muraskienė

MONTREAL

Marija Arlauskaitė, pastaruoju metu dirbusi Petro Adamonio įstaigoje, to darbo atsakė (1973. XII. 1) ir, gydytojo patariama, nusprendė pailsėti. Minėtoje įstaigoje ji dirbo 8 metus ir 3 mėnesius. Prieš tai ji mokytojavo lietuvių ir kanadiečių mokyklose 36 metus ir išsitaravo pensiją. Gimusi Montrealyje, laisvai vartoja lietuvių, prancūzų ir anglų kalbas. Dabar ji aktyviai dalyvauja Sv. Kazimiero parapijos gyvenime, rūpinasi Sv. Onos Dr-jos ir kitais lietuviškaisiais reikalais. Seniau ji buvo aktyvi L. Bendruomenės veikėja, kurį laiką vadovavo Tautos Fondui. Ji yra daug padėjusi naujiesiems ateiviams imigruoti Kanadon ir joje įsikurti. Dar ir dabar daug kas kreipiasi į ją įvairiais reikalais, ypač vyresnio amžiaus tautiečiai. Kurį laiką ji yra buvusi "Nepriklausomos Lietuvos" administratore (1942-1948) ir redaktore (1946-1947).

Daugiakultūrę paramą pastaruoju metu gavo 8 grupės. Jų tarpe yra teatrinė draugija "Assembly Theater" paruošti vaidinimų graikų, italų ir portugalų vaikams. Jai paskirta \$7,200. Ukrainiečių vaikų teatras "Velselka" gavo \$4,500. "Art Dump Workshop Inc." gavo \$2,500 kultūrinei veiklai tarp graikų, kiniečių, italų ir portugalų vaikų Park Ave. rajone. Žydų grupė "Workmen's Circle Choir" gavo \$2,500 kultūrinei jaunimo veiklai. Folklorinė prancūzų grupė "Les Sortilèges" gavo \$11,100 savo veiklai plėsti. Joje dalyvauja apie 100 studentų, kurie moko daugiausia įvairių folklorinių šokių. Kita žydų grupė "B'nai B'rith Hillel Foundation" gavo \$7,200 plėsti bendravimui tarp negrų, žydų ir prancūzų bendruomenių. Prancūziškos žydų šakos istorijai išleisti YM-YWHA gavo \$3,000. "New Horizons Committee" gavo \$10,500 kultūrinei veiklai tarp italų, lenkų, portugalų, žydų, japonų ir vokiečių.

Skaityti ir skautės atšventė Lietuvos globėjo dieną dalyvaudami pamaldose Sv. Kazimiero šventovėje. Po pamaldų įvyko sueiga, kurios metu kolektyvinį pašnekesį tema "Kas man yra šv. Kazimieras" surengė skautių draugovė. Kiekviena sė paskaitė po kelis sakinius. Tai buvo naujas ir originalus būdas pašnekesiui, kuris mergaitėms buvo kruopščiai paruoštas. S. Ina Klidienė vadovavo paskaitų žodžiui, kurį davė Daina Kербель — skautių draugininkė ir Audra Žurkevičiūtė —

paukštyčių draugininkė. Smagu, kad šis pakėlimas sutapo su skautių 25 metų sukaktimi nuo įsikūrimo Montrealyje. Naujosios paskaitininkės yra Montrealyje gimusios, augusios ir čia skautauti pradėjusios. Buvo taip pat apdovanoti jubilėjinėje stovykloje pasižymėję skautai: R. Ališauskas, G. Nagys ir R. Žitkus. Suičiai vadovavo abiejų tuntų adjutantai — R. Lukoševičiūtė ir G. Nagys. Po sueigos buvo tuntu pusryčiai (R).

"Litas" šiuo metu nebėra pajėgus patenkinti savo narių nekilnojamo turto paskolų poreikį. Santau-pų telkumui paskatinti "Lito" valdyba paskutiniam posėdyje nutarė padidinti palūkanas ir už santaupas, ir už paskolas. Už taupomasias sąskaitas dabar bus mokama 7.25% palūkanų, vietoje lig šiol mokėtų 7%. Be to, palūkanos bus prirašomos dar kartą į metus — birželio ir gruodžio mėnesių gale vietoje lig šiol daryto vienkartinio prirašymo gruodžio gale. Priedu už šias sąskaitas "Litas" duoda nemokamą gyvybės draudą iki \$2,000 santaupų sumos pagal turimą grupinį CUNA polisą. Piginis išimant, nustojama palūkanų tik už bėgamojo mėnesio laikotarpį. Už einamąsias sąskaitas "Litas" moka 6% palūkanų nuo trijų mėnesių sąskaitos santaupų minimumo ir jas prirašo kas metų ketvirtį. Čekių patarnavimai nemokami. Už terminuotus indėlius palūkanos padidintos 1%. Dabar bus mokama už 1 metų indėlius 8%, už 2 metų 8.5% ir už 3 metų 9% palūkanų. Palūkanos bus prirašomos balandžio 15 d. ir spalio 15 d. į einamąsias arba taupomasias sąskaitas. Išimant prieš terminą, palūkanos sumažinamos 1%. Už rezidencines paskolas palūkanos padidintos nuo 9% į 9.25%, už asmenines nuo 9% į 9.5% ir už čekių kredito nuo 9% iki 10%. Investacijoms paskoloms palūkanos paliktos tos pačios — nuo 9.5% iki 12%, priklausomai nuo garantijų rūšies. Kiekvienas "Lito" skolininkas yra apdraustas iki \$10,000 nuo bendros paskolų sumos pagal grupinį CUNA apdraudimo polisą. Apdraudus premiją apmoka "Litas". Kadangi šiuo metu rinkoje palūkanos už nekilnojamo turto paskolas sukasi apie 10%, o už asmenines paskolas apie 12.5%, tai vargu "Lito" skolininkai galėtų šiuo palūkanų pakėlimu skųstis. Trūkumas pinigų paskoloms yra žymiai didesnė problema nei dabartinis palūkanų lygis. Pr. R.

BŪK ATSARGUS!

Šią savaitę gali būti pasikėsinta į Jūsų gyvybę!

- Tai bus greičiausiai penktadienio ar šeštadienio vakarą, kai išgėrę vairuotojai pasileidžia į gatves pilna drąsa
- Pusė mirčių įvyksta kelyje dėl išgėrusių vairuotojų

Adamonis

INSURANCE AGENCY INC.

Tel. 722-3545

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA TEL. 727-3120

6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilii. atsakomybės, gyvybės draudimas

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL QUE., H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	6.0%	Asmenines	9.5%
Taupomasias s-tas	7.25%	Nekiln. turto	9.25%
Term. ind. 1 m.	8.0%	Čekių kredito	10.0%
Term. ind. 2 m.	8.5%	Investacijos nuo 9.5% iki 12%	
Term. ind. 3 m.	9.0%		

Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas. už paskolos sumą.